VERHANDELING
DER
ZEE-HORENKENS
EN
ZEE-GEWASSEN
IN EN OMTRENT
AMBOINA
EN DE NABYGELEGENE
EILANDEN,

DOOR
FRANCOIS VALENTYN,
In zyn leven Bedienaar des Goddelyken Woords in AMBOINA, BANDA, *enz.*

Met zeer nette Prentverbeeldingen verrykt.

Als mede het Afbeeldzel van den Schryver.

DIENENDE TOT EEN VERVOLG
VAN DE
AMBOINSCHE RARITEITKAMER,
BESCHREVEN DOOR
GEORGIUS EVERHARDUS RUMPHIUS.

Te AMSTERDAM,
By JOANNES VAN KEULEN,
MDCCLIV.

DEN

HOOGEERWAARDEN EN HOOGGELEERDEN

HEERE

JOANNES ESGERS,

DOCTOR EN PROFESSOR

DER HEILIGE GODGELEERTHEIT

EN

OUDHEDEN DER HEBREEN

IN DE HOLLANDSCHE UNIVERSITEIT

BINNEN LEIDEN,

WORDT

DEZE VERHANDELING

DER

ZEE-HORENKENS

EN

ZEE-GEWASSEN

UIT TOEGENEGENTHEIT EN MET HOOGACHTINGE

AANGEBODEN EN OPGEDRAGEN

DOOR

ZYNER HOOGEERWAARDIGHEITS

Dienstwilligen Dienaar,

JOANNES VAN KEULEN.

BERIGT
VAN DEN
UITGEVER
AAN DEN
LEZER.

Het uitmuntend Werk, *de Amboinsche Rariteitkamer*, door *Georgius Everhardus Rumphius*, in zyn leven Koopman en Raadsperſoon te Amboina, beſchreven, doch na zyn overlyden eerſt in 't ligt gekomen, door toedoen en met veele *Byvoegzelen* van *Simon Schynvoet*; een voornaam Liefhebber en Bezitter niet alleen, maar ook den grootſten Kenner in zyn tyd, van zulke Zeldzaamheden, is den Liefhebberen te bekend, dan dat het noodig zyn zou daar van breeder te gewagen. Nogtans is het zelve Werk, gelyk het doorgaans gaat, in zaken voor al van dezen aart, zoo volmaakt niet, dat het door Ophelderingen en Vermeerderingen niet eenigermate zou kunnen verbetert worden. Om die reden en tot dat einde heeft *François Valentyn*, weleer Predikant te Amboina en Banda, en, gedurende den tyd van zyn verblyf aldaar, een zeer yverig Navorſcher en Verzamelaar van deze Rariteiten, deze *Verhandeling der Zee-Horenkens en Zee-Gewaſſen in en omtrent Amboina en de nabygelegene Eilanden* opgeſtelt, en in zyne *Beſchryving van Oud en Nieuw Ooſt-Indien* ingevoegt. Doch om den Liefhebberen het genoegen te geven van deze Verhandeling by het Werk van *Rumphius*, daar ze als een *Vervolg* by paſt, te kunnen voegen, heeft men goedgevonden eenige weinige Exemplaren daar van afzonderlyk te drukken, welke den zelven tegenwoordig worden aangeboden.

Immers *Valentyn* volgt de voetſtappen van *Rumphius*, tot wiens heerlyk Werk hy ook zynen Lezer wyſt. Want hy noemt niet alleen de *Namen*, zoo *Indiſche* als *Europeeſche*, van de Hoorntjes en Schelpen, die in *Amboina* en andere Gewesten in Ooſt-Indien vallen, volgens de orde, by *Rumphius* gehouden, op, en beſchryft die, waar van hy zelf Bezitter was, in hare zoorten; maar daar en boven voegt hy 'er die gene by, welke van *Rumphius* overgeſlagen zyn, doch die hy zelf bezat en van hem konden

den aangetoont worden. Waar op hy, van die in het *Oosten* vallen gesproken hebbende, overgaat tot de *West-Indische* en *Europeesche* Zee-Horenkens en Zee-Gewassen, en van die hy bezat en kende, of daar hy ergens van gemelt vondt, ons ook een zeer fraaje beschryvinge geeft. Vervolgens toont hy het *Nut* en de *Oudheit* dezer Liefhebbery aan, en spreekt van deze en gene *Schryvers*, zoo onder de Ouden als van later tyd, die over de Schelpvisschen en Zee-Gewassen geschreven hebben, en by welke een naauwkeurig Onderzoeker van dezelve meerder of minder kan te regt komen. Doch om het gebrekkelyke hier van, zoo veel in myn vermogen was, te vervullen, heb ik achter dit Berigt gevoegt een *Lyst van Schryvers*, die of in 't voorby gaan, of met opzet, daar van gehandelt hebben: waar van 'er eenige wel van *Valentyn* zelf zyn genoemt, doch welker Schriften ik wat nader heb willen aanwyzen; maar ook zommige by hem zyn overgeslagen, of niet bekend geweest; en andere naderhand eerst zyn voor den dag gekomen.

Ik kan niet nalaten te melden het goede Getuigenis, dat onze Schryver geeft van het Werk, door den Italiaanschen Jesuit *Filippo Buonanni* over de *Schaal-Dieren* geschreven, 't welk hy een heerlyk en uitvoerig, ja het beste werk noemt, dat tot dien tyd toe gemaakt was, en waar van hy ons niet alleen den korten inhoud vertoont, maar ook opgeeft de verscheiden zoorten van Hoorntjes en Schelpen, waar over die Schryver spreekt, en die in dat Werk afgebeeldt worden, met byvoeginge van de *Namen*, waar mede dezelve by de *Nederlanders* genoemt wierden. Dat waarlyk van groot nut is voor die der *Italiaansche* of *Latynsche* tale, waar in *Buonanni* geschreven heeft, niet kundig zyn; vermits zy hier door in staat gestelt worden om van de *Afbeeldingen*, die in dat Werk voorkomen, hun gebruik te maken. Hier door blyven ook de *Oude Namen* by ons in wezen en gebruik, en wordt te gelyk zorge gedragen dat, door aan een en dezelve Hoorn of Schelp verscheiden benamingen te geven, gelyk nu en dan al eens geschiedt, zulk een verwarringe in deze Liefhebbery niet ontstaa, dat de Liefhebbers eindelyk elkanderen niet zouden konnen verstaan, nog de een weten van welke Hoorn of Schelp de ander sprak. Zoo dat, al was 't maar om deze reden, onze Nederlandsche Liefhebbers deze *Verhandeling der Zee-Horenkens en Zee-Gewassen* niet missen konnen.

Eindelyk doet de Schryver ons verslag van de *Liefhebbers* en *Bezitters* dezer Zeldzaamheden, zoo *Indische* als *Vaderlandsche*, die 'er in zyn tyd, en hem bekend waren; gelyk ook van de *Ongemeene Stukken*, die hy by dezen en genen gezien hadt; en sluit deze zyne Verhandeling met ons eenige *zeer zeldzame Hoorns en Schelpen*, daar niemandt dan hy alleen, na zyne gedachten, bezitter van was, aan te wyzen, en, om ze ons beter te doen kennen, na het leven in koper afgebeelt te vertoonen. Waar mede ik ook dit Berigt sluiten zal, dewyl ik niet noodig agte tot aanpryzing van dit zoo dienstig Werk iets meer te zeggen, dan alleenlyk, dat jonge Liefhebbers hier uit gemakkelyk leeren konnen, welke onder deze Zeldzaamheden de raarste zyn, en van de meeste waarde.

L Y S T

V A N

SCHRYVERS EN BOEKEN,

HANDELENDE OVER DE

SCHAAL-DIEREN EN ZEE-GEWASSEN.

Ariſtotelis Hiſtoria de Animalibus Gr. Lat. interprete Jul. Cæſ. Scaligero, cum ejusdem Commentariis. Accedunt Ph. Jac. Mauſſaci Prolegomena & Animadverſiones, Toloſ. 1619. fol.

Plinii Hiſtoria Naturalis, cum notis & interpretatione Jo. Harduini, Pariſ. 1723. cum fig. fol.

Paul. Jovius de Piſcibus marinis, lacuſtribus, fluviatilibus; item de Teſtaceis & Salſamentis, Romæ 1527. 8°.

Pet. Bellonii de Aquatilibus Libri II. Pariſ. 1553. cum fig. 8°.

Hippol. Salviani Aquatilium Animalium Hiſtoria, cum eorundem formis ære excuſis, Romæ 1555. fol.

Gul. Rondeletii Tractatus de Piſcibus marinis, ejusdemque univerſæ Aquatilium Hiſtoriæ pars altera, Lugd. 1554. & 1555. cum fig. fol.

—— ———— *Hiſtoire entière des Poiſſons, compoſée en Latin, traduite en François, Part.* I. & II. *à Lyon* 1558. *avec fig. fol.*

Conr. Gesneri Hiſtoriæ Animalium Liber IV., qui eſt de Piſcium & Aquatilium Animantium natura, cum Iconibus eorundem ad vivum expreſſis, Tigur. 1558. fol. Ejusdem Libri editio ſecunda, novis Iconibus, nec non obſervationibus non paucis auctior, Francof. 1604. fol.

—— —— Nomenclator Aquatilium Animantium, ſive Icones Animalium Aquatilium in mari & dulcibus aquis degentium, plusquam DCC., cum Nomenclaturis ſingulorum Latinis, Græcis, Italicis, Hiſpanicis, Gallicis, Germanicis, Anglicis, aliisque interdum, per certos ordines digeſtæ, Tig. 1560. fol.

—— —— Thierbuch/ das iſt ein Beſchreibung aller vierfüſſigen Thieren/ Vogelen/ Fiſchen/ Schlangen/ und anderer/ durch Cunr. Forer in das Teutſch gebracht/ ſampt ihrer wahren Conterfactur/ Zur. 1583. fol.

Ulyſſ. Aldrovandus de Animalibus Exanguibus Mollibus, Cruſtaceis, Teſtaceis, & Zoophytis, Bonon. 1606. cum fig. fol.

Fab. Columnæ Purpura ſeu de Purpura ab animali Teſtaceo fuſa, aliisque rarioribus Teſtaceis quibusdam, Romæ 1616. cum fig. 4°.

—— —— Opuſculum de Purpura, cum annotationibus Jo. Dan. Majoris, cui adjecit Specimen de Teſtaceis, ad prædictas Annotationes illuſtrandum, & inſuper ad Conchylia & Teſtacea reliqua in Principum conclavibus diſponenda facile inſerviendum, cum Dictionario Oſtracologico, Kil. 1675. cum fig. 4°.

Muſeum Wormianum, ſive Ol. Wormii Hiſtoria rerum rariorum, Amſt. 1655. cum fig. fol.

Joh. Jonſtoni Hiſtoria Naturalis de Quadrupedibus; de Avibus; de Inſectis, Serpentibus & Draconibus; de Piſcibus & Cetis; de Exanguibus Aquaticis, Amſtel. 1657. cum fig. fol.

—— —— Naauwkeurige Beſchryving der Dieren enz. Amſt. 1660. met platen, fol.

Charl. de Rochefort Hiſtoire Naturelle & Morale des Iſles Antilles de l'Amerique, à Rott. 1658. *avec fig.* 4°.

—— ———— Natuur- en Zeden-kundige Hiſtorie der Voor-Eilanden van America, Rott. 1662. met platen, 4°.

Sam.

Sam. Hentzschel de Purpura, Witteb. 1661. 4°.
Gualt. Charletoni Onomasticon Zoicon, plerorumque Animalium Differentias & Nomina propria pluribus linguis exponens, Lond. 1668. cum fig. 4°. Ejusdem Libri editio altera, priori auctior, Oxon. 1677. cum fig. fol.
V. A. Walenbroceji Cochlearia Curiosa, Lips. 1674. 8°.
Mart. Listeri Historia Animalium Angliæ, vid. de Cochleis terrestribus, fluviatilibus & marinis; ut & de Lapidibus ejusdem Insulæ ad Cochlearum quandam imaginem figuratis, Lond. 1678. cum fig. 4°.
—— —— Historia sive Synopsis Methodica Conchyliorum, quorum omnium Picturæ ad vivum delineatæ exhibentur, cum Appendice, Lond. 1688. & 1689. fol.
—— —— Exercitatio Anatomica de Cochleis, maxime Terrestribus & Limacibus, Lond. 1694. cum fig. 8°.
—— —— Exercitatio altera Anatomica de Buccinis fluviatilibus & marinis. Accedit Diss. de Variolis, Lond. 1695. 8°.
—— —— Conchyliorum Bivalvium utriusque aquæ Exercitatio Anatomica tertia. Accedit Diss. de Calculo humano, Lond. 1696. cum fig. 4°.
Fil. Buonanni Ricreatione dell' Occhio e della Mente nell' Osservation' delle Chiocciole, in Roma 1681. *con fig.* 4°.
—— —— Recreatio Mentis & Oculi in observatione Animalium Testaceorum, ex Italico ab eodem Latine exposita, centum additis Iconibus Testaceorum, Rom. 1684. 4°.
—— —— Observationes circa Viventia, quæ in rebus non viventibus reperiuntur, cum Micographia curiosa. Accesserunt aliquot Animalium Testaceorum Icones, Rom. 1691. 4°.
—— —— Museum Kircherianum, Rom. 1709. cum fig. fol.
Rob. Sibaldi *Scotland Illustrated or an Essay of Natural History, Edinb.* 1684. *with cutts, fol.*
—— —— Scotia Illustrata sive Prodromus Historiæ Naturalis, Edinb. 1684. cum fig. fol.
Jac. Petiver Gazophylacium Naturæ & Artis; in quo Descriptionibus brevibus & Iconibus illustrantur Animalia quadrupeda, Aves, Pisces, Reptilia, Insecta, Vegetabilia, Fossilia, Corpora Marina, Stirpes Minerales, Lapides figura insignes, &c. Lond. 1702. fol.
—— —— Icones & Nomina Aquatilium Animalium Amboinæ &c. Lond. 1713. fol.
De Amboinsche Rariteitkamer, behelzende eene Beschryvinge van allerhande, zoo weeke als harde, Schaalvisschen, te weten raare Krabben, Kreeften, en diergelyke Zeedieren, als mede allerhande Hoorntjes en Schulpen, die men in de Amboinsche Zee vindt; daar benevens zommige Mineralien, Gesteenten, en zoorten van Aarde, die in de Amboinsche en zommige omleggende Eilanden gevonden worden. Verdeelt in drie Boeken, en met nodige Printverbeeldingen, alle naar 't leven getekent, voorzien. Beschreven door Georg. Everh. Rumphius, Amst. 1705. fol.
Thesaurus Imaginum Piscium Testaceorum, Cochlearium, Conchyliorum, Concharum univalvium & bivalvium, ac Mineralium; quorum omnium maximam partem collegit Georg. Everh. Rumphius, Lugd. Bat. 1711. fol.
Levin. Vincent Wondertooneel der Natuur, ofte een korte Beschryvinge, zoo van Bloedelooze, Zwemmende, Vliegende, Kruipende, en Viervoetige Dieren, als van Hoornen, Schulpen, Koraalen, Zeeheesters, Metallyke en in Steen veranderde dingen, Amst. 1706. en 1715. 4°.
Jo. Jac. Bajeri Oryktographia Norica, sive rerum Fossilium & ad Minerale regnum pertinentium, in territorio Norimbergensi ejusque vicinia observatarum, succincta Descriptio, cum Iconibus Lapidum Figuratorum fere ducentis, Norimb. 1708. 4°.
Car. Nic. Langii Origo Lapidum Figuratorum: accedit accurata Diluvii ejusque in terra effectuum descriptio, cum Dissertatione de Generatione viventium Testaceorum, Lucernæ 1709. 4°.
—— —— Methodus facilis & nova Testacea marina in suas Classes, Genera & Species distribuendi: accedunt Notæ Characteristicæ cujuscunque Classis & Generis Testaceorum, Lucernæ 1722. 4°.
Henr. Ruysch Theatrum Universale omnium Animalium, Piscium, Avium, Quadrupedum, Exangium Aquaticorum, Insectorum, & Draconum, CCLX. Tabulis ornatum, Amst. 1718. fol.
Fr. Ern. Brückmanni Relatio physica de duabus Conchis marinis, quarum una *Vulva Marina*, altera *Concha Venerea* nominatur, Brunsv. 1722. cum fig. 4°.
Jo. Jac. Scheuchzeri Iconismi ænei inservientes illustrationi & exornationi Physicæ Sacræ, procurati impensis Jo. Andr. Pfeffelii, Aug. Vindel. 1723. fol.
—— —— —— Physica Sacra, oder Gott geheiligte Naturwissenschaft/ Augsb. 1731. mit kupf. fol.
—— —— —— Geestelyke Natuurkunde, Amst. 1735. met platen, fol.
Louis Ferdinand, Comte de Marsilli, Histoire Physique de la Mer, Amst. 1725. *avec fig. fol.*
Jo. Ern. Hebenstreitius de Ordinibus Conchyliorum methodica ratione instituendis, Lips. 1728. 4°.

Jac.

Jac. Theod. Kleinii Deſcriptiones Tubulorum Marinorum, in quorum cenſum relati ſunt Lapides Caudæ Cancri, Gesneri & his ſimiles; Belemnitæ, eorumque alveoli, ſecundum diſpoſitionem Muſei Kleiniani; addita eſt Diſſertatio Epiſtolaris de Pilis marinis, Gedan. 1731. cum fig. 4°.

—— —— —— Naturalis Diſpoſitio Echinodermatum; acceſſit Lucubratiuncula de Aculeis Echinorum marinorum, cum Spicilegio de Belemnitis, Gedan. 1734. cum fig. 4°.

—— —— —— Tentamen Methodi Oſtracologicæ, ſive Diſpoſitio naturalis Cochlidum & Concharum in ſuas Claſſes, Genera & Species, Iconibus ſingulorum Generum æri inciſis illuſtrata. Accedit Lucubratiuncula de Formatione, Cremento & Coloribus Teſtarum, quæ ſunt Cochlidum & Concharum. Tum Commentariolum in locum Plinii Hiſt. Nat. Lib. IX. Cap. XXXIII. de Concharum Differentiis. Denique Sciagraphia Methodi ad Genus Serpentium ordinate digerendum, Lugd. Bat. 1753. 4°.

Jo. Phil. Breynii Diſſertatio phyſica de Polythalameis, nova Teſtaceorum Claſſe; accedit Methodus Teſtacea in Claſſes & Genera diſtribuendi, & Comment. de Belemnitis Pruſſicis, tandemque Schediasma de Echinis methodice diſponendis, Gedan. 1732. cum fig. 4°.

Jo. Henr. Linckius de Stellis Marinis, cum Tabulis æneis figurarum & obſervationibus Chr. Gabr. Fiſcheri: accedunt Edw. Luidii, de Reaumur, & Dav. Kade hujus argumenti Opuſcula, Lipſ. 1733. cum fig. fol.

Alb. Seba locupletiſſimi Rerum Naturalium Theſauri accurata Deſcriptio & Iconibus artificioſiſſimis expreſſio per univerſam Phyſices Hiſtoriam, Amſt. 1734. fol.

Fr. Chr. Leſſer Lithotheologie / das iſt: Natürliche Hiſtorie und geiſtliche Betrachtung derer Steine / alſo abgefaßt / daß daraus die Allmacht / Weißheit / Güte und Gerechtigkeit des groſſen Schöpffers gezeuget wird / etc. Mit einer Vorrede begleitet von Joh. Alb. Fabricio / Hamb. 1735. mit kupf. 8°.

Catalogue Raiſonné de Coquilles & autres Curioſitez naturelles, à Paris 1736. *avec fig.* 12°.

Hiſtoire Naturelle de la Lithologie & la Conchyologie, à Paris 1742. *avec fig.* 4°.

Index Teſtarum & Conchyliorum, quæ adſervantur in Muſeo Nic. Phil. Gualthieri, methodice diſtributa Tabulis CX. Florent. 1742. fol.

Muſeum Richterianum, continens Foſſilia, Animalia ac Vegetabilia marina, illuſtrata Iconibus & commentariis Jo. Ern. Hebenſtreitii, Lipſ. 1743. fol.

DRUKFOUT *te verbeteren.*

Pag. 29. b. *ſtaat onder aan* in de Plaat No. 51. *moet zyn* in de Plaat No. 52.

FRANCISCUS VALENTINUS, *Dordracensis*,

Nuper VERBI DIVINI MINISTER AMBOINENSIS, Ætat: 58

Ora VALENTINI cernis, cui digna rependet
Eximiis meritis premia nulla dies.
Hic vir hic est, Oriens cui bis lustratus ad omnes
Terrarum Eoi transit ab axe plagas.

Nunc gelidus Boreas, Zephyrusque & torridus Auster
Conspiciunt oculis quidquid & Eurus habet.
Macte opere aeterno, vir inexsuperabilis, esto.
Posteritas alis te vehet usque suis.

I: Iensius.

A. Houbraken inv. A. Boonen effigiem pinx. J. Houbraken effigiem sculp. G. v. d. Gouwen fecit aqua forti. J. v. Braam & G. O. Linden excud.

VERHANDELING
DER
ZEE-HORENKENS
EN
SCHELPEN,
OFTE
DUBBLETTEN
VAN
AMBOINA.

EERSTE HOOFDSTUK.

Beschryving der Zee-Horenkens, *te zien in de* Ambonsche Rariteyt-Kamer *van de Heer* Rumphius; *waar na toe wy den Lezer wyzen, ordre ontrent het gene wy over de* Horenkens *zeggen. Naamen der* Ambonsche Horenkens *volgens opgave van* Rumphius, *en van de* Europeers. *Van de* Schelpen, *of* Dubbletten, *wat de Liefhebbers tot deze Liefhebbery aanspoord.*

Beschryving der Zee-Horenkens. NA dat wy de *Ongemeene Visschen* dus verre zoo uitvoerig, als wy het noodig agten, beschreven hebben, gaan wy nu over, om van de *Zee-Horenkens* en *Schelpen* (by andre ook wel *Dubbletten*, om dat zy twee ledig zyn, genaamd) te handelen, alzoo die mede een voornaam deel van de Inwoonders der Zee uitmaken, en 't naast onder de *Visschen* begrepen, en ook gemeenelyk van andre'er nevens beschreven werden.

Men moet van ons niet verwagten, dat wy die zoo uitvoerig, als wel tot dit Werk behooren zou, zullen beschryven: want dit is reeds door de Heer *Georgius Everhardus Rumphius* in zyn keurlyk Werk, *de Amboinsche Rariteit-Kamer*, A°. 1705. uitgegeven, gedaan, en verder door toedoen van de Heer Borgermeester *Hendrik d'Acquet* tot *Delft*, door wiens bezorging, het na de dood van de Heer *Rumphius* uitkwam, en meest door den iever en de onvermoeide en nette navorsching van den Heer *Simon Schynvoet*, tot *Amsterdam*, in die staat van volmaakt- Te zien in de Ambonsche Rariteyt-Kamer. heid gebragt, gelyk men dat Werk jegenwoordig, met alles 't geen deze en geene Liefhebbers nog zeldzaams uit andre Werelds-deelen, en Gewesten, in

hunne Cabinetten bezaten, zeer fraey opgecierd ziet. Al het welke die laatste de Heer met veel naeuwkeurigheid onderzogt, over al opgebaggerd, en voor zoo verre die Horenkens toen, buiten de *Oosterſche*, nog bekend waren, 'er bygevoegd heeft.

Van de Heer Rumphius, waar na toe wy den Lezer wyzen.

Wy wyzen derhalven den Lezer, zoo verre als de Beſchryving dezer *Ambonſche*, en ook der toen reeds bekende andre Horenkens, 't zy uit *Weſt-Indien*, of uit de *Middellandſche*, en andere *Europeiſche* Zeen, betreft, tot dit heerlyk Werk, en wy zullen jegenwoordig niet anders doen, dan volgens de ordre, by de Heer *Rumphius* gehouden, de naamen dezer *Zee-Horenkens*, die in *Amboina* vallen, opnoemen, en daar en boven 'er die gene byvoegen, die by de Heer *Rumphius*, en andren, overgeslagen of niet bekend geweest zyn, en die ik bezitte, en toonen kan.

Ordre ontrent 't gene wy over de Horenkens zeggen.

Om dit dan met een nette ordre, die men volgen kan, te behandelen, zal ik, by dit opnoemen der *Ambonſche Zee-Horenkens*, te gelyk ook voor eerst myn *Cabinetje* van *Ambonſche Horenkens* in hare zoorten beſchryven, en by die gene, die ik van de zelve nu niet bezitte, alleen, dat ik die nu niet heb, 'er byvoegen.

Ten anderen, zal ik by ieder zoorte, van welke ik ſpreke, die gene, die ik meer bezitte, dan die in 't Werk van de Heer *Rumphius* gemeld werden, 'er ook by plaatzen.

En nu dat ik over alle de *Oosterſche Horenkens*, die in *Amboina* of in 't *Oosten* vallen, en die ik bezitte, geſproken zal hebben, zal ik tot de *Weſt-Indiſche* en *Europeiſche*, die ik bezitte, en verder of kenne, of gemeld vinde, overgaan.

Naamen der Ambonſche Horenkens volgens opgave van Rumphius, en van de Europiers.

Wy beginnen dan met het tweede Boek van de Heer *Rumphius* in het tweede Hoofdstuk, raadzaam gevonden hebbende, om aan de eene zyde de *Indiſche*, en aan de andre kant de *Vaderlandſche*, of *Europeiſche* naamen, het welk de Liefhebbers hier te *Lande*, en in *Indiën*, een groot licht ontrent deze Liefhebbery geven zal, hier op te noemen.

VER-

VERHANDELING
DER
OOST-INDISCHE, ZEE-HOORNKENS.

Euro-peïsche Naamen.

Indische Naamen.

Lib: II. Cap: II.

Coquilje. DE *Papedo-Hoorn*, of de *Paarlemoer-Hoorn*, die ik groot, en middel-baar zeer fraey bezit.

Dito kleene, door de Zee gepaarlemoerd.

Dito kleene, ongepaarlemoerd, die zeer zeldzaam is.

Cap: III.

Het Doekenhuisje. *Roemah Gorita.*

Met een vleugel ter zyde, en agter smal.

Dito, dog zonder vleugel ofte glad ter zyden.

Dito, met knobbels, en breed agter.

Ook zyn 'er *Kraal-Gorita's*; dog deze vallen in de *Middellandsche Zee*. Ook hebbe die laatste niet.

Van deze hebbe meer dan *Rumphius*.

Een geele *Roemah Gorita*.

Een zoort, die van agteren rondagtig en glad is.

Beide deze zoorten vallen in de meeste Zeën van *Amboina*, en de laatste vooral tusschen *Ceram*, *Oma*, en *Honimoa*, en ook tusschen de hoeken van *Tial* en *Hoetoemoeri*, daar men byzonder groote gezien heeft. En dit is de Visch, van welke men best volgens *Plinius* getuigenis, *lib: 9. cap: 29.* de *Zee-kunde* geleerd heeft, gelyk dit *Gyraldus cap: 3. de re nautica*, ook zegt.

Cap: IV.

Ditvoerd de zelve Naam. Het *Post-Hoorntje.*

Deze vallen op *Amboina*, *Oma*, en *Honimoa.*

Cap: V.

Het *Quallebootje.*

Dit valt ontrent *Manipa*, en *Bonoa.*

Cap: VI.

De bonte Knobbe-Hoorn. *Mata Boelan Bezar*, of *'t groot Maan-oog*, ook *'t Reusen-oor*, genaamd.

Euro-peïsche Naamen.

Indische Naamen.

Deze vallen op 't Eiland *Oma*, en elders meer.

Des zelfs *dekzel*, of de *Venus-Navel.*

Hier van heb ik meer de ros gemarmelde.

De hooge of sterk groene.

Cap: VII.

Dito, *kleene Maan-hoorn*, met het *Mammetje.*

De Nassauwer. De *Bia Petola*, of *Petool-Hooren.*

Deze vallen best op 't Dorp *Oma*, en *Aboro* op 't Eiland *Oma*, en op 't Eiland *Nossa-Laoet.*

Ik zie van deze op de Plaat XIX. *Fol: 70.* vier byzondere zoorten.

Dog ik bezitte daar af zesthien, a zeventhien, verschillende zoorten, waar onder de Orangie zeer zeldzaam is; gelyk ook die met hare oogen 'er op.

Goud-Monden. *Goude Ovens*, of *gloeijende Ovens.*

Dito, kleene zoort.

Zilver-Monden. *Zilver Ovens.*

Met alle de verdere op de Plaat XIX. No. 1. 3. en 4. 'er bygevoegd.

Buiten welke ik nog wel vier a vyf zeer zeldzame *Zilver-Monden* bezitte, onder andre een pek-zwarte met witte vlekken.

Deze *Goud-* en *Zilver-Monden*, vallen op de Eilanden *Oma*, *Honimoa*, en op *Leytimor.*

Cap. VIII. en IX.

Dolfyntjes, of Baard-Mannekens. *Lobbetjes.*

Deze vallen in den *Ambonsche Inham.*

De kleene Zonne-Hoorn. *Spooren.*

Van deze hebbe een zeer zeldzame uit *Amboina* gebragt, die zeer groot, en van drie a vier omgangen, of kringen voorzien was, komende 't naast aan de groote Zonne-Hoorn, by de Letter K op de Plaat XX. te zien; dog bezit die nu niet.

Deze vallen ook in den *Ambonsche Inham*,

Europeïsche Naamen. | *Indische Naamen.*

ham, by de *Rooden-Berg*, en elders op de andre Eilanden.

Cap. X. Plaat XX.

Bagynen Drollen, of Pyramiden.

Tollen.

Waar van hier by *Rumphius* vier zoorten voorkomen, die ik hebbe, te weten, die by de Letters A.B.C.D.; dog de E. hebbe niet, ook schynd my dat een *Nassauwer* te zyn.

Van de zelve zyn 'er verscheide zoorten nog, tot elf toe, bygevoegd, waar van 'er eenige, en eenige niet bezit.

De *Papoesche Tol*, of de *Moorsche Tempel.*

Van deze heb twee byzondre zoorten, zynde de eene zoort van binnen platter, meer geribd, witter, en de eene ook meer gedoornd, of geknobbeld, dan de andre. Ook is 'er een kleene zoort meer, dan die ik hier vinde.

Deze vallen op de *Papoesche* Eilanden, op *Manipa*, *Kelang*, en elders op de Eilanden.

De Zee-Ton.

De *Ceramsche Marl-Priem.*

Deze hebbe nu niet.

Zy valt op 't Eiland *Ceram*, ook wel op andere Eilanden. Daar zyn 'er die zwart, en andre, die lever-verwig zyn.

Cap. XI.

Slecke Horens

Geele Doyers.

Deze vallen op de Kust van *Hitoe.*

De Orangie *Doyer.*

De graeuwe of bleeke *Doyers.*

Ik hebbe van deze zoort meer als *Rumphius*:

De bruine *Doyer*, die wit gebandeerd is.

De geele en rosse, met een lichte witte band, een licht-geele, en nog tweederley vaale Orangie *Doyers.*

Gedrukte *Doyers.*

De gemeene zyn de bruine of leververwige gladde; dog buiten die bezit ik nog vier andre zoorten, te weten, de bruine; dog zoo plat niet als de gemeene.

De graeuwe.

De witte.

De bleek-rosse.

De gemarmerde en van binnen licht-Purpre.

De zelve Naam. De zwart-gespikkelde *Doyer*, met haar kleener zoort.

De zelve Naam. Het *zwart-Mondje.*

Hier af heb meer de graeuwe ros-gemarmerde *Doyer.*

De zelve Naam. De witte *Doyer.*

De zelve Naam. De Citroen-geele *Doyer.*

De *Bia Sarassa.*

Waar van vier byzondere zoorten bezit, namelyk, die op de Plaat XXII. by de Letter G. geteekend is, en dan nog drie zoorten anders geteekend, met fraeje witte streepen, of spikkels, op een bruine grond.

Indische Naamen. | Europeïsche Naamen.

De *Rood-Oog.*

Cap. XII.

Maans-Hoorns.

De *graeuwe Camelotje's*, of *gemarmerde Doyers.*

Van deze hebbe verscheide zoorten.

Poelo Rhuns.

Heb van deze nog twee andre zoorten, dan hier gemeld werden.

De zelve Naam. *Geribde Camelotje's*, by Letter L.

Van deze staat hier maar eene zoort, en ik heb 'er twee a drie zoorten meer af.

De zelve Naam. De *zwarte geribde Doyer*, by Letter M.

Alle deze zoorten vallen op den hoek van *Noessanivel*, op *Hoetomoeri*, en elders op dit Eiland, in den *Imham*, by de *Waynitoe*, als ook op *Hitoe.*

De zelve Naam. De *geribde Doyer* met zwarte en witte vlekken. Deze heb nu niet; dog ik heb hier af meer, de graeuwe geribde en gekartelde *Doyer*, die zeer zeldzaam is.

N°. 1. en 2. op deze Plaat en kenne niet.

De zelve Naam. N°. 3. is de rechte *Maan-Hoorn*; die hebbe.

No. 4. kenne, dog hebbe die nu niet, gelyk dit ook geen *Oostersche Hoorn* is.

N°. 5. en 8. kenne; dog hebbe die nu niet.

N°. 7. is de breede zwart gebandeerde *Doyer*, die hebbe; als ook N°. 6.

Ik heb 'er verscheide meer tot N°. 7. behoorende, en nog vyf verscheide gepaarlemoerde van binnen, en ettelyke gemarmerde.

De zelve Naam. De *Rievier-doornkens*, of *Rievier-Doyers* met *Doorns.*

Onder deze zoort van *Doyers* behoord ook een zoort, die hier niet gemeld staat, en welke ik meer bezit, en die ik noeme.

De zelve Naam. *Batavische Alikruiken*; zynde glad gemarmerd, en een zoort a twee van kleene *Voet-Hoornkens.*

De *Doyers* vallen in den *Inham* van *Amboina.*

Cap. XIII. Plaat. XXIII.

De *Casket*, of *Stormhoed*, of de *gehoornde Ossen-kop.*

Van deze zijn 'er twee zoorten. Eene met, en eene zonder netjens.

De gebreyde Stormhoed. Men vind ze veel middelbaar van groote, als No. 1. op deze Plaat geteekend; dog de groote met fraeije onderscheide netkens

Europeïsche Naamen.

Indische Naamen.

netkens 'er op, en voor al de kleine zyn wel het zeldzaamst.

Ook is 'er een zoort, die ik van dit Jaar eerst heb leeren kennen, te weten, een middelbare zoort met een netje, en met zwartagtige dwars-banden 'er op.

Ik bezit de groote, de middelbare, en de kleene; en geloove, voor zoo verre ik de *Cabinetten* der Liefhebbers, tot *Amsterdam*, in den *Hage*, tot *Haarlem*, en elders beschouwd hebbe, dat ik het kleenste en fraeyst geteekend *Stormhoedje* dat 'er bekend is, een halve pink beneden lang, en met een netje, bezit, ook hebbe nog twee paaren, die wat grooter zyn.

Deze zoort valt op 't Eiland *Oma*, op de Strand van 't Dorp *Haroeko*, ook op 't Dorp *Oma*.

De *geknobbelde roode Storm-hoed*.

Bezit twee paar van deze.

Deze valt mede op dit zelve Eiland, als ook op de Eilanden *Manipa*, en *Bonoa*, en wel 't meest op 't Eiland *Boeton*.

Het is iet zeldzaams, dat ik, in de zes a zeven en dertig Jaaren, dat ik, of in *Oost-Indiën*, of hier te Lande, een Liefhebber van deze zeldzaamheden geweest ben, noit een kleene *roode Storm-hoed* ergens ontmoet, en ook noit gehoord, of gelezen heb, dat zy by iemand gezien is, of van iemand bezeten werd.

En nogtans is het zeker, dat zy 'er eerst kleen moeten wezen, eer zy zoo groot, als men die ziet, geworden zyn. Egter moet hier byvoegen dat ik den 6 e October, A°. 1723. de eerste maal van myn leven 'er een, ontrent een vuyst groot, dog kleener en dichter van knobbels, dan de *Oosterze*, (alzoo dit een *West-Indische* scheen) ontmoet heb, by de *Heer Vervel*, een van de Medeleden van ons gezelschap hier, zynde de zelve zeer fraey; maar na evenmatigheid, wat dik van lip. Ook heb 'er zoo een by de Heer *Schynvoet* gezien.

De zelve Naam.

Turks Papier.

Het gemeene zoort, dat rood is, heb een paar.

Van deze zeldzame zoort bezit ik 'er meer, nog een lichter paar, ieder byzonder van teekening, en ik weet niet, dat ik 'er onder alle de Liefhebbers hier te Lande, welker goed by my gezien is, eenige ontmoet heb, dan twee a drie, een by de *Heer Schynvoet*, eene by de *Heer van Segwaard*, Lid uit den *Oud-Raad* tot *Dordrecht*, en by myn *Heer Voet* alhier. Ook heeft die Heer A°. 1723, een paar zeer kleene diergelyke uit *Oost-Indiën*, hoedanige noit meer gezien heb, gekregen. Een zeer kleen heeft de Heer *Crena*.

Indische Naamen.

Europeïsche Naamen. De zelve Naam.

De *stekelige*, of *gedoornde Ceramsche Casket*.

Hier van hebbe twee a driederley zoorte, zynde de eene maar met eene rey, en de andre met twee reyen doorns geteekend. Ook heb een bruine, en een graeuwe zoort; van de bruine een met twee, en een met drie reyen doorns, en de witte zonder de zelve.

Deze vallen op 't Eiland *Ceram*, en op de *Toekang Besi's*, zekere Eilanden, ontrent *Boeton*; als mede op 't Eiland *Sumatra*.

N°. 2. en 4. kenne niet; dog N°. 3. zal naderhand onder de *Westersche Hoornkens* op zyn plaats melden.

Cap. IX. Plaat XXIV.

De getakte Switzers-Broek, of de Morgen-Star.

De *Switzers Broek*.

Deze vallen op 't Eiland *Ceram*.

Van deze zoort heb ik 'er meer.

- Twee paar graeuwe kort-getakte.
- Een paar wit en ros, en een kleene, zeer zeldzaam.
- Twee paar zwarte zeldzame kortgetakte, met een zeer witte grond, en zeer zwarte vlekken.
- Vier paar zwarte zeldzame kort-getakte, breed van vlekken; en
- Twee zeer helder van verwe, zeer sterk by de andre uitstekende.
- Drie paar graeuwe *Switzers-Broeken* zonder takken, geelagtig, en wat zwart van knobbels.

De getakte Switzers-Broek.

Getakte Pimpelkens, of *Pimpelkens*.

Deze vallen op het *Duiven-Eiland*, ontrent 't Eiland *Oma* leggende.

Groote getakte Moerbeyen.

Bandasche Pimpelkens, of *Moerbezien*.

Deze vallen niet alleen in *Banda* (gelyk de *Heer Rumphius* steld) maar ook in *Amboina*. Ook bezitte ik daar van verscheide zoorten, namelyk;

- De bruine *Moerbezien*.
- De violette dito, zynde van binnen zoo.
- De geele *Moerbezien*, die appelbloezem van binnen zyn.
- De geele wit van binnen.
- De Bastaard-Violette *Moerbezien*.
- Nevens nog verscheide andere van verschillende verwen; en nog een zoort van gedoornde *Tuitkens* hier toe behoorende.

Ook heb nu onlangs by de *Heer van Segwaart*, een witte *Moerbey-Hoorn*, die geheel op zich zelven is, en na de vorige niet gelykt, en nog een wit paar by de Heer *de Koning*, ontmoet. En ik zelf heb 'er nu onlangs een paar gekregen, die graeuw en lang-werpig, onder of van binnen licht-Purper en zonder weerga zyn.

Europeïsche Naamen. | *Indiſche Naamen.*

Dito. *Wydmondige Pimpelkens.*
Van deze zoort, vallende op *Leytimor's* Stranden, bezit ik 'er verſcheidene, die verſchillen.

De kleene getakte Moerbeyen. *Kleene Geel-Monden.*
Deze hebbe; en, buiten de gemeene; nog twee andre zoorten.
Zy vallen op verſcheide Eilanden alhier.

Oor-Hoorns, of Oorliezen. *Hairige Ooren*, of *Naarskeņs.*
Deze vallen op de Kuſt van *Hitoe.*
Van deze hebbe twee verſcheide zoorten van de gemeene, en buiten de zelve hebbe nog een zoort, die wel de fraeyſte en zeldzaamſte is, en die ik *Peerken's* noeme, om dat zy wel wat na een *Peer* gelyken.

Padde-Hoorns. *Padden.*
Deze vallen in den *Inham* van *Amboina.*

Hoog-ſtaarten. *Kik-Vorſchen.*

Schild-pad-ſtaarten. *Knoddekens.*
No. 1. Op deze plaat geteekend, en de *Switzers-Broek* genaamd, hebbe, en zal die onder de *Weſterſche* op zyn plaats melden.
No. 2. en 3. De *Schilpads-ſtaart* of de *Beddetyk*, zynde een *Weſt-Indiſche Hoorn*, van welke 'er een a twee paaren bezitte, gelyk op zyn plaats zeggen zal.
No. 4. 5. en 6. mede-zoorten van dien.

Cap. XV. Plaat XXV.

De Bezoar-Hoorn. *Graeuwe Casketten.*
Deze vallen in den *Ambonſche Inham*, en voornamelyk op *Hockonalo.*
Buiten deze gemeene zoort bezit ik,
Drie Appelbloeſſeme, die zeer zeldzaam zyn.

De kleene gevlekte Bezoar-Hoorn. *Buikjens.*
Heb deze, en van dezelve ook zeer kleene.
Deze zyn 'er ook geribd, en byna zonder vlekken, die N°. 5. aangewezen werden.

De groote Bezoar Hoorn. De *Beddekens*, N°. 1. op deze Plaat aangehaald.
Van deze heb ik de groote en de kleene zoort; dog van de groote heb ik nog twee zoorten meer, die ik noeme.
De groote zeldzame *Beddekens.*
En de gebandeerde *Beddekens.*
No. 2. De geſtreepte *Beddekens* of *Bezoars*, kenne, dog hebbe die niet, ook houde dat voor geen *Ooſt-Indiſche*, of *Ambonſche Hoorn*; dog heb deze zoort by twee a drie Liefhebbers hier te Lande, en nog een andre zoort op *Batavia*, welkers vlammen ingedrukt, of ingekorven waren, en by de Heer *Voet* ook een zeer fraey paar 'er van gezien.

Indiſche Naamen. | Europeïſche Naamen.

N°. 3. en 4. zyn mede geen *Ooſterſche*; maar *Weſterſche.*

Soompkens. Dwars-geſtreepte Bezoars.
Van deze zyn verſcheide zoorten, by Letter D. E. en N°. 6. 7. 8. en 9. aangewezen; waar van N°. 6. en de laatſte zoort voor al wel de zeldzaamſte is en van welke ik 'er vyf a zes, ieder byzonder van naad, bezitte. Ook hebbe ik verſcheide zoompkens, die wit zyn, en weinig voorkomen.

Cap. XVI. Plaat XXVI.

De *getakte Casket*, of de *Oenam Hoorn.* De Kruł-Hoorn.
Deze vallen in den *Ambonſchen Inham*, en op meer andre Eilanden; dog op *Aroe*, en *Nova Guinea* zyn die zeer groot; maar de kleene, die wel de fraeiſte zyn, voor al als zy zich wit van grond, en zwart van takken vertoonen, vallen in *Banda*, en in de Eilanden, de *Tockang Beſi's* genaamd.
Ik hebbe de groote, en de kleene.

Het *Harte-Hoorntje*, N°. 1. geteekend.
Hier van heb ik 'er verſcheide, en een zoo groot, dat ik noit diergelyken wete gezien te hebben.

De *Venus-Hoorn*, met of zonder hair.

De *gedroogde*, of de *roode gebrande Peer.* De Voet-Hoorn, of de gedroogde Peer.
Van deze zyn 'er, die rood, die geel, en die graeuw zyn, en veele met Moſch 'er op.
Deze drie zoorten heb ik, en van de laatſte drie verſcheidene, en nog twee andere zoorten op zig zelfs.
Zy vallen ontrent *Hative*, in den *Ambonſchen Inham.*

De zwarte Brand-Hoorn. De Brandaris.
Ik bezitte niet alleen deze zoort, die zwart is; maar ook zeer veel andere, tot deze zoort behoorende; en daar onder
Appelbloeſſeme met, en zonder Takken, Purper-getakte.
Zwarte gladde, zonder Takken.
Geelagtige, en veel meer andre.

De geſtipte Brandaris. De zelve Naam.
Dit is een graeuwe Hoorn met een breede lip. Ik heb 'er drie, en vind ze hier niet gemeld.

Het Scorpioentje.
Dit hebbe, zoo witte, als zwarte, en wel verſcheide van ieder, en elk al wat byzonder.

De Gedroogde Peer. De zelve Naam.
Van deze zyn twee zoorten.

De ongedoornde Bia Siboer, of *'t Schippertje.* De Spinnekop.

De

Europeïsche Naamen.

Indische Naamen.

De Spinnekop. De *Limoen-doorn*, of *Spinnekop*.
Deze vallen in den *Inham* van *Amboina*.
Van deze bezit ik meer.
1 Paar witte.
1 Paar zeldzame zeer kort-gedoornde.

De dubble Spinnekop. Het *Neten-kammetje*, of de *dubble Spinnekop*.
Dit is zeer zeldzaam. Het valt in den *Inham* van *Amboina*, by de *Pas Baguwala*.
Hier van bezit ik een fraey paar, en nog een uitnemende groote, en heb 'er nog een paar van gehad, zynde zoo veel alleen, als vier Liefhebbers, hier gemeld, te zamen toen bezaten.
De verdre Hoorns, hier by N°. 2. 4. en 5. gemeld zyn, *West-Indische*, of *Europeische*, waar van dierhalven hier na breeder.
Alzoo 't *Cap. XVII.* alleen over eenige Dekzels van Hoorns handeld, gaan wy over tot het volgende.

Cap. XVIII. Plaat. XXVII.

De geplekte Bel-Hoorn. De *geplekte Olie-Hoorn*.
Ik heb meer, de groote geribde bruine zonder vlekken.
De spier witte zonder vlekken.
En een uitmuntende groote bruine zonder dito, behalven dat ik nog een bruine zoort, die ongemeen groot, en in 't *Cabinet* van de Heer van *Segwaart* nu is, kenne.

De geknobbelde Bel-Hoorn. De *Dik-lippige Olie-Hoorn*.
Hier van heb ik 'er, die dik, en ook die zeer dun zyn; dog buiten die gemeene zoort heb ik 'er nog een, die zoo fyn, als zyde is.

De Patrys Hoorn, of het Kivits-Ey. De *Patrys*.

De zelve Naam. De *Ajuyn-schil*.
Deze zyn 'er, die gestreept, andre die ongestreept, en een derde zoort, die schoon gewaterd, of gemarmerd zyn, en nog een, die ingegroefd is.
De drie laatste zoorten heb ik; dog van de gemarmerde heb ik 'er eene, diergelyke ik van fraeyheid noit meer gezien heb.

De zelve Naam. De *Wydmonder*, of *Rudolphus-Hoorn*.
Van deze heb ik 'er wel drie a vier byzondere zoorten meer, dan hier gemeld vinde; en onder andre zommige, die glad, en ongebandeerd, andre die gebandeerd, weer andre die geknobbeld, en ook een zeldzame, die witagtig gebandeerd is. Ook een paar witte, die van binnen paars zyn; en nog een groote van die zoort, die zeldzaam is.

Indische Naamen.

Europeïsche Naamen.

De Knol-Hoorn, of de Knol-Bel. De *Knol*.
Van deze heb de gemeene witte, ook de zeldzame Citroen-geele, eenige glad, en eenige geribd, van de witte, en Citroen-geele.
Buiten deze bezit ik meer.
Een geribde bruine.
Een Appelbloessemagtige.
Een ongemeene en groote geribde, diens weerga ik niet kenne.

De zelve Naam, en ook wel het Achate Bakje. Het *Kivits-Ey*.
Hier af zyn verscheide zoorten, zommige zeer licht, andere donker van verw en teekening, ook de Kivits-eyeren met banden, die zeldzaam zyn; dog bezitte meer, dan die hier gemeld vinde.
Het kleen Spier-wit Kivits-Ey.

De zelve Naam. *Blaaskens*.
Deze vallen op *Holalihoe*, op 't Eiland *Oma*.
Van deze heb ik de Spier-witte.
De gebandeerde.
De Staten-vlaggetjes, die zeer zeldzaam zyn; en daar van drie groote, en een kleene.

De Toover-Slek, of Tooveraar. De *Storm-slek*, of de *Onweers-Hoorn*. Ook wel *oude Wyven met tanden*.

De Peer-Hoorn, of Spaansche Vygen. De *Vyg*, of de *Luyt*.

De Wervel-Hoorn, of Perspectief-Slek. Het *Navelken*.

De groote Top-Slak. De *Arcularia Major*, of de *groote Dooskens-slek*.

De kleene dito. De *kleene Dooskens-slek*.

De Bel-Slek. De *Slangetjes*.
Van deze vind men verscheide zoorten, als, bruine, witte, gevlamde, en meer andre zoorten, die ik bezitte, behalven nog veel andre, die ik niet bezit; maar by andre Lief-hebbers gezien heb, hoedanige die, by de P. en R. hier geteekend zyn. By de P. is de Post-Hoorn.
Ook behooren nog veel andre Slekken, die hebbe, hier toe.
Zy vallen op *Ceram's Noord-Kust*, en ook op de andre Eilanden van *Amboina*.

De gebandeerde Ajuin-schil. Het *Koejen-oog*, op deze plaat met Letter Q. geteekend, en verkeerd met de gebandeerde *Ajuyn-Schil* vermengd, al-

zoo

Europeïsche Naamen. *Indische Naamen.*

zoo die Hoornen in fatzoen zeer veel verschillen.

Cap. XIX. Plaat. XXVIII.

De Aroese Triton, of Trompet. De *Aroesche Trompet.*

Deze heb nu niet, maar heb die eertyds wel bezeten.

Idem. Zy valt op 't Eiland *Aroe*, en op *Nova Guinea.*

De *Trompet*, of *Triton-Hoorn.*

Van deze bezit ik 'er verscheiden, die in allen deelen volkomen, en uitmuntend van teekening zyn, en voor al eene, diens weergae ik niet kenne; en nog eene, de kleenste die kenne.

Deze vallen op 't Eiland *Oma*, en voor al in 't Dorp van die naam.

De dubble Olie-koek. De *geknobbelde Kink-Hoorn*, of den *Hector.*

Van deze heb ik 'er drie.

De enkelde Olie-koek, of de gebulte dito. De *rood-geknobbelde Kink-Hoorn.*

Van deze heb ik 'er eenige.

De *Olie-koek met Rozynen.*

Deze alle heb ik; dog heb nog andre zoorten van dien, groote en kleene gezien, die ik niet heb; dog dit waren geen *Oostersche.*

De *gefronste Olie-kock*, agter aan op de Letter C. en D. gemeld, ken ik niet.

De zelve Naam. De *bastaard-Purper-Slek.*

Deze valt in den *Imham* van *Amboina* aan de overzyde van 't Casteel *Victoria.*

Spillen, of Taba-pyken. *Spillen*, of *Snippe-bekken.*

Van deze is 'er nog een groote gladde geknobbelde; en ook nog een byzonder groote zoort met ingekorvene ribben, die ik bevorens gehad heb; dog die nu de Heer van *Segwaard* bezit.

Ook hebbe ik meer, dan hier gemeld werd,

De *Ternataansche Spil.*

De zeldzame dunne bruine kleene *Spil.*

De kleene geknobbelde dito.

Dit is een rosagtige Hoorn, die veel korter, agter zoo lang niet, en ook van een Snippelbek voorzien is.

De zelve Naam. De *stompe Spil.*

Van deze heb meer een geelagtige.

De zelve Naam. *Hairige Dik-lipjens*, of *Baardmannekens.*

Dit schynd een Venus-Hoorn te zyn.

De grootste zoort van *Rumphius* kenne niet.

De zelve Naam. De *dubble Paus-kroon.*

De Orangie-pen, of de Bisschops-Myter. De *Paus-kroon*, of de *enkele Paus-kroon.*

Deze beide zoorten, op *Ceram*, op *Caybobo*, en *Amahey*, en elders vallende, heb ik zeer schoon, en zommige daar van weergadeloos, en voor al een van de laatste uitnemend groot en fraey, en een paar Orangieagtige, die zeer kleen zyn.

Van beide de zoorten heb ik ook groote, en zeer kleene. En daar is een zoort, hier niet gemeld, die zeer helder-rood gebandeerd, en hoog-schoon-rood van druppen is, die ik bezit, en die ik zeldzaam bevinde te zyn.

De *bastaard-Paus-kroon.* De zelve Naam.

De *Babilonische Torens.* Piramiden.

Behalven de gemeene, bezit ik hier van meer,

Een lever-verwige en wit-gespikkelde, die weergadeloos is.

Een witte.

Ook hebbe 'er, die zeer kleen, en zeldzaam zyn.

De *gekartelde kleene Trompet.* De Rystenbry-Hoorn.

Het *Stekelig-Hoorntje*, of het *Distel-Hoorntje.* Idem de zelve Naam.

Van deze hebbe ik bruine, en witte, welke laatste zoort ik meer hebbe, dan hier gemeld werd. En de Heer van *Segwaart* bezit 'er een paar, die ongemeen fraey, van binnen geheel en al uitgewerkt, en zyn Ed: A°. 1723. voor twee wenteltrappen uit *Indien* gezonden zyn.

De *Zee-baaren*, of *Knuddekens.* De Bandpen; ook van zommige de Livrey-Horen genaamd.

Van deze heb ik een zoort meer, als hier gemeld zie.

Tot deze zoort van Zee-baaren behooren mede verscheidene zoorten van verscheidene verwen; rood, bruin, Citroen-geel, Orangie-agtige, enz. die bezitte.

De *Boeren-Jongen.* De zelve Naam.

Heb 'er twee zoorten van, en nog meer, dan hier gemeld is,

De *Batavische Boeren-Jongen.*

Het *gebandeerd Trompetje.* De zelve Naam.

Het kleen zwart gebandeerd Hoorntje.

Heb 'er een paar van, en dit is onbekend.

Het *Vingertje.* De zelve Naam.

Hier van heb 'er verscheidenderley.

De *Gnemon*, of het *Torentje.* De Band-pen; dog deze naam ziet men boven al by de Knoddekens.

Waar van veele zoorten zyn; dog heb 'er twee uitmuntende zoorten van in lengte, en in verwe.

Een Orangie-roode, witte, en zwart-gebandeerde.

Een Citroen-verwige met roode en witte banden.

En behalven deze hebbe nog meer.

De zwarte gladde met geele banden.

Het

Europeïsche Naamen. *Indische Naamen.*

Vind hier geen naam toe. Het *geployd Torentje.*

Het geribd *Torentje*, of 't geribd bastaard-*Paus-kroontje.*

De Staten-Vlag-pen. Het *gebandeerd Torentje*, of de *gebandeerde Gnemon.*

Van deze laatste zoorte heb ik 'er verscheidenerley, en dierhalven verscheide meer, dan hier gemeld staan; als mede de verdre met Letter X. en V. geteckend, welke laatste een zoort van de *Arcularia Minor*, of de kleene *Dooskens-Hoorn*, is.

De zelve naam. Het *bastaard-Wentel-trapje.*

De Offer-Hoorn. De *Sjangko.*

Dit is een *Ceylonsche* Hoorn, die wel gezien heb, en kenne, maar niet bezit.

Ontrent de Peerl-Visschery van *Toetecoryn*, vangd men zeer veel van deze *Sjanco's*, of *Offer-Hoorns*, welke de *Inlanders* hier, en ook de *Bengalers*, tot arm- en duym-ringen, en de laatste tot het schieten met de boog, gebruiken, en zyn die schooner, als van het beste Yvoir.

Onder deze Hoorns vind men, naeuwlyks om de honderd Jaaren eens, een Konings-Hoorn, die van gedaante wel even eens, als een andre Sjanko; dog even eens als de verkeerde Hoorn is, en zich met een omgedraeide mond vertoond. Ook is hy groen van buiten, rood van binnen, gaande op de grond voort, waar op dan alle de andre hem volgen.

Deze Hoorn is by de *Jentiven* in een groote agting, en zoo weerdig geschat, dat zy 'er 7 a 800 Reyksdaalders voor geven; en uit zulken Hoorn wierd de Koning van *Golconda* in de vorige tyden, toen dit nog een Ryk op zig zelven was, gezalft.

In *Nieuwhofs* tyd droomde een Visscher, dat hy een Konings-Sjanko ving, 't geen hy tegen zyn makker zeide, die, zoo hy die vangen mogt, de helft 'er van voor zig besprak.

Daags 'er aan ging die droomer met den anderen uit Visschen, en ving 'er een; dog wilde den andren 'er niets van geven. Hy riep hem wel voor 't gericht; dog vrugteloos, alzoo hy geen bewys van zyn recht daar toe had.

Hy verkogt den zelven aan de Heer *Nieuwhof* voor 170. Ryksdaalders, en een van de Rechters bood hem aanstonds 20. Ryksdaalders winst.

Cap. XX. Plaat. XXX.

De *Marl-Priem.*

De dikke Tyger-pen. Deze heb groot, en zeer kleen.

Deze werden ook wel uitgedrild, en dan *Labor Improbus* genaamd.

Europeïsche Naamen. *Indische Naamen.*

De dunne Tyger-pen. De *zwart-gevlekte Naald.*

De omwonde pen. De *graeuw-agtige Naald.*

Ook zyn 'er roodagtige met banden, die hebbe.

Ik heb ook meer eene, die Citroengeel, zonder vlekken, en gebandeerd is.

De wit geplekte pen. *De rosse Naald met witte Druppels*, of *Zout-korls.*

Van deze heb ik 'er vyf.

De gekartelde pen. *De gedoornde Naald.*

Van deze heb ik een witte, en een graeuwe.

Naald-pennen. *Piekeniers.*

Van deze zyn 'er witte, en bruine van verwe.

Bezit een paar zeldzame bruine, dog geloove dat het *West-Indische* zyn.

De Gegranuleerde Naald-pen. *De Gegranuleerde Naald.*

De Zeyl-Naald. *De fyne Naald*, of *Zeyl-Naald.*

De Snuit-pen. *Tuytjens.*

Heb twee a drie zeldzame, hier onder naast behoorende, meer.

De Knobbel-pen. *Gegranuleerde*, of *gekartelde Tuytjens.*

De zelve naam. *De Trommel-schroef.*

Hier van zyn tweederley zoorten; die beide heb, enkelde en dubble, vallende de fraeyste en zeldzaamste op *Ceram's* zuyd-zyde, op *Kellemoeri.* Ook vallen 'er zeer groote op de Eilanden *Java*, en *Sumatra.*

Ik bezit een witte, die zeldzaam is, meer.

De Gedoornde Snuyt-pen. *Geknobbelde Tuytjens.*

Bruine Tuytjens.

De West-Indische Paus-kroon. *De ruige Trommel-schroef.*

Deze valt op *Ceram*; dog heb ze nu niet.

De Slakken-pen. *De Rievier-naald*, of *Sipot-Hoorn.*

Ik heb een zwarte, en een witte gebandeerde.

De West-Indische Bastaard-Paus-kroon. *De Ceramsche Bastaard-Marl-priem.*

Deze hebbe nu mede niet.

Een zoort van Slakke-pennen. *De lichte Moeras-naald*, of de *Keep-naald.*

Hebbe meer, dan hier gemeld staan,

Twee, a drie gladde kleene stompe gebandeerde Naalden.

Europeische Naamen. *Indische Naamen.*

Booren, of gestippelde Booren. *Kuypers-booren.*
Alle de zoorten, hier gemeld, heb ik, te weten, de gemeene graeuwe, gespikkelde, witte, dog ongemeen zyn de gebandeerde, en die net gespikkeld zyn.

Tot deze Kuypers-booren behooren ook, die meer heb,

Een zeldzame zoort van Booren, geel en wit gebandeerd, en hier niet gemeld.

Van deze heb ik 'er drie, en het eene schynd wel een Admiraal van deze zoort te zyn.

Ook bezitte ik meer, dan hier gemeld staat.

Twee paar rosse geribde wit-gemarmerde groote Kuipers-booren.

Een nog grooter rosse gladde, gespikkelde uitmuntende Kuipersboor, mede als een Admiraal te rekenen, en naast na de Orangie Admiraal, hoewel hy langer, en Boor-agtiger is, zweemende.

Cap. XXI. Plaat XXXI.

De Tepelbak. *De groote gekroonde Bak*, of de *Tepelbak.*
Hier van heb meer.

Vier uitmuntende bruin-gevlamde op een geele grond, en ook een gebandeerde 'er onder.

De kleene *Tepelbak.*
Deze vallen op *Ceram*, en heb 'er van de groote verscheide zoorten, en van de kleene mede.

Geele Tyger-Tooten. *Geele Boter-weggen.*
Bezitte meer, dan hier gemeld is.

Een witte Boter-weg, met veele zwarte spikkels of stippels, die eygener tot de witte Boter-weggen kan gebragt werden, dog plaats hem hier, om dat hy wat geel van grond is.

Mennisle-Tooten. *De Bia Lilin*, of *Wasch-keerssen.*
Deze heb ik ongemeen groot, en schoon.

De witten-Tygers-Toot. *De witte Boter-weggen.*
Die hier kwalyk de Musycq-Horen genaamd werd.

De Wolkhoorn. *Tygers.*
Van deze bezit ik deze ongemeene stukken:

Een heerlyke donker-blaeuw gewolkte.

Een met een zeer breede witte band in 't midden.

Een Cyffer-hoorn, rosagtig, waar op men ziet staan deze getallen 717. 577. en, omgekeerd zynde, 877.

Nog een dito, met een enkel diergelyk getal.

Indische Naamen. Europeische Naamen.

Een fraeije donkere en Appelbloessem.

Een geel-agtige.

Een heerlyke gewolkte, en Appelbloesseme.

Een met een iedele teekening.

Een kleen zeer fraey geteekend Horentje.

Wolkjens. Agaate Kroonbakken.
Van deze zyn 'er zeer groote, en ook daar van verscheide zoorten. Ook heeft men verscheidenerley kleene; dog de zeldzaamste zoort zyn,

De roode Wolkjens.

Die ik een paar meer bezitte, en van welke ik hier niets gemeld vind.

De Eyken-houts-Toot. De zelve naam.
Hebbe deze, en ook die met banden, die zeer zeldzaam is, waar van 'er zeven heb, en ook meer.

Een geele.
Een rosse.

De Olyven-Toot. De zelve naam.

De Olyven-band-Toot. De zelve naam.

Plaat XXXII.

De Vleder-muys. De wilde Musycq-hoorn.
Van deze zyn 'er verscheide zoorten, met en zonder banden.

Ik bezit 'er van ongemeene fraeije roode gemarmerde, groote, en kleene; ook graeuwe, geele, blaeuwagtige gespikkelde, zwart-gewolkte, en dierhalven zes a zevenderley zoorten meer, dan hier gemeld staan.

Van deze bezit ik nog meer.

Een zeldzame lange } Vledermuys.
Een zeldzame gladde. }

De *Ternataansche* geele, en daar van twee zoorten, zynde de eene zoort rosser.

Harpen. Chryzanten, en ook Harpen.
Deze zyn 'er verscheidenerley. Buiten de drie gemeene zoorten, hier gemeld, met en zonder tanden, steeken uit.

De Appelbloezeme.

De lever-verwige.

De gebandeerde.

Deze zeer zeldzame bezit mede; en het is vier a vyf Jaaren geleden, dat ik ook een witte had, die ik noit meer gezien heb.

De Ring-hoorn. De Harts-hoorn, of Tyger-Toot.
Daar zyn 'er ook met geele banden, die hebbe.

Van deze gemeene zoort heb ik 'er, die buiten gemeen wit en zwart, en ook zeer groot van vlekken zyn; en nog een, uit-

Europeïsche Naamen. *Indische Naamen.*

uitmuntend van witte en zwarte teekening.

Daar zyn 'er ook van deze zoort, die ros vallen en zeer zeldzaam zyn, welke ik meer bezitte, dan hier gemeld vinde, te weten, twee ongemeene rosse, en nog een ongemeene zwarte en witte gebandeerde.

Waar by nog voegen moet een geele zoort, die ik heb.

Zy vallen in de *Uliassers*, en op *Hoewamohel*.

De gekartelde Ring-hoorn, of *de Segryne Harts-hoorn.*

Van deze heb' ik 'er twee meer, en deze zoort is onbekend.

De zelve naam. *De Harts-hoorn met banden.*

Deze is zeldzaam, en ik heb 'er vyf van; dog bezit verscheide uitmuntende zoorten, by *Rumphius* niet bekend, en die ik ook zeer zelden, en zommige noit meer, hebbe gezien, als

Den Admiraal van de Harts-hoorns met banden; een ongemeen stuk, zwart en hier en daar met wit. Hier van heb 'er een.

Den Schout-by nacht. Deze is mede zwart, en met vlekken; zommige met een netje. Ik heb 'er drie paar van, ieder byzonder, en

De ongemeene leververwige Schout-by nacht. Waar van ik 'er een heb, en noit een andre, dan by de Heer *Kiggelaar*, (nu in handen van de Heer van *Segwaard*) en 'er nog een elders, gezien heb.

De zwarte Harts-hoorn met banden. Deze is mede zeer zeldzaam, zynde zeer zwart van grond, en donker van banden; daar de gemeene wit van grond en fyn-zwart van banden is. Deze noeme ik de Vice-Admiraals van deze zoort, en bezit 'er zes a zeven van.

Spellewerks-Hoorns. *De Goude Lakens.*

De zelve naam. *Zilver Lakens.*

Van deze zyn verscheidenerley zoorten, die heb, en ook eenige, die niet bezitte; dog heb meer, dan hier gemeld werd.

Een Appelbloezeme.

Hoewel hy wat na een Bruinet, of Hoender-veder, gelykt.

De zelve naam. *De Segryn Hoorn.*

Deze bezit meer, en wel vyf 'er van, ieder byzonder van teekening. Ik heb 'er noit een meer gezien.

De zelve naam. *Geplekte Katjens.*

Indische Naamen. Europeïsche Naamen.

Aschepoesters. Aschepoesters.

Van deze zyn velerley zoorten.

Spookjens. Idem de zelve naam.

Van deze bezit ik 'er ongemeene schoone groote, zeer fraey geteekende, ook daar onder zeldzame, en meer, dan hier gemeld staat,

Een paar met Orangieagtige teekening.

Verscheide Spierwitte.

Drie witte, hier en daar met een Orangie vlekje geteekend.

Gegranuleerde Katjens. De zelve naam.

Van deze zyn 'er geele gevlekte, ook zwart-gevlekte met spikkels. Heb die beiden.

Plaat XXXIII.

Arrakans Garen. De gebande Olyvens Toot.

Van deze zyn 'er met breede, smalle, zwarte, en ook zonder banden, die alle menigerley, en fraey, bezit; en ook een paar met een zwarten, en een smallen witten band.

Spellewerks-Kussens. De zelve naam.

Heb van deze zoort meer,

Een Admiraal.

Twee ongemeene groote, en zeldzame;

Nog twee andre.

Groene Kaazen. De zelve naam.

Van deze zyn 'er verscheidenerley van verwen, alle de welke ik heb, en buiten die nog verscheide uitmuntende, zynde een veel grooter, en een byzondre zoort, en

Een groote groene Kaas met drie stippel-banden.

Een dito, met vyf stippel-banden.

En twee, met twee banden.

Van de gemeene zoort heb ik ze,

—— Gespikkeld,

—— Gemarmerd,

—— Zwarte,

En bleeke, of leververwige.

Vliegen-scheeten. De zelve naam.

Die verscheide, met en zonder banden zyn.

Heb ook meer een gekarteld Vliegen-scheetje, en het rood Vliegen-scheetje, dat beide zeldzaam is. Ik heb 'er twee byzondre paaren van.

Muggen-scheeten. De zelve naam.

Vloyen-scheeten. De zelve naam.

Deze ziet men weinig; hoewel ik ze ook heb;

Dog de beste en grootste (die ik nu niet

Europeïsche Naamen. | *Indische Naamen.*

niet heb) vallen op de *Schildpads-Eilanden*, die ten zuiden van *Amboina* leggen, en deze zyn ongemeen groot.

Geplekte Tooten. *Boeren Musycquen.*

De zelve naam. *Haazenooten*, of *graeuwe Monniken.*
De zoort by D. D. en kenne niet, by *Rumphius* gemeld.

De zelve naam. *De gegranuleerde Kuypers-boor.*
Van deze zoort van Tootjens heb 'er verscheide meer, dan hier gemeld staan, als
Geribde Tootjens.
Een paar gebandeerde bleeke Appelbloezeme.
Verscheide rosse Tootjens.
Drie Tootjens met een band.
Een paar violette Tootjens met een witten band.
Twee paar Tootjens, zeer fraey gemarmerd.
Drie zeldzame geele Tootjens.
Een zeldzaam bruin Tootje, geribd, en met witte vlekken.
Drie Dadel-Tooten.
Twee paar graeuwe Agaate Tootjens.
Twee zeldzame bruine dito.

De Agate Tootjens. *De Agaatjens.*
Hier van bezit verscheide fraeye zoorten, en meer dan hier gemeld staan.
Roode Agaate Tootjens.
Roode gespikkelde *Italiaanse* Vloertjens; waar van zeer groote zoorten zyn.
De *Edamze Italiaanse* dito.
Een uitmuntend fraey gebandeerd, en bloed rood, *Italiaans* Vloertje met twee breede banden.
En een Citroen-geel, met een witte band,
Een blaeuw en zwart uitmuntend Tootje.

De zelve naam. *De gegranuleerde groote Kuypersboor.*
Heb van deze vyf verscheide zoorten, dog bezit meer, dan hier gemeld vinde,
De geribde blaeuwagtige gebandeerde Kuypers-boor.

De zelve naam. *De Rievier-Paus-kroon.*
Deze heb mede.

Het Cyperze Kat-Tootje. *Cyperze Katjens*, of *'t Asch-graeuw Boero's Boterweggetje.*
Waar van een paar heb.

De zelve naam. *Midas-Ooren.*
Ik heb ze afgeslepen en onafgeslepen.
Van deze hebbe meer.
't Kleene bruine Midas-Oor.
Het wit kleen Midas-Oor.
De Heer van *Segwaart* bezit een paar kleene appelbloezeme.

Indische Naamen. | Europeïsche Naamen.

De Bruinet-Toot. *De Hoender-veder.*
Van deze heb ik verscheide zoorten, en meer dan de gemeene.
Een groote rosse Bruinet.
Een licht-rosse groote dito,
Een Orangie Bruinet.

Aanhangzel tot het XXI. Cap.
Plaat XXXIV.

De Orangie Admiraal, by Letter A. — De zelve naam.
Van deze plagt 'er maar eene bekend te zyn; en nu bezit ik 'er drie; dog zy verdienen eer de naam van de Appelbloezeme, dan van de Orangie Admiraal.
Zy vallen op 't Eiland *Bonoa*, en op *Honimoa.*

De Opper-Admiraal, by Letter B. met een fyn geel bandje ontrent in 't midden, tusschen twee breeder, en een smalle agter. — De zelve naam.
Deze heb nu niet; maar heb 'er een gehad.

De Admiraal, by Letter C. met drie of na men dat rekend, twee breede banden. — De zelve naam.
Deze bezit mede niet.

Den Admiraal, by Letter D. ook, met drie breede banden. — De zelve naam.
Deze heb mede niet.

De West-Indische Admiraal, by Letter E. anders in *Oost-Indien* bekend met de naam van — De zelve naam.
Den Admiraal van *Oma.*
Ik heb 'er twee afgehad, die A°. 1719. by Monsr. *Teroede* voor 92. Gulden gekogt zyn, dat, met het opgeld, 96. Gulden, en 12. stuivers beloopt; dog deze bezit nu de Hr. van *Segwaart.*

De Vice-Admiraal, by Letter F. — De zelve naam.
Deze heb mede niet.

De Guinesche Toot, by de Letter G. — De zelve naam.
Deze hebbe ook niet; maar dit is ook een *West-Indische* Hoorn.

De Kroonhoorn, by de Letter H. — De zelve naam.
Zy vallen op *Bonoa*, ook op de hoek van *Noessanivel.*
Hier van zyn vyf a zesderley zoorten, die heb.
Onder anderen heb meer dan de gemeene
En geel-graeuwe Kroon-hoorn,
Een kleene Kroon-hoorn, die zeer zeldzaam, en by na als die is, die men by de Letter I ziet.
Van de geel-graeuwe zoort heb ik 'er verscheidenerley, afgeslepene, en niet afgeslepene, en onder die laatste eenige

met,

Europeische Naamen. *Indische Naamen.*

met, en ook zonder banden.

Van de kleene heb ik 'er drie, en de wete niet, dat ik die oit by iemand anders gezien hebbe, dan dat de Heer van *Segwaart* 'er A°. 1723. ook een paar uit *Indiën* gekregen heeft.

De Achaat-Toot, by Letter L. op deze plaat gemeld, die nu niet hebbe.

Wat die, by de Letter K. geteekend, aangaat, ik kenne den zelve; ende heb hem; ook is dat geen *Oosterſche* Hoorn.

De klimmende Leeuwen-Toot, of de *Schildpads-Toot.*

De zelve naam. Deze heb mede, ook is dit een *West-Indiſche* Hoorn.

Cap. XXII. XXXV.

De Duivels-klaeuw. *De Bootshaak*, het Manneken.

Deze zyn 'er groot, en kleen. Ik hebbe de laatste zoort, die de zeldzaamste is.

Zy vallen in *Banda*, op *Bonoa*, *Manipa*, en elders.

Heb meer, de kleene Duivels-klaeuw.

De zelve naam. *De Boots-haak*, het Wyfken.

Deze, die wat dunner en fyner zyn, bezit ik mede, hoewel nog het rechte niet, alzoo 'er twee zoorten van zyn, van welke de eene met inkervingen zig vertoond.

De zelve naam. Het *geel Stompjen.*

Daar zyn ook gemarmerde, en heb nog een geribde by-zoort.

De geplekte Krab. *De gebulte Krab.*

De zelve naam. *De geele Gebuchelde Krab.*

Deze heb niet.

De groote Krab, by Letter H geteekend, hebbe nu niet; maar heb ze gehad,

Plaat XXXVI.

Die, by de Letter G. geteekend, heb niet.

De zelve naam. *De Zonnestraal-Krab*, of *het Duizend-been.*

De Podagra-Kreeft. *De Podagra*, of *Scorpioen.*

Van deze heb 'er, buiten de gemeene, weer,

Een die Orangie van binnen is.

Een zeldzame witte, zynde wat Krab-agtig.

De groote Lap-Hoorn. *De groote Talan-Hoorn.*

Deze heb nu niet.

De Purpre Lap-hoorn. *De Purpre Talan-Hoorn.*

Deze is kleener, en van binnen Purper.

Ik heb 'er twee van gehad, die A°. 1717. door de Heer *de Koning*, voor de Heer

Indische Naamen. Europeische Naamen.

van Citters in *Zeeland* gekogt zyn.

Zy zyn zeer zeldzaam, en ik weet niet, dat ik ze meer by andre Lief-hebbers, dan by de Heer *Helmolt* een, gezien heb.

Deze beide zoorten vallen op *Caybobo* op *Ceram*; en ook op *Soeli.*

Het *Bezaantje* — Het Duifje.

Van deze heb ik, buiten de gemeene zoort, meer.

Een zeer zeldzaam blaeuw, en

Een fraey geſpikkeld bezaantje.

Het *Bultje*, of *'t Buccheltje.* — Het kleen Duifje.

Van deze zyn 'er verſcheidenerley, met en zonder teekening, Mannekens, en Wyfkens, die beide heb; dog heb meer.

Het wit Buccheltje.

Het *opgerold Bezaantje.* — De zelve naam.

Het *kleen Bezaantje.* — Het kleen Duifje.

Die by N°. 6. en 7. op deze Plaat kenne, en twyffel of die hebbe.

Plaat XXXVII.

Het *Sproetje.* — De Kikvorſch.

Hier van zyn drie-derley zoorten, die hebbe, en, by gevolg, twee meer, dan die hier gemeld staan; want daar is een zoort

Die dik van Lip, en de gemeene is.

Een, die dun, en van binnen wit is;

En nog een zoort, die is nog dunner.

Buiten deze bezit ik nog meer.

Een uitmuntend zeldzaam paar, dat van binnen donker-Purper is.

Van welke de Heer *de Haan* tot *Amsterdam* 'er ook eenige heeft, zonder dat ik die anders hier te Lande, hoewel ik 'er nog een by de Heer *van der Stel* in *Amboina* gezien heb; en een hier nog by de Heer *Vincent.*

Het *Wyzertje.* — Het geknobbeld Lap-hoorntje.

Hier van zyn verſcheide zoorten. Een ruw, een glad boven op, en een, die zeer dun is.

Het laatste heb nu niet.

Ik bezit 'er een van de gemeene Wyzertjes,

Dat zeer zeldzaam, en als met een Ster by 't Wyzertje geteekend is.

Het *Loeboenees Hoorntje*, of *de Loeboeze Canari.* Van deze zyn 'er met een zeer fraeje teekening, en ook zonder dezelve. — De zelve naam.

De *Canari.* — De zelve naam, of de gebulte Canari.

Ik zie hier maar drie zoorten van by de Letters T. V. W. Y.; dog ik heb 'er veel meer van; en onder andre,

Euro-peïsche Naamen.	Indische Naamen.
	Een paar zeer groote; en
	Een paar van binnen zwart.
De gebande Canari.	Die by Letter V.
De gebloemde Canari.	Die by Letter W.
De Samaar.	Die by Letter Y. Hier van heb meer, een ongemeen gemarmerd paar, en nog een zoo geteekend.
De zelve Naam.	*De breede gebandeerde Canari.* No. 2. De Orangie-vlag genaamd, en de verdere N°. 3. 4. 5. zyn *West-Indische* Hoorns, van welke ik die van N°. 2. 3. en N°. 5. maar kenne, dog waar van hier na breeder. Allerley *Canari's* vallen in den *Inham* van *Amboina*.

Cap. XXIII. Plaat XXXVIII.

De Klip-Hoorn.	*De Klip-Kous*, of *de Lik-Hoorn.* Hier van zyn Mannekens, en Wyfkens; dog buiten de gemeene bezit meer. Een paar Tyger-vlekkige, zeer zeldzaam. Een blaeuwagtige, dito. Een paar zwarte, nog zeldzamer, Een graeuwe *Ternataansche*, zonder eenige oogen, als maar ter zyden.
Idem.	*Caap de Goede Hope's Hoorn.* Van deze bezit ik 'er vyf a zes paar. en nog een enkelde, ieder byna wat verschillende. En behalven deze heb ik nog twee a drie byzondre zoorten van teekening, en gedaante meer. Deze Horens vallen op *Ceram*, op de Stranden van *Caybobo*, en daar ontrent. Ik heb by de Heer *Helmolt* een paar Purpre Caap-Hoorns, en die noit anders gezien.
De Caret- of Schild-pads-Hoorn.	*De Valsche Caap.* Van deze heb ik 'er zeven stuks. Deze vallen daar mede.
De Argus-Hoorn.	*De Argus.* Van deze bezit ik 'er een, die in helderheid van grond, en bruinheid van oogen, boven alle, die ik ergens gezien heb, uitmunt, behalven welke ik nog zes paar 'er van heb, die zeer goed, en waar onder 'er ook met dubble oogen zyn. Deze vallen op *Honimoa*, en *Noessalaoet*.
De zelve Naam.	*De groote Slange-kop.* Van deze heb, buiten de gemeene zoort, meer. Een zeldzame *Ternataansche* Slange-kop. De fyne Slange-kop, als Caret geteekend.

Indische Naamen.	Euro-peïsche Naamen.
De kleene blaeuwe Slange-kop. Van deze heb ik 'er driederley zoorte, als Eene, met een streep in 't midden. Eene met een bruine vlek in 't midden, en Eene zonder iets 'er op. En dan heb ik buiten de gemeene nog meer, De Slange-kop met banden. De roode Slange-kop.	De zelve Naam.
Jamboezen. Van deze zyn 'er witte, en blaeuwe, die hebbe. Zy vallen in den *Inham* van *Amboina*.	Hoog-ruggen.
Mollen. Deze vallen op *Holalihoe*, op 't Eiland *Oma*. Buiten de hier gemelde heb nog De graeuwe met blaeuwe banden. De rosse met witte banden. Een uitmuntende graeuwe Mol, of de Argus zonder oogen, hier in *Holland* by niemand meer, dat ik wete, bekend; dog by de Heer *Helmolt* heb ik een kleene gezien.	De zelve Naam.
De Vleesch-Hoorn. Deze is 'er zwaar, en ook licht Zy vallen op *Holalihoe*, op 't Eiland *Oma*, gelyk ook de drie volgende Hoorns	De zelve Naam.
De Zout-Korl. Hier van bezit ik meer, dan hier gemeld is, Een Citroen-geele zeldzame.	De zelve Naam.
Arabische Letters. Hier van zyn verscheide zoorten, die heb.	De zelve Naam.
Kakkerlakken. Van deze heb ik 'er fyne en grove byzonder groote.	De zelve Naam.
Graeuwe Maselen.	De zelve Naam.
Roode Maselen.	De zelve Naam.
De Bia Salowacco, of *de witte Porcellana*, Hier van is een grove zoort met een breede dikke lip, en een fyner zoort, die van binnen zoo bruin niet is, en dan nog een Spierwitte zoort van binnen en buiten, die alle bezitte; dog behalven deze bezit nog meer, dan hier voorkomt, Een witte Porcellana, die van binnen Appelbloezem is. Een zeldzaam stuk.	De witte Porcelyn-Hoorn.

Cap. XXIV. Plaat XXXIX.

Wit-Oogjens.	De zelve Naam.

Ster-

Europeïsche Naamen. — *Indische Naamen.*

De zelve naam. *Sterretjens.*

Slangenhoofden. *De geele Cauri's.*

Blaeuwe Cauri's. *De kleene Cauri's.*

Casuaris-Eyeren.
Van deze zyn verscheide zoorten, die hebbe; ook bezit meer
Een uitmuntende zoort.

Het Draakenhoofdje.
Hier van bezit ik, buiten de gemeene,
Een uitmuntend sterk van teekening.

De zelve naam. *De Blaeuw-ruggen.*

De zelve naam. *De Isabelle*, of *Garneelen.*
Van deze heb uitmuntende groote.

De kleene Argus. *De kleene Argus.*

Een grooter zoort, voerende de zelve naam. *Het Paeuwen-Oog.*
Heb 'er een paar van.

Idem de zelve naam. *Ryst-Korls.*

Het Korlig Knopje. *Knopjens.*
Van deze zyn verscheide zoorten, die heb.

Het glad Knopje. *Witte dito.*

De zelve naam. *Ezelkens.*

De zelve naam. *Peerlkens.*

De zelve naam. *Boorkens.*

De zelve naam. *Luyzen.*

De Achaate gewolkte Klip-Hoorn. *De Agaate gewolkte Klip-Hoorn*, of *de lichte Arabische Letter*, by Letter Q.

De witte geplekte Achaat. *De gemeene Arabische Letter*, by Letter R.
Die by Letter S, is een *West-Indische*, die ken; dog niet heb.
Dit meeste goedje valt al mede in den *Inham* van *Amboina*, voor al het kleene.

Cap. XXV. Plaat XXIX.

De Dadel, of Olyve. *De Porphyr-agtige Sattyne Rol*, of *Gylinder*.

De zwarte Dadel. *Zwarte Sattyne Rollen.*

De bonte Achaate Dadel. *De Olyf-verwige Sattyne*, of *de gebandeerde Rol.*

De Prince-Begravenis. *De ongemarmerde Sattyne Rol.*
By N°. 4. van deze bezitte ik 'er meer dan hier gemeld zyn.
De violette Sattyne Rol, die van binnen zoo is.

Indische Naamen. — Europeïsche Naamen.

De Orangie, of Isabelle Sattyne Rol.
Twee ongemeen fraeje gemarmerde.
En de Heer *van Segwaart* bezit nog een paar graeuwe of geelagtige gebandeerde, die noit meer gezien heb.

De gemeene gemarmerde Sattyne Rol. Dito zoort.

De geele gespikkelde Sattyne Rol. De graeuwe Munnik.

Camelotjens. Camelotjes.

Blaeuwe Sattyne Rollen, of *Blaeuw-druppen.* Blaeuw-druppen.

Groote Glimmetjes. De zelve naam.

Kleene Glimmetjes. De zelve naam.

De Achaatjens. De zelve naam.

De Slyk-Rol. De zelve naam.
Van deze, die alle in de *Uliassers* vallen, heb nog verscheide andre zoorten, hier niet gemeld.

Cap. XXVI. Plaat XL.

Patella's, *Lampje's.* De zelve naam, of ook Klip-Kleevers.
Hier van bezitte verscheide zoorten.

Maloli's Ooren, of *Zee-Ooren.* De lange Paarlemoer Schelp.
Hier van heb mede verscheide zoorten, te weten,
De lange, De ronde, { Groote, Kleene,
Een paar ongemeene groote, die by niemand zoo gezien heb.
Zy vallen in den *Inham* van *Amboina*, en elders.

Schild-pads-Luyzen. Schildpads-pokken.
Deze heb niet.
Het dekzel by Letter N. kenne, en heb het.
Dat by M. en O. heb nu niet.

De Sots-kap, of *Voorhuid.* Sotskappen.
Waar van een zeldzaam stuk heb.

Het Melknopje. De witte Oor-Schelp.
Van deze zeldzame bezit ik 'er een paar.
Ook zyn 'er graeuwe van, die nu niet heb.
Heb nog een meenigte kleene, hier niet gemelde van velerley fatzoen.

Cap. XXVII. Plaat. XLI.

Pokken, by Letter A. De zelve naam, of Zee-Tulpen.

De Zand-pyp, of *de Koedarm.* De Ossen-Darm.
Deze vallen op *Amahey*, op *Ceram.*

De Boor-worm, by F. en G.
Heb die by de Letter G. en H. niet.

Deze

Euro-peïsche Naamen. | *Indische Naamen.*

De zelve naam. *Olifants-tanden.*
Deze vallen by de *Waynitoe*, of by de *Galg-hoek.*
Die by Letter K, en L. geloove dat hebbe. En die by de Letter K. noeme ik Steene Beenen.
N°. 1. 2. 5. en 6. hebbe, dog de andre niet; zynde de *Venus-* of *Neptunus Schacht* een zeldzaam-stuk, waar van 'er drie heb.

VERHANDELING
DER
SCHELPEN,
OF
DUBBLETTEN.

Van de Schelpen of Dubbletten.

Cap. XXVIII. Plaat XLII.

De Nagel-Dubblet. *DE Nagel-Schelp.*
Van deze bezitte ik verscheide zoorten, die onder de groote, of Noachs-Schelp (die ontrent 't Eiland *Boxoa* vallen) en ook onder de kleene behooren.

Van de eerste zoorte heb ik 'er twee gehad, de eene van vyf-honderd twintig, en de andre van drie-honderd tagtig pond zwaar. Daar zyn 'er nog veel grooter. Ook hebbe ik daar van tweederley middelbare zoorten gehad, met en zonder Nagels, vallende beide op 't Strand van *Soeli*, by de *Pas Baguwala* gelegen.

Van de kleene zoort bezit ik 'er
Witte, Roode, Citroen-geele } beide zeldzaam

Cap. XXIX. Plaat XLII.

De zelve naam. Die by Letter B. *Noachs-Schelp.*
Deze heb nu niet.

De Perspectief-Dubblet. *Het Lampje*, of *'t Peerdevoetje.*

De zelve naam. *Het Scherfje.*

Het Venus-Hertje. *Het Hertje.*
Deze vallen op *Porto*, en *Haria.*
Hier van zyn verscheide zoorten, die zeldzaam zyn, als
Het Venus-Hartje met Purpre stippen.
Het Purper-Hartje, of het stippelbloezeme.

Ik heb deze nu niet, maar hebbe die beide bezeten, en de zelve zyn, A°. 1717. den 19 October, in de 26. Lade onder myn goed verkogt.

Ook zyn 'er Citroen-geele onder de Liefhebbers; en een zoort met, en zonder tanden, en een die onder hol is; ook dubble Hartjes, die nu niet heb.

De zelve naam. *Het Quadrantje*, of *de Bastaard-Venus-Schelp met hair.*

Cap. XXX. Plaat XLII.

De Japansche Dubblet. *Gladde Gapers.*
Een andre witte zoort hier van, op *Soeli* vallende, hebbe; maar deze niet. Ook hebbe meer
Een Orangie *Soelische* Schelp.

De zelve naam. *Quakers*, of *Poffers.*
De zoort by de Letter I. weet niet dat hebbe.

De Griekсche A. Dubblet. *Landschapjens, Perspectiefjes.*
Van deze zoort hebbe meer,
Het gespikkeld Landschapje; waar van ik 'er drie hebbe. Zy zyn zeldzaam.

De

Europeïsche Naamen. | *Indische Naamen.*

De zelve Naam. — *De Canari-Schelp.*
Deze is byna onbekend, heb 'er drie van. Zy is zwart geribd, wat wit beneden, en als een breede Amandel. En nog een grof-geribd.

Plaat XLIII.

De zelve Naam. — *De Schelp met oogen.*

De Strik-Dubblet. — *De Letter Schelp.*
Van deze bezitte ik ongemeene schoone van verwe, en van teekening. Ik vind hier vier zoorten aangehaald; dog bezitte 'er meer,

Vyf paar Orangie-geele, zeer zeldzaam.
Drie paar gekamelotte.
Een paar zwart en wit, dito.
Vier paar donker zwarte,
Een weergadeloos wit paar met zwarte groote vlekken.
Een enkelde, geteekend met een V.
Drie gespikkelde, } Zeldzame.
Twee graeuwe geribde, } Zeldzame.

De Bastaard-Strik-Dubblet. — *De platte Letter Schelp.*

De kleene Lip-Dubblet. — *Het kleen gekneed Wafel-yzer.*
Hier van zyn twee zoorten, de eerste heb by Letter D.

De Lip-Dubblet. — *Het groot Wafel-yzer.*

Een soort van Lip-Dubblet. — *De Tygers-tong.*
Deze hebbe niet.

De zelve naam. — *De gekartelde Tygers-tong.*
Ik bezit nog twee andre platter Tygerstongen meer.

De zelve naam. — *De Remies*, by Letter I. en O.
De laatste hebbe; dog de eerste niet, ook kenne die niet.

Eyken-Houts-Dubblet. — *Bia Tenimbar*, of *de Tenimbarsche Schelp.*
Deze misse nu; dog is niet zeldzaam.

Tour de Bra. — *Het Xoela's Schelpje.*
Waar van 'er twee zoorten, die hier ook aangehaald zyn.

Degetande Venus-Dubblet. — *De witte Remies Schelp.*
Deze kenne ik niet, of 't moest de gemeene en bekende Venus-Dubblet zyn, dat een heel andre Schelp is.

Cap. XXXI: Plaat XLIV.

De groote St. Jacobs Schelp. — *De groote St. Jacobs-Schelp.*
Heb 'er drie van als ander halve palm van een hand.

De bonte Mantel. — *De bonte Mantel*, of *St. Jacobs Schelp.*
By Letter A. en B.
Van deze zyn verscheide zoorten. Ik zie 'er hier drie aangehaald; dog bezit meer.

De groote Orangie bonte Mantel.
En daar van drie onderscheide zeer zeldzame paaren.
De roode bonte Mantel, zeldzaam. Heb 'er een paar.

De West-Indische bonte Mantel, of St. Jacobs Schelp. — Van die zoorte by de Letter C. bezitte mede meer.
De sacht-roode Konings-mantel.
De Orangie gladde Konings-mantel met fyne nagelkens, verschillende van die zonder nagelkens.

Ook zyn 'er Citroen-geele, die ik gehad heb, dog die A°. 1717. door den Hr. Auditeur, *Johan Bernard de la Fallie*, gekogt zyn.

Op *Caibobo* vallen de roode St. Jacobs Schelpen.

De Ys-Dubblet, met Nagels. — *De Rasp.*
Heb meer de rechte Ys-dubblet, die geen nagels heeft, en hier niet aangehaald is.

De zelve naam. — *De Navel-Schelp.*
Hier van een rood, en witte, een gevlekte. Heb meer dan hier gemeld is.
De groote *Batavische* Navel-Schelp.

De zelve naam. — *De Bia Coecoeran.*
Mede een zoort van een Raspe; dog heb die niet.

Roode Aardbey-Dubblet. — *Roode Aardbeziën.*

Witte Aardbey-Dubblet. — *Witte Aardbeziën.*
Daar zyn ook Citroen-geele; die nu niet heb, en de witte ook niet.

De zelve naam. — *Het Dubbel-Hartje.*

De zelve naam. — *De Arke Noachs.*

De zelve naam. — *De Bastaard-Ark.*
Hier van zyn verscheide zoorten, en vier a vyf zoorten der zelve van Letter I. tot Letter N. aangehaald; dog ik bezitte meer
De *Batavische* witte Bastaard-Ark.

De gewolkte bonte Mantel. — *De kleene bonte Mantel.*
Dit schynd de Wy-tas te zyn. Heb 'er drie, dog twee byzonder.

Idem — *Het zeldzaam geribd Billeken.*
Dit is by *Rumphius* onbekend; heb 'er vier af, en nog een Appelbloezem paar.

De zelve naam. — *Billekens.*
Van deze bezitte meer, vier zeldzame, en nog twee kleene, een geribd, en een

Europeïsche Naamen.	Indische Naamen.
	groen; en nog een zeldzaam ros met fraeije teekening ter zyden.
De zelve naam.	*Filoozen.* Van deze zyn 'er witte, Purpere, en Orangie. Bezit nu maar de eerste en tweede, en van de eerste zoort zeer groote.
De zelve Naam.	*Zwarte gebandeerde Filoozen.* Heb 'er twee af. Zy zyn bruin, en onbekend.
	Cap. XXXII. Plaat XLV.
De zelve naam, en ook de Maan-Dubblet.	*De Compas-Schelp.* Van deze zyn ook bloed-roode, en bleek-Purpre, welke nu niet hebbe. Zy vallen op *Ceram* in de bogt van *Cawa*, in die van *Hote*, en op *Waroe.*
	Cap. XXXII. Plaat XLV.
De zelve Naam.	*De Bacassam-Schelp.* Waar van hebbe, de groote graeuwe, De Hairige, De Orangie, De blaeuwe. Daar zyn ook roode gemarmerde en blaeuwe gemarmerde, dog heb die nu niet.
De Purpre Zonne-straal, of de groote Tour de Bra.	*De Baguwaalze groote Zonnestraal.* Deze vallen op de *Pas Baguwala.* Hier van heb meer. De *Batavische* blaeuwe effene groote Zonnestraal. De *Amboinsche* effene dito.
De Peul-Dubblet, of het Poolsch Mes.	*De Mes-Schelp.*
De Robben-tong, of de Segrein-Dubblet.	*De Katte Tong.*
De zelve Naam.	*De Zonne-straal.* Deze is 'er menigerley.
De zelve Naam.	*Tongen*, of *Goude Tongen.* Zy vallen op *Manipa*, ook kleene in den *Inham* van *Amboina.* Deze zyn zeer zeldzaam; dog heb 'er verscheide; hoewel ik een zeer groote nu kwyt ben. Ook heb nog een zeldzame platte graeuw-gestreepte Schelp. En kenne nog twee witte Tongen, onder de *Dortze* Liefhebbers.
Roos-Dubbletten.	*Hammekens.* Deze zyn 'er groote en kleene, ook witte, roode, Appelbloezeme, Citroen-geele. De Appelbloezeme heb nu niet.
De zelve Naam.	*Ronde Hammekens.* Heb 'er een Appelbloezem schoon, en een bleek paar, meer van.
De zelve naam, of de Boon-Dubblet.	*Baard-knypers.*
	Deze zyn by de Letter A. Plaat XLVI.
	Cap. XXXIV. Plaat XLV.
Goot-Dubbletten.	*Orgel-pypen.*
Eeuwig-durende Gapers.	*Endebekken.* Waar van by Letter O. en P. nog twee zoorten, die ik niet wel kenne.
De zelve Naam.	De *Bia Catsjo.* De verdere zoorten kenne niet, dan alleen.
De zelve Naam.	De *Zee-penzeelen.*
	Cap. XXXV. Plaat XLVI.
De Mossel.	De *gemeene Mossel.* Waar van verscheide zoorten zyn, en die hier tot Letter E. toe aangehaald werden.
De Ende-Mossel.	De *Ende-mossel*, by Letter C.
De Steen-Mossel.	De *Steen-schede.*
Het gevlerkte Vogeltje.	*Het Vogeltje.* Van deze zyn 'er zwarte, en rosse, die beide bezit.
	Cap. XXXVI. Plaat XLVI.
De Ham-Dubblet.	De *Byl-Schelp*, of *de Holster.* Van deze zyn verscheide zoorten, met, en zonder Nagels, witte, graeuwe, Purpre, of Paarze. Misse deze meest alle, uitgenome de witte en de Purpre of Paarze; dog heb een ongemeene groote uitheemze.
	Cap. XXXVII. Plaat XLVII.
De zelve Naam.	De *Stok-Oester.*
Het Laurier-Blad.	De *Seri-Oester.* Waar van twee zoorten.
De Poolsche Zadel.	De *Zadel-Schelp.* Waar van twee zoorten.
De getakte Hanekam.	*De Dik-schalige Oester.* Of deze heb, wete ik niet, alzoo die uit de Teekening niet wel kenne, ten zy het de Rots-dubblet zy, die hebbe; dog die volgd hier na.
De Hanekam.	De *Hanekam.* Heb hier van een drie dubble, een dubble, en drie keurlyke enkele.
De zelve Naam.	De *Lazarus-klap.* Van deze zoort bezitte ik een uitmunde Orangie; ook witte, en Purpre zeer dun gedoornde, en zonder doornen.
De zelve Naam.	De *Paarlemoer-Schelp*, of *Zilvere Tafelborden.* Deze vallen op *Bonoa*, welke ik nu niet heb; maar wel een kleene, en een Citroen-geele.

De

Europeïsche Naamen. *Indische Naamen.*

De Peerlemoer-Schelp valt ook op *Aroe*, *Messowal*, *Bahrein* in *Persien*, en *Toetekoryn*, op *Ceylon*. Op alle welke plaatzen ook schoone Peerlen vallen.

In den *Inham* van *Amboina*, by de *Latéri*, en ontrent *Hoekonalo*, vallen ook Peerlkens; dog zeer kleene.

De Poolsche Hamer, of Indische Cris, ook de Kruis-Dubblet. De *Cris*.
Deze heb mede.

De Venus-Schacht-Dubblet. De *Winkel-Haak*.
Dit zeldzaam stuk bezit ik, ook meine 't zelve by de Heer *van Segwaart* gezien te hebben.

De kromme Noachs-Ark, of de Haspel. De *Messowalsche Kromme-mossel*; *dog beter den Haspel*.

De zelve Naam. De *Barn-steen-Oester*.
Deze heb niet.

De zelve Naam. De *Myter*.
De Schelp by N°. 1. kenne niet.

Plaat XLVIII.

De zelve Naam. De *Orangie Lazarus-klap*.
N°. 1. en 2. kenne die, en hebze Orangie, en ook witte fraeje met Appelbloezem, op Rotsjes, en op een Lobbetjes-Hoorn.

De zelve Naam. N°. 3. *de Rots-Dubblet*.
Deze hebbe, en ook een stuk, dat zonder weerga van fraeyheid, en van grootte, is.
De *Venus-Schelp met hair* N°. 4.
Heb 'er verscheide van.

De *gerimpelde oude-Wyfs-Schelp*, N°. 5.
Deze kenne ik niet.

De Coraal-Dubblet. N°. 7. 8. *Groote Bonte Mantels*.
Deze kenne; dog heb die niet.
N°. 9. Gelykt wel een Carthageenze; dog N°. 11. kenne niet; en N°. 6. of de geribde Venus-Dubblet kenne zeer wel; dog weet niet, dat ik die oit volkomen, dat zy sloot, gezien hebbe. Ik heb 'er twee a drie van, die niet sluiten.

Plaat XLIX.

Buiten-gemeene Hoorns nog,
De *Wentel-trap*.
Van deze zyn 'er in de Weereld bekend.
Een by den Groot Hertog *van Toscanen*.
Twee by de Heer Auditeur *de la Faillie*.
Een by de Heer *Pancras*, Burgermeester in zyn Ed: Leven tot *Amsterdam*,
Twee heb ik 'er by de Heer *Wouter Valkenier* gezien, die zedert gekomen zyn in handen van den Hr: *Witzen*, en de andre is verkogt voor 34. Guld:, alzoo hy zeer licht was.
Een in *Engeland* uit het Cabinet van de Heer *Ovens*, zoo van andre verstaan hebbe.
Een is 'er in 't Cabinet van de Heer *Adr: van der Stel*; dog verkogt op *Batavia*.
Een bezit ik 'er mede.
Een onder de Heer *Westerveen*, Advocaat der *Oost-Indische* Maatschappy.
Een by de Heer Advocaat, *Johan van der Burg* in *'s Gravenhage*.
En een kleene (nevens nog een bruine bastaart dito, welke de Heer *Schot* heeft) bezit de Heer *Beudiker*.

Maar de grootste, die ik oit gezien heb, heeft de Heer *Pieter Wybers*, oud-Schepen tot *Batavia*, die by na een vinger lang is; dog in de zelve is een gat, dat hy gekregen heeft, uit de hand van een Juffr., die hem bezag, vallende, waar door hy zoodanig is geschonden, dat 'er geen middel is om hem te herstellen, om welke reden ik deze niet mede onder de Wenteltrappen, die bekend zyn, optelle. Anders zou ik deze boven alle de andre, (waar van ik 'er zeven gezien hebbe, dat weynig Lieden gebeurd is) stellen.

Ook heeft de Heer *la Faille*, (zoo meine) als ook de Heer *Jacob Elias Schot*, een Bastaard zoort, die ros, maar heel zeldzaam, en by geen Liefhebber zoo bekend is.

Van de andre Hoornen op deze Plaat by de Letters B. C. D. E. aangehaald, kenne ik 'er geen eene.

Die van Letter F. geloove ik te hebben, zynde de omgewonde Hoorn genaamd.
De gevoornde Plek-Hoorn.
Deze hebbe zeer keurlyk, en ettelyke paaren, groot, en kleen, 'er van. Ook bezitte ik van dezelve
Een zoort, met vlekken.
Een dito zonder vlekken.
Die by H. I. K. zynde,
De gebandeerde Achaat-Hoorn; deze hebbe.
De Oliekoek-Hoorn.
De gebandeerde knobbel-Hoorn.
Deze kenne ik wel, dog de eerste heb ik niet; zoo geloove; maar de tweede geloove dat bezitte.

Die by de Letter L. is de Morgenstar, waar van bevorens al gehandeld is; en welke bezit van verscheide couleuren, en fatzoenen.

De *Fransche* Hoorn, by Letter M.
Deze noemen wy de Cameel-Hoorn; van

Euro-peïsche Naamen. *Indische Naamen.*

van welke ik 'er twee a drie hebbe.

By alle welke Zee-Hoornkens ik nog voegen moet, als daar mede toebehoorende.

De zelve naam. De *Zee-Appel*.

Hier van heb ik wel twintig-derley zoorten, en daar onder 'er een gehad, zoo groot als een Tafelbord; dog misse die nu alle, alzoo zy, onder andre goederen, mede aangehaald zyn.

Deze komt *Lib. I. Cap. XXVIII.* voor in de *Rariteyt-kamer* van de Hr. *Rumphius*.

De Turkze Tulband. De *Tulband*.

Van deze zyn 'er twee zoorten, eene met eenige opstaande banden tusschen de knobbels, en eenige zonder banden. Ik mis die nu beiden ook, door 't zelve ongeval.

De zelve Naam. Het *Doods-Hoofd*.

Hier van heb ik 'er een paar. En zy komen by de Heer *Rumphius*, *Lib. I. Cap. XXIX.* voor.

De zelve Naam. De *kleene Zee-Ster*.

Men heeft ook zeer groote. Ik heb een kleene.

De zelve naam. *Zee-koekjens*, of *Pannekoeken*.

Deze heb nu niet.

De zelve naam. *Zee-Netjens*.

Van deze heb ik 'er een.

Daar ziet men nu wel de voornaamste *Hoornkens*, die in *Amboina*, en elders om de *Oost*, vallen, zoo, volgens het geene de Heer *Rumphius* daar van aangeteekend heeft, en van zynen neerstigen vermeerderaar daar nog uit andere Cabinetten bygevoegd is, als ook uit een groote menigte van nog andere zoorten, die ik uit *Amboina* mede gebragt hebbe, en nog in myn Cabinetje bezitte; maar men moet niet oordeelen, dat ik het nu alles, dat 'er van de *Oostersche* zoorten by deze en gene Liefhebbers zoude mogen berusten, byeen gezameld hebbe: want het is zeker, dat den eene dikwils 't eene, den andren 't andre stuk, dat by geen ander nog bekend is, bezit. Weshalven men, om een volmaakt Werk hier van op te stellen; een nette lyst van alles, dat alle de byzondere Liefhebbers bezitten, en dat, met aanteekening van de byzondre plaatzen, daar deze of gene *Hoornen* vallen, noodig had; maar hier aan zou veel moeyte zyn; die my, mogt ik het weten, niet verveelen zou ten dienste van alle Liefhebbers te ondergaan.

By doorlooping van het Werk van de Heer *Rumphius*, en de *Oostersche Hoornkens*, en *Schelpen*, daar uit hier aangehaald, bevind ik een getal van ruim drie honderd *Zee-Hoornkens*, en van de *Schelpen* ruim honderd zoorten, ook schynd de Heer *Rumphius* (volgens 't gene wy *Lib. II. Cap. XXIX.* lezen) 'er maar 360. zoorten gehad te hebben; dat hier mede niet veel verschillen zal, alzoo 'er hier vele na zyn dood bygevoegd zyn. By navorsching nu, bevinde ik dat honderdtagtig zoorten van *Hoornkens*, en twee en dertig *Schelpen*, meer bezitte, en heb bevorens drie honderd zoorten van *Hoorns* en *Schelpen* meer, dan de Heer *Rumphius*, gehad. Hoewel ik nu veel zoorten, en zelfs 'er een groote menigte heb, die veele Liefhebbers niet bezitten, mis ik egter nog deze navolgende, *Zee-Hoorens*.

De Zonne-Horen. Hoornen bevorens ook by my bezeten.

De Zee-Ton.

De Aroeze Trompet.

Het Rievier-Paus-Kroontje. Dit heb onlangs bekomen.

Den Opper-Admiraal.

Den Admiraal.

Den Vice-Admiraal.

Den *West-Indische* of den Admiraal van *Oma*.

De gebulte Krabbe.

De groote *Ambonsche* Lap-Hoorn.

De geele Aardbey.

De Purpere dito Lap-Hoorn.

De Appelbloezeme Zee-appel.

Groote Bagyne Drollen.

Zeer groote gebandeerde en geribde Olie-Hoorns, met vlekken.

Zeer groote rosse geribde Olie-Hoorns, zonder vlekken.

Getakte Knollen.

Jokjens.

De *West-Indische* Paus-kroon, of *Ceramze* witte dito.

De *Ceramze* getakte Marl-Priem.

De geknobbelde groote Spil.

De geribde groote dito.

De *Moorsche* Tulbanden met pooten.

Graeuwe ros-gebandeerde Dadels.

Zeer groote Bruinetten.

Zeer

Zeer groote Zout-korls.

Groote Goude Tongen.

Zeer groote bonte Knobbel-Hoorns.

Een zeldzame gespikkelde Lap-Hoorn.

Schelpen.

De Citroen-geele St. Jacobs-Schelp.

De bleek-roode, Compas-Schelp.

De St. Jacobs-Schelp met doornen, Purper-verwig.

De Bloed-roode, dito.

De St. Jacobs-Schelp met doornen, spierwit.

Het Hertje met roode stippels.

De spier witte St. Jacobs-Schelp.

Het dubbel-Hertje.

Het Appelbloezem, dito.

De Kris. Deze heb onlangs bekomen.

De Soelize bruine Schelp.

De stompe Nagel-Schelp.

De Neptunus-Schacht. Heb 'er drie onlangs gekregen.

Orangie Filoozen.

De Steenschede.

Veel Holsters.

Appelbloezeme Hammekens.

Zadel-Schelpen.

De groote Paarlemoer-Schelp.

De lange dito.

Alle deze *Hoornen*, en *Schelpen*, en nog veel meer zoorten, heb ik te voren bezeten, en onder andere een *Doeken-Huysje*, of *Roemah Gorita* zoo groot, als ik noit by eenig Liefhebber gezien hebbe, die alle in een groot Cabinet geweest zyn, dat ik by myn eerste komste uit *Indien* mede gebragt, en toen aan een groot Heer weg vereerd heb, op hope van daar door een van myne Zwagers met een goed Ampt na *Indien* te helpen, dat my wel beloofd was; maar daar niets op volgde; en dat my, om de zeldzaamheid der stukken, die daar by waren, naderhand zeer berouwde.

In dit Cabinet zyn veel groote *Doeke-Huysjes*, en uitmuntende andere stukken geweest, als verscheide *Jok-jens*, bloedroode, bleek-roode, en gemeene dog zeer groote *Compas-Schelpen*, heerlyke *Nagel-Dubbletten*, en meer andre fraeje *Hoorns* en *Schelpen*, die ik noit daar na meer heb konnen krygen, en tot het verzamelen van welke dikwils het geheel leven van een Mensch niet genoeg is. Ik leve nogtans in die hope, dat ik metter tyd nog wel deze en gene fraeje stukken by myn *Oostersch* goed krygen zal.

Ondertusschen vind ik in deze Liefhebbery het fraeyste, dat, hoe veel men 'er ook van bezit men egter noit alles heeft, en dat men zomtyds by de kleenste Liefhebbers ongemeene stukken vind, die zelf in de grootste Cabinetten, ja by geen een ander Liefhebber, voorkomen; zoo dat ook de allerminste iets heeft, waar mede hy zig kittelen, en zynen iever, hoe kleen anders, om dat gy nog weinig bezit, opbeuren, en zig tot het verder navorschen van deze zeldzaamheden aanzetten kan; maar het zal tyd werden, dat wy ook van de andre uitlandsche Zee-zeldzaamheden, die wy bezitten, iets zeggen.

Wat de Liefhebbers tot deze Liefhebbery aanspoord.

VERHANDELING DER WEST-INDISCHE EN EUROPEISCHE, ZEE-HORENKENS.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Uytlandsche Zee-Horenkens. *Waar zy al vallen. Zoo in* West-Indiën, *als in* Europa. West-Indische, *of* Europeische Schelpen. *Van de* Zee-Boomen, *enz:* Zee-Bloemen. Versteende dingen. *By wie men meer Uytlandse* Horens *afgebeeld zien kan. Oudheid van deze Liefhebbery. Naamen der oude Liefhebbers. En der Latere.* Horens, *in* Jonston *afgebeeld.* Bonannus Werk.

Uyt-landsche Zee-Horenkens. NA dat wy van de *Oostersche Zee-Horenkens*, en *Schelpen*, zoo uitvoerig, als wy het noodig oordeelden, gehandeld, en aangewezen hebben, welke wy daar van niet, en nu nog bezitten (alzoo wy die alle, van welke wy het tegendeel niet ter nederstellen, hebben,) zal het niet ongerymd zyn, dat wy nu ook eens aanhaalen, wat voor zoorten wy van de *West-Indische*, en *Europeische* onder ons hebben.

Hoe schoone *Hoornen* en *Schelpen Amboina*, en andre gewesten in *Oost-Indien*, ook geven, moeten wy echter bekennen dat 'er mede zeer schoone in *West-Indien*, Waar zy al vallen. en voor al op 't Eiland *Curaçao*, (van waar ik wonderlyke schoone Appelbloezeme en Citroen-geele stukken van een sterke verwe, en fraeje teekening, gezien hebbe) in *Arguin*, en in meer andre plaatzen vallen.

Onder de *West-Indische* zullen wy de Zoo in West-Indien. *Kaapze* en *Zuidlandsche*, om dat wy 'er daar weynig van hebben, mede rekenen.

In *Europa* vallen mede zeer fraeje Hoornen, en onder de *Europeische* geven wy de voorrang aan die, dewelke in de *Middellandsche-Zee* vallen.

In *Engeland*, als mede op verscheide Als in Europa. Eylanden in *West-Indien*, en plaatzen in *Africa*, onder de *Engelschen* behoorende, vind men mede zeer zeldzame *Horenkens*, waar by men dan eindelyk deze en geene zoorten, in de *Golf* van *Vrankryk*, in de *Baey* van *Cadix*, in de *Straat Davids*, en in *Groenland* zelf vallende, wel voegen mag; dog nu alle die zoorten zoo net te onderscheiden, of dat ik ieders byzonder Vaderland aanwyzen zoude, is my onmogelyk, alzoo ik dat van veele niet weet; maar van welke het my bekend is, zal ik het aanhaalen.

Kaapze Hoorns.

Aan *Kaap de goede Hope* heb ik A°. 1705. ten Huize van de Heer *Elzevier*, tweede Perzoon aldaar, een *Doeken-Huysje* zoo groot, als my noit voorgekomen is, gezien.

Het was veel meer als eene, of weynig minder als twee Hout-voeten lang, en van agteren was de rug, die anders pas een vinger breed is, wel drie vingeren breed.

Men had die daar aan Strand gevonden, en daar was een zeer groot gat in geslagen.

De Heer *Elzevier* had ze van een ander, dien ze toebehoorde, laaten haalen, om die aan my te toonen, zonder dat ik verder wete, waar die vervaren is.

De Kaapze Alikruyk.

Ik heb 'er twee van.

De Kaapze witte Slek.

Dit zyn de eenige, die van deze Kust bezitte,

Ik heb 'er zeven van deze zoort.

Op de Stranden van het *Zuydland* vallen ongemeene fraeje Hoorns, waar van 'er zeker Liefhebber in *Zeeland* veel bezit; dog ik bezit 'er drie van te weten,

Het Zuidlands Trompetje.

Het is wit van grond, zy zyn met zwarte vlammen, en fraey geteekend;

Ik zal nu de *West-Indische* en *Europeische* zoorten, maar zoodanig, als die in myne Laden voorkomen, opnoemen.

De ongetakte Krul-Hoorn, of *de Spaansche Hoorn*, een zoort van *Schild-pads-staarten*

Dit is een Hoorn als een Krul-Hoorn van fatzoen, zonder krullen of takken, met zwarte en witte banden. Deze vallen in de *Baey* van *Cadix*. Ik heb 'er verscheidene van.

Arguinze Krul-Hoorns; zonder *Takken*, of *Krullen.*

Van deze zyn 'er verscheidene zoorten, van verscheidene verwen, met, en zonder banden, waar van ik 'er verscheidenerley, en ook met Orangie banden, graeuwe, witte, enz: bezitte.

De zwarte Moor met banden.

Van deze zoort, vallende op *Curaçao*, heb ik 'er verscheidenerley gebandeerde, met enkele, en dubble banden, en een met een witte breede band; ook een graeuwe.

De Bastaard-Guineesche Toot.

Van deze, mede op *Curaçao* vallende, heb ik 'er veele, groote, en ook fraeje.

De Soldaat.

Van deze heb ik 'er vier, dog eenen zeer grooten, heerlyk gepaarlemoerd.

Het is een schoone Hoorn, die in zyn eigen couleur glad, en zwart en wit geteekend is, gelykende wel na een groote Nassauwer, of Petola-Hoorn.

De Knol-Hoorn.

Deze valt op het *Doggerzand*, is geelagtig, en ook wel wit, zynde 't binnenlyf als een Knol; doch voor met een lange tuyt, agter mede met lange gieren, en knobbels uitloopende.

De West-Indische Trompet.

Deze is van teekening als de *Oost-Indische*; dog korter in een gedrongen. Ik heb 'er een van, en de Heer *Voet* heeft een zeldzame, die Appelbloezem is.

De West-Indische gemeene Tepelbak.

Deze is byna als de *Ambonsche*, op de Plaat No. XXXI. Letter A.; dog wat ronder, de eene geel-agtig, en de andre bruiner van verw, en een weynig anders van Tepel, zonder doorns, of kroon 'er agter aan. Ook zommige zonder Tepel.

Zy valt op *Curaçao*, en ik heb 'er een paar van.

De lange ongemeene graeuwe West-Indische Tepelbak.

Deze is veel smaller en langwerpig, met een Tepeltje, dog zonder kroon.

Ik heb 'er ook een paar van. Zy vallen mede op *Curaçao.*

Van deze zyn nog andre zoorten, en zelf zeer fraeje gevlamde.

De Fransche Bel-Hoorn, of *de St. Malosche Hoorn.*

Dit is een fraeje dikke Hoorn, wit van grond, met breede rosse vlekken, zynde als een korte in een gedrongen Triton, of Trompet. Zy vallen in de *Bogt* van *Vrankryk*. Ik heb 'er een paar kleene; en nog een ander veel kleener van.

Den Admiraal der West-Indische geele Boterweggen.

Dit is een geele Hoorn, als de Harts-Hoorn van fatzoen; dog de eene is agter plat, en d'andre met een tuitje, beide met veel stippel-banden.

Ik bezit 'er twee af, ieder wat byzonder. Waar zy vallen, weet ik niet.

De groote gedoornde, of *kort-getakte Lap-Hoorn*, van de Heer *Voet*, als een *West-Indische* my vereerd.

De graeuwe geknobbelde Lap-Hoorn.

Hier van heb ik 'er een paar witte, en een geele. Hy valt maar half zoo groot, als de

als de *Ambonsche* Lap-Hoorn. Waar zy vallen, weet ik niet. Agter aan zal nog een groote gedoornde zoort volgen.

De Verkens-bek.

Dit is een zeldzaam ſtuk. Heb 'er maar twee van.

De Weſt-Indiſche Argus.

Deze is dunner, ook donkerder van grond, en witter van oogen, als de *Ooſt-Indiſche.*

Ik heb 'er drie van, die volkomen zyn, en twee afgeſlepene; dog een die ongemeen fraey, zeer helder van grond en byzonder wit en groot van vlekken is.

De kleene roode getakte Lap-Hoorn.

Van deze heb ik 'er twee paar zeer fraeje.

Zy zyn kleen, niet boven een kleene hand groot, en zeer glad op 't lyf. Ook heb ik 'er 2 a 3 paar kleene van.

De Weſt-Indiſche Rudolphus, of *Wydmonder.*

Hy is van binnen wyder op, en platter als de *Ooſt-Indiſche*, ook is hy aan de eene zyde wat flaeuw Orangie; dog van buiten vol zwarte en witte ribben, en na agteren wat geknobbeld. Ik heb 'er drie van.

De geele getakte Lap-Hoorn.

Van deze heb ik 'er een, a twee.

De witte ſtompe Zwitzers-broek.

Van deze heb ik 'er een paar, en het ſchynd my toe de zelve te zyn, die in *Rumphius* Rariteit-kamer aangehaald ſtaat in de Plaat N°. XXIV. Num. 1.

Ook heb twee zeer groote dito, met langer doorns, als de kleene, en nog een lever-verwige kleener.

De Weſt-Indiſche geribde Casket.

Van deze bezit ik 'er twee.

Zy zyn maar een vuiſt groot, zommige rood, zommige bruin met witte vlekken. Ik heb ze beiden; dog de eene is ongemeen fraey.

In de Rariteit-kamer van de Heer *Rumphius*, is zy aangehaald op de Plaat No. XXIII. by N°. 3. en die van N°. 2. kenne ik wel; dog heb die niet.

De Bedde-Tyk.

Hier van zyn veelerley zoorten, met en zonder takken. Van de eerſte heb 'er een, en van de laatſte zoort drie, de fraeyſte van deze zoort, bezit de Heer van *Segwaart*, en de Heer de *Koning*; immers ik heb 'er noit beter gezien.

De getakte Snippel-bek.

Van deze heb ik 'er twee, zynde de zelve, die in de Rariteit-kamer, op de Plaat N°. 4. voorkomt.

De Weſt-Indiſche geknobbelde Storm-hoed.

Van deze bezit ik een weergadeloos paar, zeer helder van grond, en vol heldre bruine knobbels.

De gedoornde Snippel-bek.

Van deze, op de zelve Plaat No. XXVI. N°. 5. gemeld, bezit ik een groote, en ettelyke andre.

De Weſt-Indiſche Boere-Jongen.

Deze is korter in een gedrongen als de *Ooſt-Indiſche*, en licht-ros van verwe.

Heb een zeldzame met een witte ſmalle band byna boven aan.

De vleugel-Hoorn, of *Kemphaan.*

Van deze zyn 'er verſcheidenerley; dog heb 'er drie van, die lever-verwig zyn. Ik heb 'er gezien; die uitmuntend, heerlyk, en van een ſterke Appelbloezeme verw waren, die wy ook op zyn plaats melden zullen. Agter aan volgd onder de zeldzame nog een ongemeen paar.

De Weſt-Indiſche Brandaris.

Van deze heb een bruine, en twee graeuwe, de eene mooy groot.

De Weſt-Indiſche lever-verwige Brandaris, met veel zwarte banden; een ſchoon ſtuk.

Ik bezit 'er een ongemeen ſtuk van.

De Weſt-Indiſche gemarmerde Toot.

Dit is een zoort van Tooten, zomtyds gemarmerd, zomtyds met ſpikkels, en ook met groote vlekken. Ik heb 'er vyf verſcheidene van.

De Weſt-Indiſche Kroon-Hoorn.

Heb 'er vier van. Hy is ros van verw, en wit.

Daar zyn ook geele en Orangie-agtige; dog by andre Liefhebbers.

De zeldzame korte gedoornde Snippelbek.

Heb 'er drie van.

Het gekarteld Curaçaos Tuytje.

Heb 'er twee paar van.

De roſſe-platte Zee-Appel.

Bezit 'er een paar van.

De Arguinze ongebandeerde Lip-Hoorn.

Heb verſcheide van de zelve.

De Arguinze gebandeerde Lip-Hoorn.

Deze is veel kleener dan de vorige, en wat anders van fatzoen. Ik heb 'er ettelyke van.

Het kleen geſpikkeld Arguins Hoorntje.

Heb van deze 'er mede eenige.

Het kleen Arguins Lip-Hoornken.

Van deze heb ik 'er ook eenige.

Het

Het Curaçao's rood-Meyrtje.

Dit valt wat grooter, en wat bruiner, als 't recht roode Meyrtje, waar van mede een paar bezit.

Het Appelbloezem Dadel, of *Sipmans-Tootje.*

Hier van heb ik 'er twee.

De gladde Spil met tanden; by *Bonannus*, in de III. Classis, N°. 121. te zien. Hier van bezit ik 'er een paar, en weet 'er nog maar twee paar van. Het een, met nog een grooter zoort, heeft de Heer *Francois Kiggelaar*, in 's *Gravenhage* bezeten (dog is nu in 't Cabinet van de Heer van *Segwaart*) en 't ander is op de verkooping van de Heer *Luder* verkogt.

De Purpura, vallende in *Cadix*; my vereerd door de Heer *Voet.*

Kinderkens in de Luuren.

Van deze heb ik 'er een paar, my door de Heer *Kiggelaar* geschonken.

De kleene Moorsche Tulband.

Dit is een moye zoort van Alikruiken, of Slekken, die rood, wit, en ook schoonrood en wit gemarmerd zyn. Ik heb 'er vyf van.

De kleene Moorsche Tempel.

Ik heb 'er vier van, en zy zyn blaeuwagtig; dog de huid is 'er afgetrokken. Anders zyn zy bruin.

Het zeldzaam Midas-Oor.

Van binnen aan de zoom Appezbloessem. Ik heb 'er twee a drie.

Het verkeerd geel Hoorntje.

Daar zyn 'er ook, die groen zyn.

Een ander vreemd geribd Hoorentje, graeuwagtig byna als een Bastaard-Purper-Hoorntje.

Ik heb 'er een van.

Het West-Indisch kleen Storm-hoedje.

Van fatzoen verschild dit niet van 't *Oost-Indisch* kleen Storm-hoedje; dog 't heeft, in de plaats van een fyn gebreid netje, grove ribben, die een spierwitten grond uitmaken, en waar op geele vlekken zyn. Ik heb 'er drie, en 't een is zeer kleen, en niet grooter, als 't uiterste lid van myn middelste vinger; dog de 2 andre zyn nog wel eens zoo groot, en zeer fraey.

De Orangie Kuypers-boor.

Ik heb 'er een paar van.

De geele Kuypers-boor.

Ik heb 'er ook een paar van.

De Spier-witte Kuypers-boor.

Ik bezit 'er een paar van, en ik heb die noit by iemand anders, dan by de Heer *van Segwaart*, de Hr. *Voet*, en nog by een Liefhebber, een paar of twee gezien.

De Citroen-geele Doyer.

Ik Heb 'er twee van de zelve.

De Orangie Doyer.

Ik heb 'er ook twee van.

De Gemarmelde Doyer.

Ik heb 'er ook twee van.

Bonte Doyers.

Ik heb 'er ettelyke van, en zy vallen op *Curaçao.*

De zeldzame Tol.

Ik heb 'er drie van.

Het groot Buykje.

Een zoort van gevlekte Bezoars, van welke ik 'er twee hebbe.

Het geel Beddeken.

Hier van heb ik 'er een paar, van de Heer *Groen* tot *Amsterdam*, gekregen, gelykende zeer wel na de Horen, die men by *Rumphius Tab: XLIX.* by de Letter C. vind.

De kleene Wydmonder.

Ik heb 'er drie paar van.

De blaeuwe Knol-Hoorn.

Deze valt op onze Stranden. Heb 'er eenige van.

De geele Doyer.

Deze vallen ook op onze Stranden. Ik heb 'er ook eenige van.

De blaeuwe Doyer.

Heb 'er mede eenige, en zy vallen ook op *Schevelingen.*

De Hollandsche Slek.

Van deze heb ik 'er velerley zoorten, en van een fraeje teekening.

De vreemde Boeren-Jongen, uit de *Baey* van *Cadix.*

Deze is kleen, als een kleene Boere-Jongen van gedaante;

Ik heb 'er drie byzondre paaren van.

De Karakal.

Deze valt tot *Ceulen*, en heb 'er eenige van; maar daar vallen schoone bruine in de *Middellandze-Zee*, die van onder Appelbloessem zyn.

De Heer *la Faillie* in den *Hage* heeft 'er verscheide van, ook heeft 'er de Heer *van Segwaart* een.

Het Katwyks gebandeerd Tolletje.

Dit is een zoort van een dik zeer fraey zwart Orangie, en wit gebandeerd Tuitje, of Tolletje. Ik heb 'er twee van. En 't eene is my vereerd door een vriend, die 't zelf op 't Strand van *Katwyk* gevonden heeft Het is by *Bonannus* in zyn III. Classis, N°. *66*. te zien.

De Heer *Kiggelaar*, (die 'er meer van bezat, gelyk ook de Heer *de Koning* tot *Dordrecht*, die 'er alleen verscheide, en, zoo meine, vier zoorten van heeft) vereerde my 't ander; dog 't zeldzaamste van allen bezit de Heer *Vervel*, Apotheker alhier.

De groene gebandeerde Slek.

Van deze bezit ik 'er een paar, die my de Heer *Schynvoet* vereerd heeft. Zy is ongemeen fraey, en ik heb die by niemand meer, dan by dien Heer, en by den Heer *van Segwaart*, gezien.

VER-

VERHANDELING
DER
WEST-INDISCHE
EN
EUROPEISCHE, SCHELPEN, OF DUBBLETTEN.

West-Indische, of Europeische, Schelpen.

DE *Appelbloezeme Zee-Straal*, of *de groote Tour de Bra.*

Deze, en de volgende heeft my de Heer *Albertus Seba*, tot *Amsterdam*, vereerd.

De Adama's Dubblet.

Dit is een schoone roode Schelp, (als een Pofferken) die op *Del Mina* in *Africa*, en op *Curaçao*, valt.

De Heer *Seba*, en de Heer *Segveld* in *'s Gravenhage*, als ook de Heer van *Segwaart*, bezitten 'er eenige van, en ik heb 'er nu ook een paar roode van, en een schoone van een Gredelyn verwe, wat na 't Appelbloezem trekkende, die my veel geld kost, en die ook zeer zeldzaam is.

De Fransche Quaker.

Dit is een bruine, en kleene Schelp.

Ik heb 'er een paar van, dat my van de Heer *de Koning* vereerd is.

De Violette groote Noord-Kaapze Mossel.

Een ongemeen fraey stuk, waar van een paar heb. Men noemdze ook wel *Ylandze* Mosselen; dog de Heer *Voet* bezit nog een andre, de *Hitlandze Mossel* genaamd, een heerlyk stuk.

De Hollandsche Mossel.

Van deze heb verscheidene fraeije, en fraey-geslepene ettelyke paaren.

De kleene Noord-Kaapze Mossel.

Van fatzoen byna als onze, donker van verwe; maar veel breeder. Ik heb 'er mede een paar van.

De Hollandsche Slyk-Mossel.

Deze is bleek groen, plat-agtig, en breed; hebbe 'er eenige van.

Ook is 'er nog een grooter zoort van een ander fatzoen, en verw.

De Schevelingze Mossel, of *Braad-pan.*

Deze is zwaar, dog smal. Ik heb 'er eenige van, en drie gepaarlemoerde, en een diergelyke, van *Frankfoort* gekomen, maar byna de helft grooter, als de gemeene.

De St. Jacobs Schelp, uit de *Straat Davids.*

Dit is een fraeje geribde roode Schelp, waar van ik een groote door gunst van de Heer *Voet*, en nog twee andre mede uit zyne hand gekomen, bezit. De kleene zyn van deze de mooyste; dog de grootste heeft de Heer *Schynvoet.*

De West-Indische Konings-Mantel.

Deze verschild weynig van de *Oost-Indische*; als dat zy wat lichter van verw is. Ik heb 'er drie van.

De groote Groenlandze Quaker.

Deze is graeuw, geribd, en redelyk groot. De Heer *Voet* heeft ze my vereerd.

Het blaeuw Quakertje.

Dit is kleen.

Ik heb 'er maar een van, 't geen my door de Heer *Kiggelaar* vereerd is.

Het bruin Poffertje.

Hier van heb ik 'er een paar.

Een zeer fraey paar bleek-Purpre Mosfels.

Dus bezit ik van de *West-Indische*, of *Europeïsche Hoorns* maar vyfenzegtig, en van de *Schelpen* elf, een kleen getal, by 't geene andre Liefhebbers bezitten.

VERHANDELING
DER
ZEE-BOOMEN, ZEE-BLOEMEN,
En 't geen daar verder toe behoord.

Van de Zee-Boomen, enz:

TOt de Kraam der *Zee-Hoornkens*, behooren mede de *Zee-Boomen*, *Zee-Bloemen*, en diergelyke andere zeldzaamheden, die de *Zee* al mede voortbrengd. En daarom verwonderd het my zeer, dat de Heer *Rumphius* in zyn Rariteit-kamer niet zoo uitvoerig daar van, als wel van de *Zee-Hoornkens*, spreekt, aangezien hy een schoone *Zee-thuin* had, op de welke ik in myn jonge Jaaren, na dat pas in *Amboina* gekomen was, een Gedicht gemaakt heb.

Ik zal dan maar kortelyk noemen, wat voor *Zee-Boomen* ik nu nog bezitte, die ik uit *Amboina* medegebragt hebbe, ofte die hier, mynes wetens, vallen.

De groote breede zwarte, ongetakte Zee-Boomen.

Deze vertoond zich als een zeer groote Waejer, met alle zyn Leden aan een.

Hier van bezit ik 'er vier zeer fraeje, die ongemeen groot zyn, en een van de zelve is zoo groot, als een Thee-tafel, geweest, toen ik die eerst kreeg; dog door 't vervoeren nu en dan heeft hy zeer veel geleden.

De groote zwarte Akarbahâr, of Zee-Boom met takken.

Hier van heb ik twee kleene, en bezit takken van de groote, zynde fraeje vercierde-Rottings, en een 'er van heb ik in *Indien* voor myn Rotting gebruikt. Het is een Coraalagtige stoffe, hoewel het ten deelen ook Hout is, dat met der tyd Coraal, of Steen werd.

De kleene breede zwarte Zee-Boom.

Van deze zoort heb ik 'er vier, en daar van twee met Steene Zee-bloemen.

Ook vertoone van die zoort een nette afteekening by de Letter AA; in de Plaat No. 51. gemerkt, gelyk men die van de

Meer-

Meermin, en eenige andre Zee-Dieren, in de Plaat N°. 52. ziet; dog noit zag ik hier een zeldzamer van, dan by de Heer *van Segwaart*.

Hier is nog een zoort, die op Steenagtige Bergen ontrent de Zee-kant, en aldus op 't Land, en niet in Zee, groeid, werdende daarom de Berg-Aearbahâr genaamd; dog kenne dat niet, als uit verhaal der Inlanders.

De graeuw-agtige, of Asch-verwige Zee-Boom.

Van deze heb ik 'er een, met een Moer-Nagel van Steen, en nog een lang gewasch 'er by. En van deze zoort nog een met een kleen Appelbloezem Zee-Boompje, en nog een ander gewasch daar by.

De Koper-agtige Zee-Boom.

Heb 'er twee van, even eens van verw, als Koper, of Metaal, en een met een Hanekam 'er in.

Hier onder schynd de Goude Aearbahâr te behooren, waar van hier na breeder.

De zwarte Basta Zee-Waejer.

Van deze heb ik 'er nu geen. Deze zyn zeer dicht, dik, en egter doorzigtig, gelykende wel een rouw-Wayer.

De roode Zee-Boom.

Hier van heb ik 'er een; maar daar valt een gladder en beter Coraalagtige zoort in de *Middelandsche-Zee*, en ook in 't *roode Meyr*.

De witte Acarbahâr, of Zee-Boom.

Deze is wit geribd, bestaande uit kleene takken het voorste van een pink dik, en ook dikker, met verscheide zwarte banden aan ieder Tak.

Van deze zoorte heb nu geen eene Boom; maar heb 'er nog een groot dik stuk van, en ook een stuk van de gladde witte Acarbahâr, alzoo het beide in de Geneeskunde gebruikt werd.

Ik vertoon deze Boom, by de Letters A: A: A: in de Plaat. N°. 51.

Daar is nog een dunne zoort van graeuw Acarbahâr, als of 't roode Ryskens waren; dog kenne die niet, gelyk mede die zoort, die wel na Heide gelykt; dog wel de Goude Aearbahâr, en moet zeggen, dat die zeer fraey gehad hebbe, even eens als een Goude Rosmaryn Tak, die wel een voet lang, en twee duimen breed was.

Het gedraeid Storm-touw.

Hier van heb ik 'er een, dat fraey is, op zyn Klipje.

Ook geve een afteekening van' dit *Tali Aros*, zoo als 't in zyne bogten zig vertoond, by de Letter B: B: in de Plaat N°. 51.

Het recht Stroom touw.

Hier van heb 'er twee aan een Steen.

De Spek-steene Akarbahâr.

Deze heb nu niet; maar heb 'er verscheide van gezien, hier in *Amboina* gevallen, die 'er even eens, als de witte Spek-steen uit zagen, en die half Appelbloessem, en half wit, waren, en een, dat ten deelen nog zwart, en een, daar honderd Ryksdaalders voor geboden was.

Kleene Zee-Boomkens op Klipkens, met zeer witte Zee-Bloemen 'er op.

Hier van heb ik 'er vier; en nog een zeldzame Bloem op een Klipje.

In *Amboina* vallen wat voor by de Galghoek ook veel *Zee-Bloemen*, anders genaamd. De *Zee-Amaranthus*, of de *Zee-Bloem*. Zee-Bloemen

Ik heb 'er van deze verscheide zeer schoone, zoo op een Steen, als buiten de zelve, groote, en kleene; en ook wel andre Steenen met de zelve, zoo als zy eerst beginnen.

Ik vertoone die Amaranthus, by de Letters C: C: in de Plaat N°. 51.

Kraal-Boomkens op Steenen.

Van deze bezit ik 'er zes fraeje, en vertoone 't fatzoen van zoo een Boomken by Letter D: D: in de Plaat N°. 51.

Zee-Kool.

Van deze heb ik twee jonge Kooltjens.

Zee-Handschoenen.

Die ik zeer fraey gehad hebbe, hoewel 'er nog iets van bezit.

Een Steene zeldzame Harten-Hoorn.

Dit weergadeloos stuk bezit ik, en heb het noit meer gezien. Onder is de Steen of hy van Koper was, en boven is de Hoorn zelf uit fyne doornkens bestaande, die nogtans breede takken, als was het de Hoorn van een groot Hert, maken.

Neptunus-Muts.

Van deze heb een groote schoone wel eer gehad.

De West-Indische Zee-Boom.

Deze is geel en Purper. Heb 'er verscheide kleene van, van welke zommige alleen op zig zelve, andere by andre Boomkens, of Steene gewasschen, en ook eenige als een Fontange op Schelpen, gegroeid zyn.

Deze zyn onder de vorige reeds geteld.

De Zee-Calappus-Noot, of de Calappa Maldiva.

Waar van ik 'er een bezitte, diens afteekening, by de Letters E: E: vertoone, in de Plaat N°. 51.

Deze is een heerlyk tegen-gift, en voor eene Noot is op *Macasser* wel 400 Ryksd. betaald.

En Keyzer *Rudolf* de tweede bood te vergeefs 4000 Guld. voor eene Noot, die toen onder de Erfgenamen van de *Wolferts* (Nazaaten van *Wolfert Hermanszen*, een *Hollands Zee-voogd*, die *Don Andrea Hurtado de Mendosa* voor *Bantam* A°. 1602. zoo kloekmoedig geslagen, en deze Noot van een *Pangerang* tot een geschenk van dankbaarheid bekomen had) maar alleen berustende, en de eenigste, die toen in *Europa* bekend was.

Zy valt in de *Maldivas*, en ook elders.

Daar is nog een kleener zoort van Zee-Calappus-Noot, ontrent als een Kastanie van groote; dog kenne die niet.

Steene ronde Makronnen.

Van deze heb ik 'er twee a drie. Zy zyn wit, en vol fyne groeven.

Steene Padde-stoelen, of de *Fungus Marinus Saxeus.*

Hier af heb 'er nog een.

Rood Strand-Coraal.

Dit zyn geen Boomen; maar stukken vol pypkens; die op *Larike* ontrent het Zuiker-broodje, een groote spitze Klip, vallen, en die men met het recht glad Coraal niet vermengen moet.

Zee-Basta.

Van welke nu niets bezit; alzoo alles 'er van weg vereerd hebbe.

Zee-Netjes.

Waar van 'er nog een hebbe.

Suikre Kollen.

Ik heb 'er groote, en ook kleene.

De kleene vallen in *Amboina*; dog waar de groote vallen, weet ik niet.

Zee-Nagelen.

Van deze heb ik 'er verscheide fraeije bezeten; dog hebbe 'er nog maar eenige van, en ook een Steene Moer-Nagel.

Versteende Dingen. Men ziet nu en dan ook versteende dingen. Ik bezit daar van.

Het wandelend Huis.

Deze Hoorn vind ik by *Rumphius* niet, en ondertusschen is het een zeldzaam stuk. Hy heeft een geheel Steenen-huis op zyn lyf, dat hy overal mede voerd.

Ik heb 'er twee van.

Versteend Hout.

Waar van een stuk bezit.

Twee aan een versteende Zilver-Monden.

Welke ik hebbe.

Den Amianthus.

Een groene wol-agtige Steen, zeer zeldzaam, en van welke de ouden het onverbrandbaar Linnen maakten. Heb 'er zeer weinig van.

By wie men meer Uitlandsche Hoorns afgebeeld zien kan. Behalven de hier aangehaalde *West-Indische* of *Europeische Zee-Hoornkens*, *Schelpen*, en andre zeldzaamheden der Zee, bezitten de Liefhebbers hedensdaags in hunne Cabinetten een veel grooter getal, die 't my onmogelyk is, om alle op te noemen, behalven dat 'er veel van in de Werken van *Philippus Bonannus*, *Lister*, en meer andre, van welke wy nader spreeken zullen, zeer wel geteekend konnen werden gezien.

Zommige Menschen zyn zeer verwonderd, hoe men zoo dwaas zyn, of wat men 'er aangenaams in vinden mag, om 'er zyn tyd mede door te brengen.

Wy zullen hier op niet anders antwoorden, dan met het bekend *Latynsch* Spreek-woord, *Ignoti nulla Cupido*, dat is, dat men geen liefde, voor 't geen men niet kend, heeft. Heeft God, die groote en wyze Konstenaar, zich willen bezig houden met deze kleinigheden te scheppen, men moet niet meinen, dat het dwaasheid is zich daar in te verlustigen: want men heeft immers zoo veel stof van verwondering over die kleine, als over de grootste dingen.

Oudheid van deze Liefhebbery. Het moet ook zulken slegten Liefhebbery niet zyn, waar mede zoo veel wyze en groote Mannen in de Wereld, al van ouds her, hun tyd versleten hebben.

De *Grieksche Dichter Homerus* spreekt in zyn *Odyss*: van het Hol of de Rots van de Godin *Calypso*, met *Zee-Hoornkens* opgecierd. Dierhalven zyn zy dan toen al bekend, en van opmerking geweest.

Athenaeus, en vooral *Aristoteles*, *Ælianus*, *Suidas*, de groote *Cicero*, de vermaarde Navorscher van alles, wat de Nature zeldzaams gaf, *Plinius*, *Horatius*, *Strabo*, *Ennius*, en meer andere onder de ouden, hebben zich daar mede niet alleen opgehouden; maar zommigen hebben al zeer uitvoerig, hoewel andre 'er maar stuks-wyze over geschreven, onder welke *Aristoteles*, en *Plinius*, uitmunten, niet tegenstaande hun Schryven by de netter Werken van *Rumphius*, en *Bonannus*, niet kan vergeleken werden.

Naamen der oude Liefhebbers. *Ovidius* zegt in het 2de Boek, en de II van zyn *Minnedigten*, zullende op Zee gaan:

Nec Medius tenues conchas, pictosve lapillos.
Pontus habet bibuli littoris illa mora est.

Dat is: Na onze Vertalinge.

In 't

In 't midden van de Zee ziet men
geen dunne Horens,
Geen Pikkelen, nog van de fraeje
Keijen Torens.
Men heeft die maar alleen aan het be-
kabbeld Strand.

Dus ziet men dat deze Dichter al mede van de Hoorns kennis moet gehad hebben; dog had hy de *Gorita*, of het *Doeken-huyfje*, (een Hoorn, van welke de Menfchen de Zeyl-konft leerden) gekend, zou hy dit niet gezegt hebben, alzoo die Hoorn zyne *Corinna* in 't midden van de Zee zeer licht had konnen ontmoeten, behalven dat veel andre Hoorns alleen midden in de diepte der Zee gevangen, en met Bobbers, of Vifch-Fuiken, op drie a vier honderd vadem diepte opgehaald werden.

Hy fpreekt ook elders van Schelpen, die hy op 't Land had zien leggen, en van Ankers, op de toppen der Bergen gevonden.

Ook zegt *Cicero* in zyn *Brieven* van *den Redenaar*, en *Valerius Maximus*, *lib.* 8. *cap.* 8. Dat *Publius. Scipio Æmilianus*, *de Numantiner*, met zyn goede Vriend, *C. Lelius*, een *Roomfch* Raatsheer, gewoon was ontrent de Steden *Cajeta*, en *Laurentum*, aan Strand te gaan, om Schelpen, en Navelen te zoeken.

Suetonius cap. 46. en *Sextus Aurelius Victor*, teekenen aan, dat den Keizer *C. Caligula* zyn Krygsmagt op den *Oever* ontrent de middelfte mond van den *Rhyn* in flag-ordre gefteld hebbende, de Soldaaten belafte, in plaats van te vegten, Schelpen, en Kinkhorens in hunne Boezemen, en Helmetten, te verzamelen, keurende dien Krygsbuit van de groote Zee weerdig, om die op 't *Roomfch Capitolium*, en in 's Keizers Hof, tot een zonderling Cieraad op te fluiten.

Wat *Ariftoteles*, en *Plinius*, over verfcheide van deze Zee-Hoornkens gefchreven hebben, konnen de nieuwsgerige in hunne Werken nazien. Gelyk de eerfte op 't verzoek van *Alexander de Groot* zyn *Hiftorie der Dieren*, (die met het Reyzen, en navorfchen van alles zoo veel Schatten aan dien Vorft gekoft heeft) ondernam, alzoo is 't zeker, dat wy door beider dood veel van dat Werk in zyne volmaaktheid verloren hebben. *Plinius* heeft over de 160. zoorten opgeteld; maar de zelve vry verward befchreven, hoewel hy van verfcheidene Hoorns in 't gemein zeer fraeije dingen ter nedergefteld.

De later tyd heeft geen minder Liefhebbers gegeven;

En der Latere.

Onder deze tellen wy *Galenus*, *Avicenna*, (eigentlyk *Aboe il Sina* genaamd) *Diofcorides*, *Mutianus*, *Jacobus Bontius*, *Carolus Clufius*, *Bellonius*, *Rondeletius*, *Conradus Gefnerus*, *Aldrovandus*, *Bochartus*, *Francifcus Pyrard*, *Robbertus Conftantinus*, *Alcafuina*, en *Nicolaus Nirepficus*; Alle welke over de Hoornen en Schelpen, en zommige maar over de Reukwerken, van hare dekzels gemaakt, gefchreven hebben; de voornaamfte waren *Gefnerus*, en *Aldrovandus*, hoewel die dat mede maar ftuks-wyze gedaan hebben.

In de voorleden Eeuw hebben hier over ook gefchreven *Fabius Collonna* diens Werk A°. 1616. te *Romen* is gedrukt; dog de Hoorns, door hem in Prent vertoond, zyn weinig in getal, en niet veel byzonzonders. Men moet dit echter, na die tyd, als een van de befte pryzen.

A°. 1660. (of wat eer) kwam 't Werk van *Jonfton* uit, waar in mede over eenige, dog maar gemeene Hoorns word gehandeld.

Ik vind by hem agt Plaaten, zeer net deze en geene Hoorns afbeeldende.

Hoorns in Jonfton afgebeeld.

Op de eerfte *Tab. X.* gemerkt, vinde de *Nautilus*, en zyn Vifch, ofte den *Polypus*, de *Purpura*, de gedoornde en de ongedoornde, *'t Buccinum*, of *de Kinkhoorn*, zynde in gedaante, gelyk ook zyn *Strombus*, een zoort van *Trompetten*, de *Murex Aculeatus*, of de gedoornde Purper- dog eigentlyk een zoort van een kleene *Lap-Hoorn*, en dan een geribde *Olie-Hoorn*.

Op *Tab. XI.* komen nog vier byzondre zoorten van *Murices*, verfcheide *Turbines*, of kleene *Hoornkens* met veel gieren (en daar onder al fraeije) eenige *Trochi*, of *Tollen* (onder welke zyn groote Tol met fraeije knobbeltjes in zeven reyen voorzien is) en die groot en kleen, ook eenige *Slekken*, of *Wervel-Hoorns*, of *Perfpectiven*, en ettelyke *Alikruiken*, of zoorten van *Doyers*, dog de fraeyfte van alle de Hoorns op dat blad is zyn groote *Turbo*, zynde een lange Hoorn met veel gieren agter, als een dunne *Trompet*, voor aan dik, en met een wyden en fcherpen bek; onder welke Hoorns hy ook twee langwerpige Schelpen van weinig belang mengd.

Tab. XII. komen voor verfcheide *Cochleæ*, of *Slekken*, mitsgaders drie a vier zeldzame Hoorns, die ik niet kenne, zommige byna als de *Moorfche Tempel*, andre als de *Sattyne Rollen*, of *Dadels*, die hy al mede, zeer verward, *Slekken* noemd, waar by hy ook eenige Zee-Appels, en iets meer, tot die zoort behoorende, voegd.

De eerfte Hoorn op dat blad, die hy zyn geribde of geployde en genavelde *Slek* noemd, is de fraeyfte; dog kenne die niet.

Tab. XIII. vertoond ons mede eenige Zee-Appels, en Schelpen, als de *Paarlemoer-Schelp*, tot zeven a agt ftuks toe, die

niet

niet kenne, meest ronde, als de *Quakers*, van gedaante, zommige geschubd, andre genageld, en eenige geribd, als ook twee lange, en een *Holster* of groote *Ham-Dubblet.*

Tab. XIV. Doet ons zien eenige *Chamæ*, of *Gapers*, *Oesters*, slechte *Lazarusklappen*, en vier a vyf zoorten van kleene *St. Jacobs Schelpen*, onder welke'er twee a drie fraey geteekend, en geribd zyn..

Tab. XV. Vertoond ons eenige *Mosselen*, *Quakers*, *Zee-Pokken*, *Navels*, en *Orgel-pypen.*

Tab. XV. Leverd uit verscheide zoorten van *Holsters*, of *Ham-Dubbletten*, tot agt stuks toe, en vyf a zes *Patellæ*, of *Klip-Klevers*, anders ook wel *Lampjes* genaamd.

Tab. XVI. Vervolgd nog met drie *Patellæ*, waar onder die van *Cyprus* fraey, en dik geribd, en ook een ongeribd is. Men heeft daar op ook van het *Zee-Oor*, of de *Maloli-Ooren*, twee zoorten, als mede eenige *Porcellana's*, of *Klip-Hoorns*, en *Cauri's*; dog de beste is de *Concha Persica*, zynde een dikke *Dadel*; maar deze, en de *Porcellana's*, noemd hy zeer kwalyk *Conchas*, dat *Mosselen*, of *Dubbletten* zyn.

Hy vertoond hier ook eenige *Slangetjes-Hoornen*, die versteend zyn.

En daar hebt gy alles, dat ons *Jonston* van deze geringe zoorten, nog zeer verward, vertoond.

A°. 1665. Schreef *Rochefort* in zyne *Historie der Antilles*, ook over agt a thien Hoornen; dog van weinig belang.

A°. 1685. en 1686. (of wat eer aangezien *Bonannus* al van hem weet te spreeken) heeft *Martinus Lister*, een Engelsman, zyne *Historia Conchyliorum* uitgegeven, een zeer fraey Werk; dog maar in Plaat, zonder eenige beschryving, (zoo verre ik die gezien heb, en bezit) dan alleen met byvoeging der plaatzen, waar zy vallen. Hy vertoond daar in een getal van duizend agt en negentig Hoornen of Schelpen, dat zeer veel is.

Jacobus Petiver, een *Londens* Apotheker, of Drogist, en Lid van het Koninklyke Gezelschap aldaar, heeft A°. 1702. mede een Werk laten uitgaan, dat hy *Gazophylacium Naturæ*, of *Schatkamer der Nature*, noemd, waar in verscheide Hoorns, enz. zeer fraey gesneden vertoond werden; maar mede zonder beschryving; hoewel met aanwyzing, van waar hy die bekomen heeft, en na myn gedagten vry wat verward, en zonder eenige ordre, aangezien dien Heer Planten, Visschen, Capellen, Hoorns, Penningen, Gesteenten, enz. alles onder een vertoond. Ook heeft hy (immers zoo verre de bladen aangaat, die ik gezien heb, alzoo die van *Tab. XX.* tot *Tab. LI.*, ontbraken) zeer weinig Hoorns 'er onder, en onder de zelve geen stukken van naam.

Dus spreekt men ook met lof van *Joh. Woodwaard*, *P. Boccone*, *N. Steno*, *Jac. Grandius*, en *Morton.*

Veel heerlyker en uitvoeriger is het Werk van den *Jezuit Philippus Bonannus*, *Recreatio Mentis & Oculi*, of verlustiging des verstands, en der oogen, voor de naeuwkeurige Navorschers van de Schaal-Dieren. Dit is A°. 1684. te *Romen* gedrukt vol keurlyke Plaaten, en met een zeer nette beschryving van zyne Hoornkens en Schelpen, in 't *Latyn*, en in 't *Italiaaasch*, voorzien. Het beste Werk dat tot dezen tyd toe gemaakt was. Bonannus Werk.

Hy geeft ons een nette en korte schets van zyn Werk, waar by men zien kan, waar over hy al spreekt. Hy verdeeld het in vier Deelen.

In het eerste toond hy, dat deze Liefhebbery der Zee-Hoornkens zoo slegt, en Kinderlyk niet is, als zommige zig verbeelden; maar dat zy zeer veel nuttigheden uitleverd.

In het tweede Deel beschryft hy de naamen, gedaanten, de verwen ofte couleuren der Hoorns, mitsgaders de plaatzen, waar zy vallen; dog veel beter had hy gedaan, indien hy, (gelyk in 't Werk van de Heer *Rumphius* geschied is) zyne Plaaten by een zeker getal Hoornkens, die hy beschreef, vervolgens verdeeld, en 'er die zoo bygevoegd had.

In het derde Deel steld hy ontrent veertig fraeije zaaken tot de Hoornkens behoorende, voor, en lost de zwarigheden, die zig daar ontrent opdoen, op; toonende onder andre, dat de Peerlen in de Peerl-Schelp, niet van den dauw, als de Kinderen der zelve, gelyk *Plinius* met veele geloofde, maar door een natuurlyk gebrek, en een ziekte, die Visch eigen, voortkomen.

In het vierde Deel geeft hy ons een zeer fraeije, en nette afbeelding, van vyf honderd zes en twintig Hoorns, of Schelpen, (waar onder 'er egter verscheide van onder en van boven vertoond werden, en dus dubbeld voorkomen,) die hy in 't tweede Deel beschreven had.

Hy verdeeltze in Hoorns, of een-Schalige, en in Schelpen, ofte twee-Schalige, die anders om dat zy dubbeld zyn, zeer wel Dubbletten genaamd werden.

Hy vertoond de zelve in drie Classen, of ordres, in welkers eerste men twintig zoorten een-Schalige, of Hoorns, ontmoet.

In de twee Classis ziet men honderd Schelpen, en in de derde vierhonderd zes Hoorns, onder welke 'er veel, die wy reeds beschreven hebben, maar ook zeer veele komen, die niet kenne, en ook

veele,

veele, die by geen Liefhebbers ontmoet hebbe; dog heb egter ook eenige der zelve by dezen en geenen gezien.

Om dat nu deze neerstige Man wel 't best en uitvoerigst over deze stof gehandeld heeft, en om dat zyn Werk zeer weinig te bekomen is, zal ik hier ook een korte schets van de zoorten, over welke hy spreekt, en die hy ons in Plaat vertoond, volgens hare Num. inlassen.

De I. Classis.

N°.

1, 2 Is de *Papedo-* of de *Paarlemoer-Hoorn*, by ons bekend.

3, 4, 5, 6, 7 Zyn verscheide *Patellæ*, *Lampjes*, of *Klip-Kleevers.*

8, 9 De grove en fyne *Olifants-Tand.*

10, 11 Is de groote ronde *Paarlemoer-Schelp*, of 't *Maloli's-Oor*, 't *Zee-Oor*, die hy onder en boven vertoond.

12 De *Sots-Kap.*

13 Het *Doeken-huysje*; dog kleen.

14, 15 Eenige *Balani*, *Zee-Druyven*, of *Zee-Pokken.*

16 Het *Doods-Hoofd.*

17 De *Moorze Tulband* met pennen, het Wyfje.

18 *Dito* zonder pennen, en de rechte, of 't Manneken.

19 Een andre *Zee-Appel.*

20 Eenige Steene *Wormen*, of *Slangetjes*, waar van hy drie a vier zoorten vertoond, en ook nog een zoort van *Pokken.*

De II. Classis.

N°.

1 De *Peerl-Schelp.*

2 Dit gelyken eenige *Zee-Vrugtjens* aan een steeltje, met eenige *Doyers* 'er aan.

3, 4 Groote *St. Jacobs Schelpen*, of *Bonte-Mantels.* In de *Orcades* vallende.

5, 6, 7, 8, 9, 10 Andre zoorten van dien, waar onder ook *Konings-Mantels*, *Wy-Tasschen*, en een groote N°. 8. vallende op de Kust van *Vrankryk*, rood, en ook geel van verw.

11 Deze geel met zwarte stippen.

12 Deze een *Wy-Tasch.*

13 Andre zeer fraeije zoorten van dien, met zwarte banden, en roode stippels.

14 Deze met witte ribben en zwarte stippels, en met roode geele 'er tusschen.

N°.

15 Dit een andre zoort van *Konings-Mantels*, met drie banden.

16 Dit is een Roos-verwige met vier witte overlangze banden.

17 Een *Persiaansche Mossel*, lang en plat aan de eene kant uitloopende.

18 De *Coraal-Dubblet* met knobbels 'er op, vallende in de *Ægeische Zee*, by *Carien*; zynde een zoort van *Nagel-Schelp*, dog van gedaante als de *Cartageensche* byna.

19 Een Castanie-bruine *Mossel*, die niet kenne.

20 Een *Oester* of witte slegte *Lazarus-klap*, met dunne doorns.

21, 22 Andre diergelyke dog van andre verwen, als rood, en wit gemengd.

23, 24 *Holsters*, of *Ham-Dubbletten*, met doorns.

25 Een langagtig *Peerdevoetje*, of wel een langwerpige *Nagel-Schelp*, vallende in de Golf van *Vrankryk.*

26 Een andre van de zelve zoort.

27 Een *Steen*, waar aan de Pokken groejen.

28, 29, 30 Eenige *Mosselen.*

31, 32 Dit is een Hoorn, die by de Dubbletten niet t'huis behoord; zynde als een *Papedo-* of *Paarlemoer-Hoorn*, wit van verw, in *Italien* vallende.

33, 34 Kleene *Navel-Hoornkens*, bruin of zwartagtig van verw, vallende in de *Middelandsche* Zee.

35, 36, 37, 38 Langwerpige Schelpen, als de *Bacassam-Schelp*, zommige getraliet, of genet, ook geel, en ook rood van verw, kenne die niet, zy vallen in *Portugal.*

39 De *Zee-Noot*, zynde een geribd *Posfertje*, vallende in de *Jonische* Zee.

40, 41 *Mosselen*, die niet kenne, dog byna als onze *Schevelingze.*

42 Een gemeene kleene *Bacassam-Schelp* van *Ambon.*

43 Het *Ternataans Letter-Schelpje*, of onze kleene *Tour de Bra.*

44 Een ander kleen geribd Schelpje, als een *Navel-Schelp.*

45 Een andre zoort van dito.

46 Een kleen *Letter-Schelpje*, byna als N°. 43.

47 Een bekende *Ambonsche* blaeuwe *Bacassam-Schelp*, met witte streepen.

48 Een zoort van *Possers*, of een *Chama Levis* van *Rondeletius.*

49 Een geel *Hartje* zonde, tanden.

50 Ook een kleen *Kwakertje.*

51, 52, 53 *Kwakers*, die niet kenne.

No.

54 De Ruigs ydel-geribde *Kwaker* van *Rondeletius.*

55 Een diergelyke, wat dicht-geribd.

56 Een *Chama*, of *Gaper*, een zoort van platte *Nagel-Schelpen*, vallende in *Middelandsche Zee.*

57 De *Orgel-pyp.*

58 Het *Vogeltje.*

59 Een andre gladde *Gaper*, de *Chama Glycemerydes* genaamd.

60 61 Een zoort van *Landschapjens*, of de *Grickze A* Dubblet, voor aan getand. Yder byzonder van teekening.

62 Een diergelyke van een Goud-verw, met een witte Ster-vlek agter aan, en voor aan fyn van banden.

63 Een Dubblet, die gebandeerd, op 't lyf met tandjes is, donker-geel van verw, van gedaante als een groote *Konings-Mantel*, in de *Baey* van *Cadix* vallende.

64 65 66 Fraey gebandeerde *Kwakers*, geteekend als Loos-dubbletten, met bruine en geele banden.

67 68 Kleene *Strik-dubbletten*, of *Letter-Schelpen.* Deze vallen op de Stranden van *Napels.* De eene heeft twee banden, met tenten 'er tusschen beiden, en de andre vyf, met een gewolkte teekening 'er tusschen beiden.

69 Een zoort van fyn geribde *Labaaren*, met drie fyne dwars-banden, voor twee, en agter aan een.

70 De witte stompe *Nagel-Schelp.*

71 72 Twee geribde kleene *Schelpen*, die niet kenne.

73 Een *Toscaansche Schelp*, een zoort van een *bastaart-Arkje.*

74 Een *Indische* geribde, dog my onbekende, kleene Schelp.

75 Een Citroen-geele en Purperagtige *Navel-Schelp*, vallende in *Portugal.*

76 Een grooter *Navel Schelp*, gelykende wel wat na de *Batavische Navel-Schelp*, die veel grooter en dieper geribd is, dan de gemeene *Navel-Schelp.*

77 De lange *Mossel* van *Rondeletius* met vier overlangze-banden, en twee breede witte dwars-banden, gelykende wel wat na de groote *Tour de Bra*; dog sterk genet, of getraliet.

78 79 Twee zoorten van *Bacassam-Schelpen* (ende met Mosch of hair) ontrent *Sicilien* vallende.

80 Een zoort van *Wafel-Yzers*, of van *Tygers-tongen*, vallende te *Tarante.*

81 82 Ons *Peerde-voetje* of *Lampje*; dat hy van agteren, en van boven vertoond.

No.

83 84 Stompe *Nagel-Schelpen* met breede ribben.

85 Een *Kwaker* met witte en bruine breede banden, vallende in de *Baey* van *Cadix.*

86 Een zoort van kleene gebandeerde, hoog- of dik-geribde *Nagel-Schelpjes*, met eenige tandjes ter zyden, en tot over de helft gebandeert van voren af, na agter toe.

87 Een Dubblet, die ik niet ken.

88 Een *Ossen-hert*, een zoort van groote Hartjes zonder tanden; dog my onbekend.

89 Een Dubblet, byna als een fyne *Cartageenze.*

90 Dit gelykt een dik-geribde *bonte-Mantel*, zonder Ooren.

91 92 93 94 Dit zyn mede byzondre zoorten van *bonte-Mantels*, die agter aan rond, zommige met twee andre met meer banden, en zommige dik van ribben, zyn.

95 Is een *Cartageensche* met nagelkens.

96 Dit is een zeldzame Schelp uit de Bogt van *Vrankryk*, of te *Marzeille* vallende, hebbende veel reyen met korte nagels tot halver weg toe, even eens als de *Holsters.*

97 Een kleene dik-geribde en gedoornde Schelp, met reyen 'er op, die niet kenne; zynde een zoort van *Venus-Hoorn* met tanden ter zyden.

98 Een *Zee-Noot*, byna als een dubbel Hartje, vol groote zwarte spikkels op een witte grond, of als een zoort van Aardbeijen.

99 Een zoort van kleene *Kwakers*, die niet kenne.

100 Een groote *Zee-Noot.* Van fatzoen als No. 98; dog met dwars-banden, en zonder zwarte spikkels.

De III. Classis.

Handelende van de zoort van *Een-schalige*, ofte *Hoorns*, die men de *Turbinatæ*, of *Tol-agtige* noemd, gelyk de I. Classis over de niet *Tol-agtige* gehandeld heeft.

No.

1 De gebandeerde *Tepel-bak*, met twee banden van zwarte blokjens; gelyk ik 'er een heb, en met een kroon agter.

2 Een dito zonder kroon, en byna zonder Tepel, een *West-Indische*, of ook een *Aroeësche*, daar zy ook zoo vallen.

3 Gelykt wel een gevlekt *Kivits-Ey*; dog ken

No.

kenne het niet. Deze zou op onze Stranden, en ook in *Sicilien*, vallen.

4 Een zoort van ydel-gespikkelde *Doyers*, die niet kenne; zy is wat grooter, als de *Sarassa-Hoorn*.

5 Een *Slekke*, als de *Hierlandsche*.

6 Een kleen glad *Vleermuisje*, of een wilde *Musycq* zonder takken.

7 Een *Doyer*, of *Slekke-Hoorn* uit 't roode *Meir*.

8 Een dito gevlamd, tot half wegen toe breed, en agter aan smal gevlamd; dog kenne die Hoorn niet. Het gelyk wel een zoompje.

9 Een gladde *Petool-Hoorn*, van groote als de *Soldaat*; dog byna zonder teekening.

10 De wilde *Musych-Hoorn*, zonder takken, en gemarmerd.

11 Een zelzame *Zilver-mond*, met 3 a 4 dikke dwars-ribben; kenne die niet.

12 Een andre zoort.

13 Een andre zoort, byna als de *Moorsche Tempel*.

14 De *Dekzels* der zelve.

15 De *Vyg*, of *Luyt*.

16 De kleene geribde *Olie-Hoorn*, en met vlekken.

17 Een andre zoort.

18 De gemeene *Olie-Hoorn*, met de dikke Lip, en Zout-korls.

19 Een zoort van *Sproetjes*; dog nog wat anders.

20 Kenne deze in 't geheel niet, ook is die niet wel afgebeeld.

21 { Een dik-lippige *Olie-Hoorn*, zonder Zout-korls.
22 { Een dito, dito mede zonder vlekken, vallende in *Spanjen*.

23 Een *Trommel-Schroef*, die glad is.

24 Een dito grooter van gladde bogten.

25 De groote geribde en gebandeerde *Olie-Hoorn*, met vlekken; dog wat vlakker van agteren, als de onze.

26 Een andre met groote dikke Ribben, zonder vlekken.

27 Een schoone groote *Wervel-Slek*, of *Navel-Slek*, met een fraeijen zwarten en witten breeden buiten-zoom. Het is een *Indische*; dog kenne die niet; of 't moest de gemeene zyn.

28 Dit is waarschynelyk een diergelyke zoort; zoo 't niet de zelve van boven is.

22 { Een groote gewaterde schoone *Do-*
30 { *yer*, die zwart van breede dwarsbanden op een witte grond is.

31 Is het *Lobbetje*.

32 De *Ternataansche Snippe-bek* (gelyk ik die heb) in 't kleen.

33 Een zoort van kleene *Buccheltjes*, als een stompe *Canari*.

34 Een *Canari* met een Lip.

35 Het *Distel-Hoornken*.

36 Een zoort van kleene *Olie-Hoorns* met een Lip, en Zout-korls.

37 Een zoort van *Orangie-pennen*, of enkelde *Paus-kroonen*.

38 Het *Knoddeken*.

39 Een glad *Tuitje*, Trompets-wyze onder.

40 Een *Gnemoe-Hoorn*.

41 Een *Tuytje* met zwarte fyne banden, op een witten grond.

42 Een dito ander zoort, wat gladder en ronder van gieren, en gestippelde banden by elke gier hebbende.

43 Een zoort van langwerpige *Neritas*, of *Alikruiken*.

44 Het oude *Wyf met tanden*, of de *Toover-Slak*.

45 Een zoort van korte *Tuitjes*, vol regte streepen, en met drie dwarsbanden.

46 Een Hoorn, by na als een *Babylonische Toren*; dog boven wyd van bek en hoekig. Hy valt in de *Middelandsche Zee*, en in *Portugal*.

47 Een zoort van een *Knoddeken*.

48 Een zoort van een valsche *Wentel-Trap*; dog anders van mond, die tanden; en een Lip, heeft.

49 Een Hoorn, als een stompe *Canari*; even eens gestippeld, als 't kleen gestippeld *Arguins Hoorntje*.

50 Een zoort van *Ezeltjes*; dog wat anders, of Dadel-agtig van gedaante.

51 Een gekartelde *Alikruik*.

52 Dit gelykt wel een *Buikje*, of gevlekte *Bezoar*, met een dikke Lip.

53 Dit gelykt wel een langwerpig *Zoompje*.

54 { Dit zyn zoorten van *Doyers*.
55 {
56 { Een gladde *Trommel-Schroef*.

57 De *Kuypers-boor* met streepen, van de beste zoort, en de andre.

58 Een *Zilver-mondje*.

59 Een *Arcularia Major*.

60 Een dito andre zoort zonder kroon in 't midden.

61 Een zoort van *Gnemoe-Hoorn*.

62 { Dit zyn *Alikruiken*, my onbekend.
63 {

64 { Verscheide *Gnemoe-Hoorenkens*.
65 {

66 Het *Katwyks-Hoorntje*, of *Tolleken*.

67 Een dik zeldzaam *Tuitje*, dat niet kenne.

68 Een kleen by ons bekend zwart *Tuitje*.

69 Het gedoornd *Tuitje* van ons.

70 Een zeldzaam zoompje met banden

 van

No.

van vlekken, als *Beddekens*, wyd van mond, vallende in *Indien*; dog kenne die niet.

71 Een zoort van *Knoddekens*, ook uit *Indien*.

72 Dit gelykt wel een breede lange *Canari*, dog is nog wat anders.

73 Dit is een zoort van 't *Distel-Hoorntje*.

74 De *Gnemoe-Horen*.

75 Een zoort van *Bastaart-Purper-Horen*, met drie banden agter.

76 Een getakte *Ceramze Casket*.

77 Een zeldzame langwerpige gekartelde *Alikruik*, die niet kenne.

78 Een andre zoort van *Gnemoe-Hoorn*.

79 Een zoort van *Babilonsche Torens*, die niet kenne.

80 Een zoort van lange *Gnemoe-Hoorns*, die niet kenne.

81 Dit is ook een zoort 'er van, die niet kenne.

82 Een zeldzaam gedoornd *Tuitje*, my onbekend.

83 Een zoort van de gedoornde *Tuytjes*.

84 Een glad *Tuitje*.

85 Het *Duivels-Klaeuwtje*, met vier takken. Dit valt in *Europa*.

86 Een zoort van gladde *Beddetyken*.

87 Een kleener *Duivels-klaeuwtje*, met drie takken.

88 Een zoort van stompe *Spillen*, of ook wel van *West-Indische Mooren*. Deze valt in *Toscanen*.

89 Een *Tol*, of *Bagyne-Drol* met ribbebanden. Deze valt in *Brittannien*.

90 Een dito met knobbel-banden.

91 Een andre fyn-gebandeerde, met groote vlekken tusschen de banden. Deze valt in de *Middelandsche Zee*.

92 De *Zee-Ton*, Peerl-verwig.

93 Een *Tol*, of *Bagynen-Drol*, met vyf a zes banden, die zwart en wit zyn.

94 Een korte dikke geribde *Alikruik*, die vry groot is, met zwarte stippels op zyn lyf na voren toe. Hy valt in *Sicilien*.

95 {Twee andre my onbekende zoor-
96 { ten, uit *Indien*.

97 {Verscheide zoorten van kleene *Tol-*
98 { *len*, uit de *Middellansche Zee*.

99 Een zoort van *Tollen*, my onbekend.

100 Een zoort van *Moorsche Tempels*.

101 Een Hoorn, als de *Aroeze Trompet*.

102 Een groote *Tol*, of *Bagynen-Drol*.

103 De *Mars-Hoorn*, of *Olikoek*.

104 Een zoort van kleene *West-Indische Mooren*.

105 Een *Voet-Hoorn*.

106 Een zoort van *Trommelschroeven*, als een *Tuitje*.

107 Een Naald met zwarte vlekken.

108 Een wit-gekarteld *Tuytje*.

109 Een *Sipot-Naald* met twee zwarte banden.

No.

110 Een dun geribd *Naaldje*.

111 De lange valsche *Wentel-trap*, uit de *Adriatische Zee*, veel langer en dikker als de *Schevelingze*.

112 {Twee byzondre zoorten van *Tuit-*
113 { *jens*, byna als *Trommelschroeven*.

114 {De groote *Trommelschroeven*, yder
115 { byzonder.

116 Een lange Hoorn, van fatzoen, als de verkeerde Hoorn; dog vry langer.

117 Een andre zoort van *Trommelschroeven*.

118 Een zoort van de groote *Naalden* met zwarte vlekken.

219 De dubble *Paus-kroon*.

120 De enkele dito, of de *Orangie Pen*.

121 De gladde getande *Spil*.

122 Een zoort van de *Boeren-Musycq-Hoorn*.

123 De *Harts-Hoorn*.

124 Een zoort van ydele *Vloye-scheetjens*, die niet kenne.

125 Een Hoorn als 't *Lochoenees Hoorntje*; dog geel, groen, rood, bruin, Citroen-verwig, alles onder een gemengd, by Letter A. En nog een ander onbekend geribd 'er by, by Letter B.

126 Een kort *Agaate Bakje*, my onbekend.

127 Een dik geribd *Tootje*, met een breede witte dwars-band, en twee fyne overlangs, my onbekend.

128 Een *Tootje* dat agter plat, en anders byna als een *Boeren-Musycq* is.

129 Een *Tootje* met drie groote witte vlekken, als een kleen *Spellewerk-kussen*; dog geribd. Ik kenne dit niet.

130 Een *Toot* met vlekken, en zwarte stippels, die niet kenne.

131 Een *Toot* met Goude en rosse Zoutkorls, plat-getopt, en my onbekend.

133 Een rosse en geele met stippels gebandeerde *Tyger-Toot*.

133 De *Harts-Hoorn*.

124 Een kleen *Tootje* met eenige fyne dwars-banden, en in 't midden, en agter, breede knobbels hebbende; en 't geen ik niet kenne.

135 Een Goud-Lakenze *Hoorn*, van de gemeene zoort.

136 Een groene *Kaas*.

137 Een dito; dog voor gekarteld, en my onbekend.

138 Een zoort van *Boere-Musycquen*, agter met een fraeje top.

139 Een kleene zoort van de fraeje groene *Kaas*, met twee stip-banden in 't midden.

140 Een valsch *Wentel-trapje*.

141 De

No.
141 De lange dunne zeldzame *Dadel.*
142 Een *Brazilsche* gemarmerde *Dadel.*
143 Een langwerpig *Alikruikje*, dat niet kenne.
144 Een *Canari*, byna als de myne, die zwart van binnen zyn, vallende wat grooter, als de gemeene.
145 Een Hoorn, als een korte in een gedronge *Babilonische Toren*, die ik niet kenne.
146 { Twee zoorten van *Buccheltjes*, een
147 { gemarmerd.
148 { Twee Hoorns, byna even eens als
149 { de verkeerde Hoorn, of byna als een glad zoompje.
150 Een zoort van groote *Canari's.*
151 Een glad zoompje.
152 En gemarmerd dito.
153 Een kort gedrongen gemarmerd dito.
154 Een buikje
155 De *Middelbare Stormhoed*, met een netje.
156 Het geribd *West-Indisch Stormhoedje.*
157 Een *Portugees* kleen dito, dat niet kenne.
158 Een *gloejende Oven*, met een breedgestipte mond, my onbekend.
159 Een Hoorn, weinig van een *Olie-Horen* met Zout-korls verschillende.
160 Een dito, met ribben; en zonder Zout-korls.
161 { Verscheide geribde *West-Indische*
162 { *Stormhoedjens.*
163 {
164 { *Indische* verscheidenerley *Doyers.*
165 {
166 De *Sarmatische Slek.* Een *Indische Hoorn*, die niet kenne.
167 Een zoort van *Indische Tollen*, die niet kenne.
168 { *Indische* bekende *Doyers.*
169 {
170 { Een onbekende zoort van *Alikrui-*
171 { *ken.*
172 De *Batavische Alikruik*, die gemarmerd is.
173 { *Moerbeyen*, die kenne.
174 {
175 Een zoort van de *Arcularia Major.*
176 {
177 { Verscheide zoorten van *Alikruiken*,
178 { en daar onder eenige met ge-
179 { knobbelde banden, alle my on-
180 { bekend.
181 {
182 Een *Ambons* zeldzaam kleen graeuw Hoorentje, met een wyde mond, zynde als een kleene *Kikvorsch.*
183 Een rosse geribde *Olie-Hoorn*, zonder teekening.
184 Wat dit is, kan ik niet zien, 't gelykt een bonte *Knobbel-Hoorn.*
185 Een *Harpje* met breede ribben.

No.
186 Een gedoornde *Beddetyk.*
187 De korte dikke my onbekende *Trompet.*
188 De kleene regte *Trompet*, by ons bekend.
189 De korte dikke zeldzame gevlamde *West-Indische Trompet.*
190 De *Doggerzandze Hoorn.*
191 De *Patrys.*
122 De *Fransche Bel-Hoorn*, of de *St. Malosche Hoorn.*
193 De zeldzame geknobbelde *Trompet.*
194 Een stompe onbekende *Trompet*, met spikkels gebandeerd.
195 Een Hoorn, geknobbeld als 't *Wandelend Huis*, in *Sardinien* vallende.
196 Een *Slek*, zynde een zoort van *Post-Horens.*
197 Een zeldzaam *Zoompje*, wit, met drie overlangze zwarte vlammen, en voor aan vyf knobbels.
198 Een gemarmelde *Doyer.*
199 Een kleene *Tol*, met drie breede witte, en veel smalle banden, uit de *Middelandsche Zee.*
200 Een andre gemarmerde *Doyer* met drie breede banden.
201 { Een *Tol*, die niet kenne, en die uit
202 { de *Middelansche Zee* gekomen is.
203 { Deze gekamelot.
204 { Verscheide *Doyers*, gebandeerde,
205 { geribde, en geknobbelde, die
206 { niet kenne; ook zommige als met Zout-korls.
207 Een gekartelde Zilver-mond.
208 {
209 {
210 { Verscheide fraeje *Wervel-Hoorns*,
211 { die niet kenne.
212 {
213 {
214 { Gladde *Doyers* met een wyde mond
215 { met tanden.
216 Een diergelyke zoort, met moye zwarte dwars-banden, als een rad.
217 Een geribde zoort van *Doyers.*
218 Een zoort met peukeltjes, die niet kenne.
219 { Verscheide *Doyers* met breede wit-
220 { te zoomen, en ook met veel ban-
221 { den naast een No. 220.
222 Een zeldzame ronde gekartelde *Tol*, met groote witte knobbels, uit het roode *Meir.*
223 Een diergelyke zoort, en mogelyk de zelve van onderen.
224 { Een gladde effen *Doyer* met vlekken. } *Siciliaansche*
225 { Gladde effene *Doyer.* }
226 { Geband: fyne *Doyer.* }
227 { Een breed-geplakte *D:* }
228 { Een gespikkelde *Doyer.* }
229 Een gedoornde *Lap-Hoorn*, met een

 rey

N°.

rey doornen, en een kroon agter.

230 Dit is de rechte *Sarmatische Slek*, by *Jonston* mede te zien.

231 De *Klip-kous*, of *Klip-Hoorn*, de *Likhoorn*.

332 Een andre zoort van dien.

233 *Cauri's*.

234 Een zoort van gebandeerde *Kakkerlakken*, my onbekend.

235 Een kleene gebandeerd *Blaeuw-rug*.

236 Een *Ezeltje*.

237 Een zoort van *Blaeuw-ruggen*, of *Mazelen* met *Beddekens*.

238 Het *Arguins* gebandeerde Hoorntje.

239 Een diergelyke zoort; dog nog wat anders.

240 {Een zoort van *Cauri's* met een vlek,
241 { die bekend is.

242 Een gemarmerde dito, onbekend.

243 Een *Kakkerlak*; dog aardig gespikkeld.

244 {Andre zoorten van dien.
245 {

246 Een zoort met stippel-banden.

247 Een kleene *Zout-korl*, met een witte streep in 't midden.

248 Een zwart-gespikkelde en geribde *Hazenoot*.

249 Het *Bastaard Jokje*, of *Wevers-Spoeltje*.

250 Een zeldzame kleene graeuwe *Klipkous*, vol ployen.

251 Een andre *Siciliaansche* dito, geribd.

252 De witte *Porcellana*.

253 {Verscheide zoorten van *Zout-korls*,
254 { een met zwarte, en de laatste met witte vlekken.

255 Een kleene gladde *Kakkerlak*, zonder teekening.

256 Een *Klip-Hoorn*, of *Likhoorn*.

257 Een *Zout-korl*.

258 Een *Draken-Hoofdje*.

259 Een zoort van *Arabische Letters*, met een snuitje.

260 Een kleene dikke *Indische Sout-korl*.

261 Een *Persiaansche Kliphoorn*, met groote vlekken.

262 Een *Mol* met vlammetjens, of Goude vlammen, beneden van de Amethist verwe, en van buiten blaeuw; dog kenne die niet.

263 De *Argus*.

264 De *Mozambiekze Klip-Hoorn*, met een breede streep in 't midden, en vol ronde dubble oogen.

265 De *West-Indische Argus*.

266 Een *Tepel-bak* met verscheide overlangze, en drie breede dwarsbanden, alle wit, de grond zwart en wit gebandeerd, zonder tepel, graeuw, met rosse tandtjens aan de mond.

267 Een zeer groote *Arabische Letter*, met een breede streep in 't midden, en met zes groote vierkante perken; zynde als een *Argus*, en eenigzins Purper-verwig.

268 Het rechte *Scheppertje* van ons, of de *Limoen Hoorn* zonder doorns, uit de roode Zee, en wit zynde.

269 Het *Neten-Kammetje*, of de *Dubble Spinne-kop*. Het valt te *Napels*, en is van buiten graeuw, en van binnen wit-agtig.

270 De witte kleene *Zwitzers-broek*, immers zoo een zoort.

271 De *Krul-Hoorn* van *Cadix*, zonder takken, met zwarte banden.

272 {Dito zoorten, als de *Arguinsche*, en
273 { de eerste valt te *Tarante*.

274 Een zoort van *Zwitzers-broeken*, my onbekend, en uit de *Middeland-Zee*.

275 Een *Persiaansche Krul-Horen*, met steyle takken, en dwars-vlammen. Hy is geelagtig, en valt in de Golf van *Persien*.

276 De groote rosse en geele *Brandaris*.

277 Een kleen *Zwitzers-broekje*, met dikke breede overlangze ribben, vallende in 't roode *Meir*.

278 Een zeer fraeje Hoorn, als een dik in een gedrongen zoompje, met een dikke overlangze rib, een breede lip voor, en twee zwarte breede banden in 't midden. Zy valt in de *Middelansche* Zee.

279 {Het *Naarsje*, of de *Oor-Hoorn* van
280 { onder, en van boven.

281 De kort-gedoornde *Snippe-bek*. Deze valt in *Africa*, en in *Spaanjen*.

282 De getakte *West-Indische Snippe-bek*. Deze valt te *Sardis*, en *Tarante*.

283 Is byna even eens als No. 281, valt mede in *Africa*, en is van binnen Appelbloessem, en van buiten wit en geel-agtig.

284 Een stompe in een gedronge *Lap-Hoorn*, die niet kenne. Hy is niet breed van Lip, heeft roode vlekken op een witten grond, en valt diep in Zee.

285 Een zeldzame zoort van *Crul-Hoorns*; dog zeer getakt, of gedoornd, van binnen wit, en van buiten Purper-agtig.

286 De gemeene groote *Zwitzers-broek*.

287 De groote bastaard *Purpura*, uit de Golf van *Persien*.

288 De gemarmerde *Cameel-Hoorn*, by *Rumphius* op 't laatste blad der zeldzame Hoorns, waar op de *Wentel-trap* staat, te zien.

289 Een zoort van *Olie-koeken*, of *Mars*, met een breede Lip, en met groote dwars-ribben; my onbekend, schoon een *Indische* Hoorn.

290 De

N°.
290 De *Verkens-bek.*
291 Een zoort van *Stompjes*, wit zynde.
292 Een gekamelotte groote *Canari.*
293 Een *Vleermuys*, of wilde *Musycq*, met roode en andre vlekken, die niet kenne.
294 Een zoort van kleene getakte *Vleermuyzen.*
295 Een zoort van *Beddetyken* met doorns, en witte banden voor, en een breede agter.
296 Een zoort van *Musycq-Hoorns.*
227 De rechte *Musycq-Hoorn.*
298 Een andre zoort 'er van, my onbekend.
299 De kleene *West-Indische* getakte *Lap-Hoorn*, agter met twee a drie kroonen van takken, my bekend.
300 Een zoort van een grof *Sproetje*, of de *Rystenbry-Hoorn.*
301 Een zoort 'er van, met een wyzertje ter zyden.
302 Een kleene ongetakte *West-Indische Lap-Hoorn.*
303 De graeuwe *West-Indische Moor*, of de *Misties.*
304 De groote *West-Indische Lap-Hoorn*, met doorns agter aan.
305 Een zoort van *Vleermuyzen*, of wilde *Musycquen.*
306 Een gladde ongedoornde *West-Indische Lap-Hoorn*, met zwarte vlammen op een witte grond; wit en Olieagtig van verw.
307, 308 Een *Kemphaantje* zonder teekening; dog geribd, en een doorn, die groot is, boven op. Nevens een ander met twee doorns.
309, 310 Een dito met een lange vleugel, of wyzer ter zyden uit, en met roode vlekken, en die hoorn van onder en van boven vertoond.
311 De *Zonnestraal-Krabbe.*
312, 313 De *Podagra-Krab.*
314, 315 De *Bootshaak*, of *Duyvels-klaeuw*, van onder en boven vertoond.
316 Een *Slak*, zynde een zoort van *Post-Hoorns.*
317 De *Marl-priem.*
318 Dit is een zoort van fraeje *Wolk-Hoorns*, met groote, witte, en bruine vlekken.
319 Het *Wolkje*, of het *Agaate Bakje.*
320 Een zoort van een *Nassauwer*, met veel fyne banden, en dwars-vlekken 'er over henen, wit en groen van verwe zynde.
321 Een zoort van een dik-gedoornde *West-Indische Lap-Hoorn*, van binnen wit, ook wel Appelbloessem, en van buiten geel-agtig.
322 Een fyne moye *Canari.*

N°.
323 Een kleen *Indisch Stormhoedje*, met een Netje.
324 Een onbekend gemarmeld Hoornken, byna als een *Soompje*, of *Bezoar.*
325 Een glad *Kakkerlakje.*
326 Een zoort van *Canari's*, uit *Brazyl.*
327 Een vreemde gekartelde zoort van *Trommel-Schroeven*, zynde uit *Indiën*; dog my onbekend, ten ware het de gemarmerde zyn.
328, 329 Dit gelykt wel een zoort van kleene *Stormhoeden*, die niet kenne, van onder en van boven vertoond, die heeft ook verscheide bokkels.
330, 331, 332, 333 Verscheide zoorten van zeldzame, my onbekende *Posthoorn-Slekken*, met breede monden, en verscheiden van banden.
334 Dit gelykt een zoort van een *Buykje*, of *Bezoar*, my onbekend, en met langwerpige zwarte vlekken geteekend.
335 Een zoort van *Nassauwers* met twee witte banden, en bruine fyne streepen 'er tusschen in.
336 Een *Brazylsche* kwalyk-geteekende Hoorn, vol stompe doorns, of bokkels.
337 De *Guineesche Toot*; Loodagtig van verw, met 13 banden, en met witte en zwarte blokjens.
338 Een *Brazylsche*, niet wel afgebeeld; en my onbekend.
339 Het bastaard *Wevers-Spoeltje* of *Jokje*; zynde grooter en dikker, als de vorige. Een *Brazylsche.*
340 Een kleen *Soompje*, of een *Bezoar.*
341 Een zoort van een geknobbelde Hoorn, byna als een *Wervel-Slak*, die niet kenne. Het is een *Brazylsche.*
342 Een zoort van kleene *Lap-Hoornkens*, my onbekend.
343 Een zoort van Hoornkens, als een *Knoddeken*; dog met breede zwarte dwars-banden en fyne 'er tusschen, 't welk ik niet kenne.
344 Een zoort van *Tuytjens*, met vier a vyf knobbel-banden van 't midden af 'er omgeslingerd.
345 Een zoort van *Cauri's.*
346 Een zoort van de kleene graeuwe *Mars-Hoorn*, met een breede Lip en wyde mond; my onbekend.
347 Een *Portugeesche* Hoorn, en zoort van een gebrande *Peer*, met dikke dwars-ribben, my onbekend.
348 Een Dubblet, als een *Landschapje*; (kwalyk onder de Hoorns gemengd) met overlangze en dwarsbanden, als met ruitjens. Het valt in *Brazyl*, en schynd fraey te zyn.

349 Een

No.

349 Een *Brazylsche* groote dunne *Letter-Schelp.*

350 Een zeldzaam geknobbeld Hoornken, als een *Knoddeken.*

351 Een *Brazylsche Nagelschelp*, kort van Nagels.

352 {Een zoort van *Mossels*, yder by-
353 { zonder.

354 Een zeer groote rechte *Compas-Schelp.*

355 {Twee zeer fraey geteekende *Post-*
356 { *hoorn-Slekken*, de eerste met dwars-banden van een fraeje watering, en de andre met een dubble Purpre band tegen malkandren aan de binnen zyde, en zoo rond loopende.

357 De rechte zwarte *West-Indische*, of *Curaçaosche Moor.*

358 Een zoort van *Hazenooten* met breede zwarte overlangze en fyne dwars-banden over 't lyf, op een witten grond.

359 Een zoort van fraeje kleene *Lik-Hoorns*, of *Klip-kleevers* met oogjens, en een band in 't midden overlangs.

360 Een bastaard van de *West-Indische* zwarte *Mooren*, of een *Misthes.*

361 Een zoort van *Admiraals*, van teekening byna als de Orangie *Admiraal*, dog met twee breede witte banden, en zwarte vlekken beneden de banden 'er langs; dog kenne egter zoo een *Admiraal* niet; waarom hem 'er ook niet onder telle.

362 Een Hoorn, my onbekend, zynde een kleen *Tootje* met een netje 'er over.

363 De gebandeerde *Tyger-Hoorn*, met banden van zwarte spikkels tusschen drie breede zwarte, overwelke ook zulke spikkel banden henen loopen; dog kenne die niet.

364 Een witte *Toot* met Goud-Lakenze vlekken, van fatzoen als die by *Rumphius* op de Plaat XXXIV. by Letter K verbeeld is.

365 Een *Tootje* van fatzoen als de *Vice-Admiraal*, zynde wit, en van binnen Violet.

366 {De *Zonnehoorn*, van onder en bo-
367 { ven vertoond.

368 Een zoort van geknobbelde *Wydmonders*, als een zoort, die bezitte.

369 Een *Dadel* met een breede zwarte band.

370 Een zeldzame *Bezoar*, met zwarte vlekken, byna als een *Beddeken*, of *Buykje.*

371 Een *Nassauwer*, of *Petola-Hoorn*, met een breede witte band.

372 En dito met vier banden, die wit en zwart, en eenigzins gewaterd zyn.

373 Het *Pimpeltje.*

374 Een *Aard-bey*, die kleen is.

375 Een dito, die groot is.

376 Een *Landschapje*, of de *Griekshe A.* Dubblet.

377 En zoort van de *Tygers-tong.*

378 Een onbekende Hoorn, of Dubblet met zwarte *Tyger*-vlekken, kwalyk geteekend.

379 Een gebandeerd *Tuytje.*

380 Een zoort van bolle *Wafel-Yzers*, groot, geribd.

381 Een geknobbelde Hoorn, als een *Lobbetje.*

382 Een gebandeerde *Quaker*, met drie overlangze breede banden van fyne stippen.

383 Een Hoorntje, als een *Buccheltje*, my onbekend.

384 Een *Mossel.*

385 Een *Oud-wyf* met tanden; dog nog wat anders als de vorige *Toover-Slek.*

336 Een zoort van geribde *Doyers.*

387 Een zoort van *Petolas*, of *Nassauwen*, in 't midden breed, wit met overlangze vlammen, en met met zwarte dwars-banden van blokjens.

388 Een zoort van zeer fraeje *Doyers*, met breede bruine en witte, zwart-gezoomde banden, als de vellingen van een Rad vertoonende. Zy valt op *Fernambuco.*

389 Een andre zoort van *Petola's*, met een teekening als de *Landschapjens.*

390 {Drie zeer fraeje *Doyers*, de eerste
391 { met zeer zwarte smalle banden,
392 { als de vellingen van een Rad, de tweede met zes dwars-banden, en de derde byna als No. 388.

393 Een zoort van een gevlekte *Olie-Hoorn* met de Lip, dog met zwarte blokjens overlangs geteekend in eenige reyen.

394 Een zoort van een *Moorsche Tempel*, of *Tol.*

395 Een *Brazylsche Nagel-Schelp.*

396 Een bastaard-*Moorsche Tempel*, met drie dwarze knobbel-banden, en met overlangze zeer breede ribben.

397 Een zoort van een gemarmerd *Venus-Hartje*, en met zwarte vlekjens.

398 Een *Brazylsche Schelp* byna als een *Landschapje*, met een zeer breeden geribden zoom. Een fraeje Dubblet.

399 Een zeldzame zoort van een fraeygeteekende *Nassauwer*, met veel wit voor aan, een breede witte overlangze vlek in 't midden, en

een

N°.

een smaller witte dwars-band 'er onder.

400 Een zeldzame wit-geknobbelde dito, met een witte Boom-stam, vol knotten 'er op. Zy valt op *Fernambuco.*

401 Een andre dito, voor met een breeden band van witte vlekken, en in 't midden een breede witte streep, dog agter vol witte vlekken.

402 Een andre dito, met twee breede en een smallen band in 't midden op een witten grond. Alle deze vallen op *Fernambuco.*

403 Een *Zee-pok.*

In een nader Deel, by hem genaamd, *Observationes circa Viventia, quæ in Rebus non Viventibus reperiuntur*, ('t geen te *Romen* A°. 1691 gedrukt is) geeft hy ons in des zelfs tweede Deel nog eenige aanmerkingen over verscheide zaaken, de Horenkens rakende, behalven dat hy 'er ook nog 47 in Plaat vertoond, en beschryft, over welke hy bevorens niet gehandeld had.

Hy verdeeld dat tweede Deel weder in vyf Hoofdstukken.

In 't eerste wyst hy aan 't vermaak, dat het Deel der Horenkens aan den Beschouwer geeft.

In het tweede haald hy aan de Liefhebbers van eenige Cabinetten met Horenkens, zynde een herhaling der geene, die hy in zyn eerste Deel *Cap*: 12. al gemeld had, maar die hy hier wel zoo ordentelyk voorsteld, en waar by hy nog eenige, hem bevorens nog onbekend, voegd.

In 't derde Hoofdstuk vertoond hy deze navolgende Horens, die onder de vorige niet gevonden werden. Als

N°.

1 Een zeldzame geteekende *Patella.*

2 Een stuk van een *Bamboes* met verscheide pokken enz:, 'er aan.

3 Vertoond hy een van die *Zee-pokken* of *Tulpen*, zoo als men die met 't vergroot-glas ziet. Zy is wit, en held na de Amethist-verwe.

4 Vertoond hy die van binnen.

5 en 6. Een *Braziliaansche* Dubblet, als een *Poffer*, of *Quaker*, met 11 a 12 ribben, en ter linker hand vier tanden hebbende, wel zoo kloek als de *Concha Veneris*, of de *Venus-Schelp* met hair, by *Rumphius* Fol. 158. in de Plaat XLVIII. N°. 7. te zien. Dog deze tanden der *Brasiliaansche Venus-Schelp*, zyn vry dikker, en staan verder van een.

7 Noemd hy een *Indische* Dubblet. Zy is van fatzoen als een *Japansche Mat*-Dubblet, waar mede de *Japanders* speelen; zy is boven op wit; dog de heele Schelp overdwars gekamelot. Dat zich zeer fraey vertoond.

8 Een *Braziliaansche* groote *Poffer* of *Quaker*, met fyne en groove ribben. Zy is van groote als een hand-palm, van verw wit, en trekt na 't geel, en ook wel na 't donker.

9 De zelve op een andre wyze vertoond.

10 Een *Ambonsche* Dubblet, zynde een zoort van *St. Jacobs* Schelpen, byna als een *Konings-mantel.*

11 Schynd my toe te zyn een wit *Blaasje* met zwarte streepen of banden.

12 Een *Bontemantel*, die tusschen de dikke ribben in onder 4, in 't midden 5, daar na 6, en dan weer 5 Purpre knobbels heeft. Zy komt uit *Brazyl*, en daar zyn 'er 2 af, in 't Cabinet des groot. Hertogs *van Toscanen.*

13 Een *Indisch* Horentje; dog eigentlyk een *West-Indisch*, komende van *Arguin.* 't Is glad, met banden 'er over, dik van Lip, en by de Liefhebbers bekend.

14 Is een Hoorntje als een *Melk-napje*, van groote als een geele *Doyer* of *Slekke* Hoorn. Het is van een Vleeschverwe, trekkende na den geele.

15 Gelykt een witte *Porcellana.*

16 Een zeldzame Hoorn, na een omgerold blad gelykende. Zynde vol dwars-banden, en van binnen wyd open.

17 Een Hoorn byna als een *Dadel*, wyd van mond, met drie ryen van Castanie-bruine vlekken 'er op.

18 Een *Doyer*, of *Slekke*-Hoorn, vol streepen van agteren na boven of na voren over de geheele Hoorn loopende. Van binnen is hy Violet-verwig.

19 Een *Venus*-Hoorn, van fatzoen na een *Vleesch*-Hoorn gelykende; dog meest wit en helder van verwe.

20 Een andre *Venus*-Hoorn, die van agter, een top heeft, en vol bruine vlekken over 't lyf, en ook vol fyne ruit-streepen is.

21 Een *Americaanze* witte *Porcellana.*

22 Een kleen *Trompetje*; van fatzoen als een *Soompje*, dog vol fyne banden door malkanderen.

23 Is een *Ambonsche* Dubblet met dikke ribben en bruine vlekken, die rosverwig zyn, gekarteld.

24 Een gemeene *Ambonsche Strik*-Dubblet.

 25 Een

No.

25 Een zeldzaam kleen Hoorntje met 3 a 4 reyen knobbelen, en met een zeer kleenen mond.

26 Een zeldzame *Dadel* van binnen wit, en van buiten met 3 reyen witte vlekken geteekend.

27 {De *Papoesche Oester*; dog eigentlyk
28 { den verkeerden *Haspel*, aan beide zyne zyden vertoond.

29 Gelykt een zoort van *Wolkhoorns* te zyn.

30 Een zeldzame *Indische Dadel* vol zwarte stippels op een witten grond.

31 {Een *Tuyt-Slek* met een wyden ronden
32 { bek, aan wederzyden vertoond.

33 {Een andre dito, maar vol bruine *Ca-*
34 { *melot-vlammen* over 't geheel lyf, op een witten grond. Zy werd aan wederzyden vertoond.

35 Een gemeene kleene *Patella*, van buiten vol ribben.

36 Een lichte *Cilinder*, van fatzoen byna als de Orangie *Admiraal*, daar hy ook wel na gelykt, zynde mede met Appelbloezeme verw, en met zwarte dwars-schrapjens bands-wyze geteekend.

37 Een Hoorn, byna even eens van fatzoen, als de verkeerde Hoorn, hebbende van binnen twee tanden in een wyden langwerpigen mond.

38 Is een zeer fraeje Hoorn, zynde de *Achaat-trompet*, vol fyne zwarte dwars-banden op een wit-agtigen grond, en met kleene bruine vlekken bezaeid.

39 Een uitmuntend fraeye, en zeer lichte *Chrizant*, of *Harp*, van de leververwige en fraeiste zoort.

40 Een zoort van *Zilver-Ovens*, hebbende agt reyen met knobbels.

41 Een *Tol*, wit van grond, met verscheide dwars-ribben, en hier en daar met bruine vlekken.

42 Een zoort van *Buykjens*, of *Bezoars* met vlekken, dog deze is Aschverwig, en wyd van mond:

43 Een Steene *Slangetje*, of *Wormkens.*

44 Witte *Zee-Ster*, Zee-appels-wyze.

45 Een onbekend Hoorntje, zegt hy, dog 't is de *Neptunus-Schacht.* By andre onder de Venus-Hoornen gesteld.

46 Een zeldzame zoort van een *Post-Horentje.*

47 Een groote diergelyk; dog zeer zeldzame Hoorn, zynde als een groote en dikke *Post-Hoorn*, met veel dwars-banden of verdeelingen. Zy is my onbekend.

In 't vierde Hoofdstuk steld hy een vrage voor, of deze Hoornkens wel zoo net in Prent gebragt zyn, als zy in de nature voortgeteeld zyn.

In 't vyfde vraagt hy, of de Hoornkens tanden en oogen hebben.

Verder handelt hy niet alleen over verscheide zaken tot de voorteeling der Hoornkens, maar ook tot die van deze en gene Insecta, of ingekorvene Dierkens, mitsgaders ook tot andre Philosophische zaaken, hunne betrekking hebbende, en voor al ook tot die Dierkens, die men met het vergroot-glas zien moet.

N°.

1 De groote *West-Indische Lap-Hoorn*, met veel knobbels agter.

2 Een dito, minder geknobbeld.

3 Een ongemeene groote *Petool*, als een *Soldaat*, van de helft af, en vorder na beneden toe, met groote knobbel-banden, die op ieder bogt verkleenen. Een *Indische*; dog my onbekend.

Wanneer nu alle deze zoorten, na aftrekking voor af van die Hoorns, die hy van onder en van boven vertoond, eens optrekke, zoo geeft hy ons eigentlyk in 't geheel maar vyf hondert en vyfthien verscheidene zoorten op, dat al vry veel is; maar onder welke echter geen een Hoofdstuk, dat uitsteekt, of by de Liefhebbers daar voor bekend staat, vinde.

Ook wenschte ik, dat hy deze en gene Hoorns wat netter en uitvoeriger beschreven, en dat hy ook de Schelpen en Hoorns ieder alleen gesteld had.

Hy haald in dit zyn Werk ook de naamen van deze en gene Liefhebber in *Italien*, en elders, die fraeje Cabinetten toen bezeten, en zig met die Liefhebbery verlustigt hebben, aan, noemende deze navolgende op, en daar onder verscheide groote Mannen meldende, als:

Doctor Vormius, of *van der Vorm* in *Holland.*

In het Edel Huis der *Calceolarii* te *Boulognien*, en daar na bezeten door *Aldrovandus*, en den Marquis *Ferdinand Caspi*, te *Boulognien.*

Jacob Zano, een Kruid-kundige.

Den Grave *Caprara.*

Hieronymus Formio.

Muscardus, te *Verona.*

Septalianus, te *Milanen.*

Vincent Vivianus, te *Florence.*

Cos-

Cosmus Roserminus, te *Pisa*.

D: Nenrichemont, tot *Parys*.

Camillus Pichi, te *Ancona*.

Den Prince *Pamphylio*, tot *St. Pancras*, te *Romen*.

Petrus Bellorius, te *Romen*.

De Princen *Peretti*, en daar na de Prins *Sabelli*, te *Romen*.

Augustyn Scilla, te *Romen*.

Den Ridder *Corvenius*, te *Romen*, en daar na de Jonge Hertog *van Strozza*; *Leo* genaamd.

Andreas Bonvicinus }
Antonius Magninus } te *Romen*.
Austachius Divinus }
Franciscus Gallus }

Den Prins *Virginius Ursinus*, en daar na den Marquis *Vigilius Spada*. den Ridder *Urbanus Roccius*. En in 't *Roomsch* Collegie *van Kircherus*, waar by wy nog voegen: } te *Romen*.

D: Pichettus, te *Napels*.

Franciscus Maria Miconi, te *Genua*.

Den Ridder *Balthazar Sozzifanes*, te *Pistorium*.

De Neve van den Cardinaal *Gualteri*.

De Hertog *van Saxen* had 7 Kamers met zeldzaamheden, en daar onder 'er een met Hoornkens.

Joh: Fred: Spoor. Boekverkoper te *Straatsburg*.

Philip Spener, te *Leypsich*.

Een Edele zeer geleerde, zeer Taalkundige, en vermaarde *Dame*, tot *Leypsich*.

Theophilus Kahl. tot *Wratislauw*.

De groot Hertog *van Toscanen*, *Cosmus de III*, die Ao. 1682. een zeer fraey Cabinet met Hoornkens enz:, door de oude Heer *Rumphius*, na *Amsterdam* gezonden, gekogt heeft.

Na dezen *Bonannus*, en meer andre beschryvingen over de Zee-Hoornkens, kwam Ao. 1705. De *Amboinsche* Rariteitkamer van de Heer, *Georgius Everhardus Rumphius*, na 's Mans dood (alzoo hy Ao. 1702. den 13 Juny overleden is) in 't licht. Dit is het allerbeste Werk, dat tot nog toe over die stoffe geschreven, en waar in alles zeer net verhandeld, en byzonder wel afgebeeld is.

Ondertusschen heeft ook zeker Engelsman (zoo my dunkt, *Bradward* genaamd) over eenige, dog zeer weynige, Hoorens (die hy ook afgebeeld heeft) geschreven; dog daar heeft men al mede niet veel aan.

Ao. 1706. Heeft de Heer *Levinus Vincent* tot *Haarlem* in zyn Wonder-Toneel der Nature mede over de Zee-Hoornkens geschreven, een Werk, dat mede zynen Lof verdiend; dog dat door den *Autheur*, die zoo grooten Schat van alles bezit, ongemeen zou konnen verbetert werden, indien men alle de Platen, daar toe vereischt, of die van zyne uitmuntende stukken alleen, maar daar by hadde.

Ao. 1708. Heeft *Joh: Jac: Bajer*, *Philos: & Med: Doctor*, en *Professor* der Geneeskunde tot *Altdorf*, van wegen de *Republycq van Neurenberg*; in die laatste Stad een Werkje in Quarto laten drukken, waar in hy over zeldzame opgegrave dingen in 't Noorden, en onder andre over eenige daar onder gevondene versteende Hoorns, Schelpen, enz: geschreven heeft (een teeken, dat zy daar al mede vallen) waar van hy 'er ook zes plaaten heeft bygevoegd; dog dit Werk is van weinig belang. Van diergelyken aard; dog ongelyk fraejer, is 't Werk van de Heer *Scheuchzerus*, Ao. 1723. gedrukt, en meest over versteende dingen gaande.

Ook spreekt men van *Joh: Georg: Liebknegt*, als een groot Liefhebber in *Duitsland*.

DERDE HOOFDSTUK.

DE Indische, *als mede de* Hollandze *of* Europeïsche *verdre Liefhebbers*, Amsterdamze, Delftze, Haarlemze, Haagze, Rotterdamze, Dordrechtze, Zeeuwze, *en* Zwolze *Liefhebbers*. *Zeldzame* Horens *van de Heer* Wybers. *Zeldzame van de Heer* Schynvoet. *Ongemeene stukken van de Heer* Groen. *Als mede van de Heer* Schot. *De Heer* Seba. *En van de Heer* Schuyt *Fraeje* Horens *van de Heer* Vincent. *Als ook byzonder van den Heer* Auditeur de la Faillie. *Die van de Heer* Kiggelaar. *En van de Heer* Segveld. *Van de Heer* Bart, *en van de Heer* de la Faillie *tot* Delft, *die van de Heer* Bloem. *Van de Heer* van Segwaart. *Van de Heer* de Koning. *En van de Messrs:* Vervel *en* Crena. *Onder welke Liefhebbers de zeldzaamste stukken berusten. Fraeje stukken, by den* Schryver *alleen te vinden.*

De Indische

IN de voorledene Eeuw had men veel Liefhebbers, zoo in *Indiën*, als in *Holland*, die in deze Eeuw nog merkelyk toegenomen zyn.

Den oudste Liefhebber in *Indiën*, dien ik kenne, was den ouden Heer *Rumphius*, en naderhand zyn Zoon, de Heer *Paulus Augustus Rumphius*; dog de ouden Heer begon daar al in, zoo ras hy in *Indiën* kwam, te weten van A°. 1655.

Juffr. *Zara Croezen*, Huisvrouw van *D. Brouwerius*.

Vrouw *Catharina van Hoogeveen*, Gemalin van de Heer *Robbert Padbrugge*, in zyn leven buiten-gemeen Raad van *Indiën*, en Landvoogd van *Amboina*, die A°. 1683 begon te Liefhebberen.

Matthys Molkman, Opper-wondheeler in *Amboina*, die ontrent de zelve tyd begon; maar die in den brand van *Amboina* A°. 1686. 1687, gelyk ook de oude Heer *Rumphius*, een Schat van zeldzame stukken verlooren heeft.

D: Cornelius van der Sluis, *Bedienaar des Goddelyken Woorts* aldaar, die een fraey Cabinet bezat, en ontrent deze tyd mede begon.

A°. 1686. Kwam ik daar, en heb zedert die tyd tot Ao. 1696. twee ongemeene fraeje Cabinetten verzameld, waar by naderhand, by myn tweede togt na *Indiën* A°. 1705. nog een vry grooter Cabinet gevolgd, dat A°. 1714. door my overgebragt, en waar van een zeer groot deel aangehaald is.

De Heer *Pieter Roosfelaar*, begon ontrent A°. 1686, dog heeft naderhand, Landvoogd van *Ternate* geworden zynde, gelegenheid gehad, om zyn Cabinet zoo merkelyk te verbeteren, dat zeker Schipper (zoo zyn Ed: my zelf op zekere tyd zeide) thien duizend Guldens te vergeefs daar voor geboden heeft; dog ik heb dat noit gezien.

De Ed: Heer *Johannes Philippus Sipman*, nu buiten-gemeen Raad van *India*, en oud Landvoogd van *Macassar*, begon ontrent Ao. 1694 a 1695. vertrok kort daar na met een fraey Cabinet na *Holland*, en kwam eenige Jaaren 'er na als Onderkoopman weder uit, hebbende zedert dien tyd verscheide Cabinetten vergaderd; dog die zyn Ed: meest aan deze en gene Heeren op *Batavia*, en voor al aan den Opper-Landvoogd van *Indiën*, de Heer *Joh van Hoorn*, vereerd heeft;

Daniel van Loenen, Onderkoopman, in *Amboina*, begon ontrent 1704 a 1705, en had een van de fraeyste Cabinetten, die ik oit gezien heb; en onder andre twee Orangie *Admiraals*, daar alle andre, die ik oit zag, niets by zyn, zoo heerlyk waren zy van glans, en zoo sterk en levendig van Appelbloezem. Hy is, nu eenige Jaaren geleden overleden.

Johan Frederik Meyer, een Boekhouder, begon A°. 1705 a 1706, by welken ik zeer fraeje stukken in *Amboina* gezien hebbe.

Mevrouw *Zara Aletta* van *Genege*, Wed: van de Heer *Nicolaas Schaghen*, in zyn leven buiten-gemeen Raad van *Indiën*, en Landvoogd van *Amboina*. Deze Mevrouw heeft een zeer fraey Cabinet gehad, waar in twee *Wentel-trappen* waren, die met het Cabinet naderhand in handen van de Heer *Wouter Valkenier*, Bewindhebber der *Oost-Indische* Maatschappy tot *Amsterdam*, geraakt zyn, alwaar dat Cabinet A°. 1704. gezien hebbe.

De Ed: Hr. *Adriaan van der Stel*, Extra-ordinaris Raad van *Indiën*, en Landvoogd van *Amboina*. Deze Heer had uitnemend veel, en zeer fraey goed.

De Heer *Helmolt*, Geheimschryver van de Raad van Justitie tot *Batavia*, die een fraey Cabinet had, waar van wy in 't vervolg iet naders zullen zeggen. Zyn goedje is tot *Amsterdam* verkogt, en daar onder zyn twee *Wentel-trappen* geweest.

De Heer *Abraham de Dekker*, Schepen tot *Bata-*

Batavia, heeft een fraey Cabinet; dat daar nog is; dog zyn Ed: is A°. 1721 overleden.

De Heer *Johan Adolf Meentzen*, gewezen Schepen tot *Batavia*, had A°. 1712 een fraey Cabinetje, en vertrok daar mede A°. 1714 na 't *Vaderland*, alwaar hy tot *Enkhuizen* overleden is.

De grootste Liefhebber van *Indiën*, die zoo veel alleen, als alle de andre te zamen, nog bezit, is de Heer *Pieter Wybers*, oud-Schepen tot *Batavia*, dien ik A°. 1712 leerde kennen; en daar ik een ongemeen groot en fraey Cabinet gezien heb.

De Hollandsche, of Europeische verdre Liefhebbers.

In *Holland*, *Zeeland*, en elders heeft men mede veel fraeje Liefhebbers al van ouds gehad. Ik zal ze yder onder hunne Steden noemen.

Gelyk *Amsterdam* de grootste der *Hollandsche* Steden is, alzoo heeft men van ouds her daar ook veel groote Liefhebbers gehad.

Den *Arts Swammerdam* bezat ontrent het midden der voorledene eeuw een fraey Cabinet.

De Heeren { *Kattenburg*.
Volkerts, die veel Hoorns door Savry in Plaat liet brengen.
Ovens, een Konst-Schilder,

Amsterdamsche

De Heer Borgermeester *Nicolaas Witzen*.
De Heer *Jonas Witzen*, Geheimschryver.
Nog een Heer Majoor *Witzen*.
De Heer *Blaeuw*, Geheimschryver.
De Heer *Hermanus van der Burg*, een Drogist.
De Heer Mr. *Gerbrant Pancras*, Borgermeester, en Bewindhebber, der *Oost-Ind:* Maatschappy, wiens Cabinet den 20. Maart 1726. aldaar op 't Oude Heeren Logement verkogt is.
De Heer *Wouter Valkenier*, Bewindhebber der *Oost-Ind:* Maatschappy.
Juffr: *Petronella de la Court*, Wed: van de Heer *Adam Oortmans*.
De Heer Professr. *Ruys*.

De Heer *Simon Schynvoet*, die boven allen in kennis, en in 't bezit van fraeje stukken aldaar uitsteekt, behalven dat zyn E. een ongemenen Schat van kennis ontrent veel andre zaaken (waar van veel Proefstukken daar, en elders, bekend zyn) bezit.

De Heer *Roeters*.
De Heeren *Feytema's*, Gebroeders.
De Heer *Joh. de Jong*.

Alle deze Heeren (van welke ik nu nog maar de Heer *Ruys*, en de Heer *Schynvoet* in 't leven kenne) hebben ongemeene fraeje Cabinetten bezeten, van welke ik 'er geen weet, dat aldaar by dat van de Heer *Schynvoet* te vergelyken is.

In de later tyd, en in deze Eeuw, zyn 'er nog meer andre Liefhebbers bygekomen, die mede zeer fraeje Cabinetten nu nog hebben. Deze zyn de navolgende:

De Heeren *Jacob Elias Schot*.
Warnar Groen,
Albertus Seba,
Joannes Luder, A°. 1719. overleden; dog vervangen door zyn Zoonen, de Messrs. *Arnold*, en *Henrik Luder*.
N: Ten Cate.
N: De Haan.
Christoffel Beudiker, die groote en nette Liefhebber, zoo daar in, als in de Penningkunde.
Balthazar Schaid, een Drogist.
N: Renner.
Hendrik Oortmans.
Philip van der Poorte.
N: Teroede.
Pieter van den Heuvel.

Ook is my onlangs door een *Zeeuws Heer* van veel aanzien gezegt, dat de Heer *Westerveen*, Advocaat der *Oost-Indische* Maatschappy, mede een Liefhebber geworden, en bezitter van een zeer fraejen *Wentel-trap* is.

Alle deze Heeren bezitten mede Cabinetten, waar van ik 'er verscheide gezien hebbe, moetende bekennen, dat ik by de Heeren *Schot*, *Groen*, en *Seba* ongemeene fraeje stukken, die my zeer veel genoegen gegeven hebben, beschoude.

By alle deze moet ik als een Liefhebber ook noemen *Joannes Ros*, eenige Schoonmaker der Hoornkens tot *Amsterdam*, en die dat ook weergadeloos doet.

Tot *Delft* had men in de voorledene Eeuw, de Delftze.

Heeren *N: Kamerling*.
N: de la Fallie, Hoofd-Officier, een zeer groot Liefhebber.
Hendrik d'Acquet, Borgermeester, en Arts.
N: 's Gravezande.

Deze Heeren hebben ongemeene Cabinetten bezeten, en nu kenne ik daar alleen nog maar de Heer *Cornelis de la Fallie*, Oud-Schepen.

Dog wat dien Heer bezit, wete ik niet, dan alleen, dat zyn Ed: zeer fraey goed heeft, waar van ik eenige uitmuntende stukken gezien heb.

Tot *Haarlem* kenne ik alleen den alom vermaarden Heer *Levinus Vincent*, die al in de voorledene Eeuw, tot *Amsterdam* toen woonende, begon, en die alleen zoo veel bezit, dat men by een groote menigte van Liefhebbers de vierde part niet vind. Ook heeft dien Heer ongemeene schoone en uitmuntende stukken, behalven dat hy een gansche Zee van Visschen, Dieren, enz: in flesſen met vochten, een weergadeloos Cabinet met Capellen, en ingekorvene Dierkens, en een oneindigen Schat van veel andere zeldzaamheden Haarlemze.

 bezit,

bezit, die men by niemand, dan by Hem alleen, vind, dat ook de reden is, dat veel Vorsten, en Grooten der Wereld, zig verweerdigt hebben het zelve te gaan bezien, gelyk zy ook, niet zonder verbazing en groot genoegen over 's Mans onvermoeiden, en onvergelykelyken yver, mitsgaders over zyn netheid in alles, te rug gekeerd zyn.

Hier plagt ook de Heer *d'Orville* te zyn; dog die is overleden.

Ook is 'er een Heer *Baars*, die fraeje dingen verzameld; dog zyne Liefhebbery (zoo my bericht is) gaat meest over zeldzame Vogels, *Insecta*, en ook ten deelen over Zee-Hoornkens.

Haagze. In *'s Gravenhage* had men van ouds verscheide Heeren, als:

De Heeren, *Benjamin Fagel*, Raadsheer in den Hove van *Holland*.
Desmarets, Opziender van 's Konings Hoven.

Welke beide Heeren zeer fraeje Cabinetten bezeten hebben.

Nu heeft men daar,

De Heeren, *Johan Bernard de la Fallie*, Auditeur van de Kamer van Reekening.
François Kiggelaar, Commies ter Secretarye van den Heer van *Beaumont*; dog die ons in het Jaar 1725 ontvallen is.
Johan van Segveld, Bewindhebber der *West-Indische* Maatschappy.
Jacob Bart, ook 1725 overleden.

De Cabinetten van deze Heeren heb ik gezien, die alle zeer fraey zyn; maar de Heer *de la Fallie* munt verre boven deze, en boven veel andre, in 't getal, en in de fraeje zoorten, uit; hoewel die twee volgende Heeren verscheide stukken bezitten, die ik by geen andre Liefhebbers gezien hebbe, en wel voornamelyk de Heer *van Segveld*.

Naderhand is my door deze en gene Liefhebbers bericht, dat hier zedert nog zouden bygekomen zyn.

De Hoog Ed: Heer, *Johan Hendrik van Wassenaar*, Heere van *Wassenaar*, *Obdam*, &c. &c. &c.

De Heer *N: van Aarssen*, van *Hoogerheide*, Heer van *Voshol*, &c. &c &c.

De Heer, Mr. *Johan van der Burg*, beroemd Advocaat.

Dog van deze Heeren (welke ik vast stelle, dat ongemeene fraeje Cabinetten bezitten) heb ik noit iets gezien, ende kan derhalven van haar Edelheden zeldzaamheden (welke ik, by myne verhuyzing tegen May 1726. by deze of gene gelegenheid nog wel eens hope te zullen zien) in 't geheel niet oordeelen; dan dat alleen zeggen kan van een voornaam Liefhebber, en zeer aanzienelyk Heer in *Zeeland* gehoord te hebben, dat de Heer en Mr. *van der Burg* een zeer fraeje *Wenteltrap*, welke zyn Ed: ook gezien hadde, bezit.

Ook kenne ik daar als een Liefhebber, die ze ook schoonmaken kan, Monsr. *Goske*, een Beeldhouwer of Beeldgieter; dog wat Hy bezit, wete ik niet; maar heb *hierlanze* Mosselen gezien, die hy ongemeen fraey schoongemaakt had.

Te *Rotterdam* is de oudste Liefhebber. Rotterdamze.

De Heer *N: Scholte*, Arts.
De Heer *N: Griffit*, een Drogist, nog levende, A°. 1724. en toen 86. Jaaren oud, en zeer goed kenner.
Den Heer *N: Lufneu*, Arts; die een fraey Cabinet heeft.
De Heer *N: Bloem*; Casteleyn op de Admiraliteyts Werf.
De Heer *N: Kuyk van Mierop*.
De Heer *Henrik van Raat*, Drogist, ontrent de groote Markt.

Tot *Hoorn* had men van ouds den Konst-Schilder, Hoornze

De Heer *N: Bronkhorst*.
De Heer *van Sugtelen*, Borgermeester, die een fraey Cabinetje had; 't geen nu de Heer *Beudiker* (zoo men my gezegt heeft) bezit.

Te *Dordrecht* heeft men zes Liefhebbers, die yder mede een Cabinet bezitten, waar in men al verscheide stukken ontmoet, die zeldzaam, fraey, en zoo ongemeen zyn, dat men die by geen andre Liefhebbers vind. Deze zyn: Dordrechtze.

De Heer *Bartholomeus van Segwaard*, in den Oudraad, Schepen, mitsgaders Ontfanger der Verponding, &c. Dezen Heer heeft het grootste, en een zeer fraey Cabinet.
De Heer *Karel Buchart Voet*, Konst-Schilder, en Commies ter Recherche alhier. Dezen Heer heeft mede een fraey Cabinet van Hoornen en Schelpen, en nog een ander van d'*Hierlandsche* ingekorvene Dierkens, zoo keurlyk net verzameld, en opgezet, dat hy daar in zyn weergae niet heeft; gelyk mede niet in het afteekenen van de *Hierlandze* Rupzen, Popjens, en Capellekens, met een zeer nette Beschryving 'er by; een Koninklyk Werk, en weerdig om van alle keurlyke Liefhebbers gezien te werden; behalven dat dien Heer ook twee groote kassen met veel flessen vol Gedierten in vogten, en met Vogels, die zeer fraey zyn, als ook veel fraeje Mineraalen bezit,

De

De Heer *Willem de Koning*.

Deze Heer heeft ook een zeer goed Cabinet van Hoorns, en Schelpen, waar onder fraeje stukken, en zommige zyn, die niemand, dat ik wete, heeft.

Ook heeft hy een fraey Cabinetje van *West-Indische* Slangen, Vogels, enz:, in flessen, dat verdiend van Liefhebbers gezien te werden.

De Heer *Antoni Vervel*, Apotheker, heeft een fraey Cabinet, en, na de korte tyd, dat zyn E: 'er is aangeweest, bezit hy eenige stukken, die ik by geen een Liefhebber in *Holland* gezien heb.

De Heer *Philippus Crena*, Commies op 't Comptoir van den Heer Ontfanger der Convoyen en Licenten alhier.

Dezen Heer heeft wel het minste van allen; dog heeft mede, na den korten tyd, dat zyn E: aan deze Liefhebbery geweest is, al vry veel goed, waar onder mede eenige fraeje stukken zyn; dog in de Maand November heeft hy ons 2 a 3 Laden, welke zyn E: eerst bekomen had, getoond, waar onder verscheide stukken waren, die geen Liefhebber, dan hy alleen, bezit.

De laatste dezer Liefhebbers is de Schryver zelf, die twee fraeje Cabinetjens bezit, waar onder veele stukken zyn, die verdienen van Liefhebbers gezien te werden.

Zyne Liefhebbery begon al A°. 1686, in welke tyd hy verscheide keurlyke Cabinetten bezeten heeft, van welke hy 'er twee aan twee byzondre Heeren vereerd heeft, waar in verscheide stukken waren (gelyk wel te denken is) die hy daar noit meer gezien heeft.

En alzoo hy nu na den *Hage* vertrekt, is hy vervangen door de Heer *Joannes Eugenius Voet*, Arts alhier. Deze Heer verzameld allerley fraeje dingen met veel oordeel, en teekend die zeer fraey na 't leven.

Onder deze Liefhebbers doet men iets, dat ik niet wete, dat in de andre Steden gedaan werd, te weten, dat wy ordentelyk, de eerste Woensdag in ieder Maand, 's Winters ten twee, en 's Somers ten drie uuren na de middag, by een-komen, om elkanders Cabinetten, met 't geen daar ondertusschen mogt by gekomen zyn, te zien, en om dan over die Liefhebbery; tot verder uitbreiding, en opheldering der zelve, met malkanderen te spreeken. Een gezelschap, onder ons A°. 1720. in de Winter ten Huize van de Heer *van Segwaart* begonnen, en waar in wy veel genoegen vinden, gelyk het ook een klaar bewys is, dat wy uitdrukkelyk ons Werk van deze zaak maken. En dit ons gesel schap hebben wy den 4 Augst. A°. 1723. ten Huize voornoemd ook de naam van de Liefhebbers van *Neptunus-Cabinet* gegeven; om andre Liefhebbers daar toe mede op te wekken.

Men heeft ook groote Liefhebbers in *Zeeland*, van welke my deze door zeker vriend opgegeven zyn. Zeeuwsche.

De Heer *Gaspar van Citters*, Raadpensionaris van *Zeeland*.

De Heer *Willem van Citters*, Borgemeester, en Bewindhebber der *Oost-Indische* Maatschappy tot *Middelburg*, alwaar deze twee Heeren Gebroeders yder (zoo my gezegt is) een uitmuntend Cabinet, waar in veel zeldzame en onbekende stukken zyn, bezitten; dog kan daar van niet oordeelen, alzoo noit de eere gehad hebbe, om iets daar van te zien.

De Heer *Antoni van Disboek*, woonende tot *Vlissingen*, die een zeer Cabinet (zoo hoore), en waar in veel *Zuydlands*, en *West-Indisch* goed is, heeft; dog kan daar over al mede, alzoo daar noit iets af gezien heb, niet oordeelen.

Sr. *Pieter van den Heuvel*.
Sr. *Daniel de Smit*. } tot *Middelburg*.
Sr. *Jan de Loovers*.

Tot *Swol*, in *Overyzel*, heeft men nog twee Liefhebbers te weten,

De Heer *Henrik Voet*, Borgemeester, en Postmeester van *Overyssel*, en Broeder van den bovengemelden Heer *Carel Bonchard Voet*. En Zwolsche Liefhebbers.

De Heer en Mr. *Dirk Voet*, Gemeensman van *Swol*, en Zoon van den boven-gemelden Heer *Carel Bonchard Voet*.

Wat deze Heeren bezitten, weet ik niet; dog weet, dat zy yder een Cabinet van Hoorns, en Schelpen, hebben.

Daar ziet men nu een Lyst van de voornaamste Liefhebbers, die ik kenne en die ik weete, dat 'er in de voorledene Eeuw bekend waren, of die 'er nu nog in wezen zyn.

Eer ik nu van deze stoffe affcheide, moet ik nog iets van eenige zeldzame stukken, die ik by deze en gene *Indische*, of *Hierlandsche* Liefhebbers, gezien heb, zeggen.

Onder de *Indische* heeft niemand meer fraeje stukken bezeten, als de Heer Landvoogd *van der Stel* in *Amboina*; dog die op te noemen is my onmogelyk; want zyn Ed: had Solders vol van allerley zoorten. Hy bezat veel Orangie Admiraals, meer andre, die my ontschoten zyn.

By de Heer *Wybers*, op *Batavia*, heb ik A°. 1713. deze stukken, die fraey waren, gezien. Zeldzame Hoorns van de Heer Wybers.

Een zeldzame gemeen-groote *Krul-Hoorn*; dog zonder krullen, of takken, met drie zwarte en ros-agtige banden, en met vier a vyf krullen voor aan, zynde zeer zwaar en dik.

De

De *Sjangko*, waar van zyn Ed: 'er verscheide hadde.
Eenige verkeerde Hoorns, en een met een Zee-boompje 'er in.
De Orangie *Admiraal*, waar van 'er drie waren, de eene vry groot; dog doover, als de andre, en geen van alle heel fraey.
Caap-Hoorns. Van deze waren 'er vier, een zeer groot, twee redelyk, en de andre maar matig.
De *Opper-Admiraal.* Van deze was 'er een kleene, die goed was.
Twee *Beddekens*, met ingegroefde vlammen, waar van de weerga noit, dan by de Heer *Schynvoet*, en by Heer *Karel Bochard Voet*, gezien hebbe.
Een zeldzame zoort van zeer witte *Lap-Hoorns*, die noit meer gezien heb. Van deze was 'er een paar.
Een paar *Japansche* gladde Orangie dito, byna als een zoort, die uit *West-Indien* komen, en die wy de kleene gedoornde *West-Indische Lap-Hoorn* noemen.
Een paar rosse *Babilonische* zeldzame *Torens* met drie omgangen.
Veel fraeje zwart-getakte witte *Krulhoornkens.*
Een paar zeer fraey ros en wit gekamelotte *Tepelbakken.*
Een ongemeene groote schoone *Musycq-Hoorn.*
Een paar bruine zeer groote geribde *Olie-Hoorns.*
Een groote gevlerkte dito.
Zes of agt groote en byzonder fraeje *Trompetten.*
Een paar Goude *Lakens* van 't Eiland *Dinding*, veel bruiner, als de onze.
Een uitmuntende Orangie *Gnemoe-Hoorn*, zeer lang, en fraey, een zoort van *Admiraals* van die Hoorns.
Een *Guineesche Toot*, fraey groot.
Een zeldzame en knolagtige *Ajax*, of groote *Olie-koek.*
Van de *Olie-koek* met Corinthen, of Krenten een fraey groot paar.
Vyf *West-Indische* fraeje geribde *Stormhoeden.*
Een van dito zoort, zeer glad.
Verscheide *Schouten-bynacht*, die zeer fraey waren.
Verscheide fraeje gebandeerde *Harts-Hoorns* met banden.
Een weergadelooze bastaard-Purper-Hoorn uit het roode *Meir*, die zeer groot was.
Een Orangie zeer fraeje *Arabische Letter.*
Een zeer groote, dog beschadigde, *Wentel-Trap.*
Een kleen *Jokje*, of *Wevers-Spoeltje*, en nog een recht fraey groot van deze zoort.
Twee ongemeene groote *Compas-Schelpen.*
Een paar schoone hoog-roode *Dubbletten*, van gedaante als de *Landschapjens*, of *Griekse A Dubbletten*, met overlangze groeven, vallende in *Mocha*; dog dit schynd my toe de *Adama Dubblet* te zyn, dat een licht-rood *Poffertje* is.
Een paar Violette gladde dito, even eens van gedaante.
Een paar geele zeer lange zeldzame *Mosselen*, met een bruin ovaal 'er op.
Een paar groote geheel roode *Krabben*; dog zwart van rand.
Een buiten-gemeene groote lang-gedoornde Purpre en zeer zeldzame *Lazarus klap.*
De Heer *Helmolt* heeft verscheide zeldzame stukken gehad, die op 't laatst zullen voorkomen onder yder zoort van zeldzame Hoorns, en wat Liefhebbers die al bezitten.
Wat zeldzame stukken, en fraeje Hoorns de Heeren *d'Acquet*, *van Suchtelen*, *Blaeuw*, *Luder*, en Juffr. *Oortmans*, gehad hebben, kan men uit hunne Catalogi, volgens welke die verkogt zyn, zien.

Ao. 1720. Hebbe onder de Hoornkens en Schelpen, van die groote kenner en uitmuntende Liefhebber, de Heer *Schynvoet*, deze ongemeen fraey gevonden: Als ook van de Heer Schynvoet.

HOORNS.

De *Opper-Admiraal*, by *Rumph:* op de Plaat der *Admiraals* by Letter B. deze is matig groot.
De *Admiraal*, by Letter C. te zien, en zeer groot.
Een andre dito. Deze is de kleenste.
De *Admiraal* van *Oma*, of de *West-Indische Admiraal.*
Drie *Vice-Admiraaltjes.*
Een *Schout by nacht.*
Eenige zwarte *Harts-Hoorns* met banden.
Een zeer groote uitmuntende *Neptunus-Schacht*, de grootste, die ik oit zag, en wel een span lang.
Een fraeje groote *Arke Noachs.*
De verkeerde gevlamde *Luyt-Hoorn*, een paar.
De *Kraal-Nautilus*, of 't *Kraal-Doeken-Huysje.*
De gemarmelde stompe appelagtige en leververwige *Triton* of *Trompet.*
Een wit-agtige dito.
Verscheide *Sjangko's*, en de Eyer-nest 'er van; als ook een zeer kleene dito,
Verscheide *Verkens-Snuiten.*
Verscheide groote en kleene *Kemphaanen.*
De graeuwe *West-Indische Moor.*
Een zeer zeldzame Hoorn met veel digte rosse banden op een geel-agtige grond, byna als een *Vleermuys*; een ongemeen stuk; en, zoo meine, d'Orangie-vlag genaamd, dog hebbe een diergelyk by de Heer *Seba* gezien.

Twee zeldzame Hoorns met groote inkervingen, welke ik niet kenne.

Eenige *West-Indische* Hoorns, als die men by de Heer *Rumphius* op de Plaat der *Admiraals*, of op de Plaat N°. XXXIV. by de Letter K. ziet, zynde een zoort van *Achaat-Horens*.

Een witte ros-gemarmerde buiten-gemeene groote, en zeer fraeje *Tepelbak*, diergelyke ik noit meer gezien heb.

Verscheide andre zeldzame *Tepelbakken* van allerley zoort.

Verscheide zeer schoone *Guineesche Tooten*.

Een ongemeene schoone en zeer groote dubble *Paus-kroon*, met een byzondren witten grond.

Een ongemeene dito, met roode druppen.

Een fraeje en vry groote *Argus*.

Verscheide fraeje *West-Indische* klimmende *Leeuwen*.

Drie buiten-gemeene zeldzame *Navels*, of *Wervel-Hoorns*.

Een a twee *Bezoars* of *Beddekens*, met gladde vlammen.

Een dito, met ingegroefde vlammen.

Een *Caret-Hoorn*.

Turks Papier, twee stuks.

Verscheide fraeje geele *Boter-weggen*.

Een onvergelykelyk groote *Soldaat*.

Twee *Paarlemoer-Hoorns*, de grootste, die ik oit zag, en uit het Cabinet van de Heer *Swammerdam*, hebbende yder honderd Gulden van snyden gekost.

Twee zeer groote en fraey-gesnede bonte *Knobbel-Hoorns*, of *Mata-Boelan's*.

Een groot, twee kleene *Staaten-Vlaggetjes*.

Verscheide heerlyke gesnedene Beeltenissen van *Belkin*.

Twee *Cameel-Hoorns*.

Een *Spoeltje*, 't eerste, dat hier te Lande bekend is geworden.

Verscheide *West-Indische* getakte fraeje kleene *Lap-Hoorns*.

Een byzonder groote Appelbloesseme *Moerbey*.

De Orangie *Podagra's*.

Verscheide kleene *Duivels-klaeuwtjes*.

Een paar Orangie-agtige *Spookjes*.

De groote witte *Haspel*, een ongemeen stuk.

Twee zeer groote witte *Napjens*.

Verscheide groote *Italiaansche* Rood-gestippelde *Vloertjes*.

Een zeer schoon *Napje*, van buiten Orangie, van binnen Paarlemoer.

Verscheide schoone *Maan-Hoorns*, *Doyers*.

Verscheide schoone *Bagyne Drollen* van allerley zoort.

Een a twee *Wester-Midas Ooren*.

Velerley fraeje *Brandarissen*, ook 't wit *Scorpioentje*.

Een paar kleene *Tootjens* wit van grond, met een breeden, en een zeer smallen geelen band, waar van de weer-ga by de Heeren *Vincent*, en *Groen*, dog met een weinig verandering, gezien, en waar van ook een paar heb.

Een *Cartageensche Lik-Hoorn*, of *Klipklever*, zeldzaam, en alleen by deze Heer, de Heer *Seba*, en de Heer *Koning*, te vinden.

Een paar groene zwart-gebandeerde zeer fraeje *Slekken*, die niemand dan dezen Heer, nevens de Heer *van Segwaart*, en my, (myns wetens) heeft.

Een kleen geel *Papedo-Horenken*.

SCHELPEN van zyn Ed:,

De *Straat-Davids-Dubblet*, byna als een *Teljoor*, de grootste die oit zag.

De Bloed-roode en bleeke *Compas-Schelpen*; dog kleener, als die van de Heer *Seba*.

Een *Winkelhaak*, en een dito op een Hanen-kam.

Neptunus-Snuyf-Doos.

Een a twee Orangie *Lazarus-klappen*.

Verscheide fraeje *Venus-Hartjens*, een a twee met roode stippels.

Twee fraeje geribde groote Schelpen, als de *Tour de Bra*.

Orangie *St. Jacobs-Schelpen*, met doornkens, twee a drie stuks.

Een zeer groote Goude *Tong*.

Twee Citroen-geele dito, zeldzaam.

Verscheide *Crissen*.

Roeters-Dubbletje, in 't midden zeer fraey; dog my onbekend.

Ongemeene fraeje *Landschapjens*, of *Griekze A* Dubbletten.

De rechte *Ys-Dubblet* twee a drie paar, en onder de zelve verscheide kleene, die van de andre verschillen.

Zeer fraeje bonte *Mantels*, en *Wy-tassen*.

Een paar fraeje *Straat-Davids* Dubbletten.

De gevlamde *Paeuwen-kwast*, of de *Boon-Dubblet*.

Een *Foelie-Dubblet*, donker-Purper.

Verscheide fraeje enkelde en dubble *Haanen-kammen*.

Een paar *Tyger-Dubbletten*.

Een a twee zeer fraeje blaeuwe *Tour de Bra's*, of *Zonnestraalen*.

Eenige Appelbloezeme, dito.

De geribde *Venus-Dubblet* volmaakt.

Een andre, die bruin, zeer zeldzaam, en fraey, dog my onbekend was.

En veel andre stukken, my ontschooten, dog waar van 'er ook veele in 't Werk van *Rumphius* voorkomen, en waar van 'er hier agter nog wel eenige, gelyk ook van andre Liefhebbers, zullen volgen.

By de Heer *Groen*, zag ik in dat zelve Jaar 1720, en ook A°. 1722. deze fraeje stukken. Ongemeene stukken, van de Heer Groen,

Een Orangie *Admiraal*.

Een *Achaat-Hoorn*.

Een kleen ros *Vice-Admiraaltje*.

Drie geele *Tooten* met geele gestippelde banden; een *West-Indische* zoort.

Twee zeldzame *West-Indische Midas-Ooren.*
Een Appelbloezeme *Kemphaan*, de fraeyste die ik kenne.
Een dito, wat flaeuwer van Appelbloessem, dog mede zeer levendig.
Verscheide gladde zeer vreemde *Trompetten*, byna als de *Aroëze.*
Groote diep-ingekeepte rosse Horens, byna als de *West-Indische Mooren*, agter met verscheide omgieringen.
Twee *Guineesche Tooten.*
Groote *Ring-* of *Harts-Horens* met Appelbloessem, en een paar kleene met sterke banden.
Een paar dito, flaeuw Appelbloessem.
Een zeer groot, en byzonder fraey, *Italiaans Vloertje.*
Een paar gladde ronde zeldzame *Spillen.*
Twee *Verkens-bekken*, en een fraeje *Slek*, die onder Appelbloessem is.
Een groot *Beddeken* met banden, en een met bedden, die zeldzaam is.
Twee bruine *West-Indische Kroon-Horens*, en een fraeje geele dito.
Een kleen zeldzaam *Wentel-naaldje.*
Ses *Zoompjens* met naaden 'er over, en een met een halven naad.
Twee paar kleene *Trompetten* met zwarte stippels. Twee zeldzame zwarte *Slekken.*
Een *West-Indische* geknobbelde *Stormhoed.* Een zeldzame *Beddetyk.* Een groot zeldzaam *Buikje*,
Twee *West-Indische* geribde *Casketten.* Een *Staaten-Vlaggetje.* Groote Appelbloessеme *Moerbeyen.*
Een paar *Sjankos.* Een fraeje *West-Indische Krul-Horen.* Een zeldzaam groen verkeerd *Horentje*, en meer van die zoort.
Twee zeer groote graeuwe zeldzame verkeerde *Luyt-Horens.*
Twee gevlamde kleene dito, dito.
Een *West-Indische* geel-gevlekte en gedoornde *Snippen-bek*, van de Heer *d'Orville.*
Twee a drie gedoornde *Snippenbekken*, by *Rumphius Tab. XXVI.* N°. 5. te zien.
Twee a drie *Zuyd-Landze Trompetjens*; en een ongemeene van de Heer *d'Orville.*
Twee *Neptunus-Schachten.* Een fraeje rosse *Moor.*
Een gestreepte *Bezoar.* Zeer fraeje gesnede *Coquiljes.*
Twee zeldzame *Storm-hoedjens.* Verscheide fraeje klimmende *Leeuwen.*
Fraeje *Kemphaanen.*
Een getakte zeldzame *Knol.*
Een paar *Jokjens*, of *Wever-Spoeltjens.* Een groote, en twee kleene *Haspels.*
Een kleen graeuw *Tootje* met een breeden, en een kleenen band, en nog een diergelyke; en nog twee paar zoo by de Heeren *Schynvoet* en *Vincent* gezien.
Verscheide groote *West-Indische Admiraals.*

SCHELPEN van zyn Ed:

Een ongemeene groote en fraeje Appelbloessеme *Tour de Bra.*
Een schoone Goude *Tong.*
Een groote zeer fraeye ros-geteekende *Quaker.*
Twee groote *Ys-Dubbletten.*
Een kleen Foeli-bladje, *Isabel* of Orangie van verwe, op een rotsje, een ongemeen stuk.
Een zeldzame bruine *Compas-Schelp*, zonder weerga.
Een zeer fraey Citroen-geel *Lazarus-Klapje.*
Een uitmuntende gladde *Tyger-Dubblet*; als de *Griekze A. Dubblet*; dog platter.
Een ongemeene sterk-Citroen-geele *Nagel-Schelp* met stompe nagelen; hoedanig eene ook by de Heer *Vincent* is.
Een drie-dubble, byna als een *Compas-Schelp*, mede weergadeloos.
Twee *Peul-Dubbletten.* De grootste *Arke Noachs*, die kenne; en nog een fraeje dito.
Een zeldzame *Eyken-Houts-Dubblet*, of *Bia Tenimbar*, met fraeje straalen 'er op. Een zeer fraey stuk, een *Cedo Nulli.*

By de Heer *Jacob Elias Schot* hebbe ik A$_0$. 1720. deze ongemeene stukken gezien. Als mede van de Heer Schot.
Een Orangie *Admiraal*, die uit 't Cabinet van de Heer *d'Acquet* gekomen, en de eerste is, die hier bekend was. Hy is zeer sterk van Appelbloessem.
Een paar schoone *Neptunus-Schachten.*
Een schoone Appelbloessеme *Kemphaan.*
Een paar *Admiraals* der *Gnemoe-Horens*, of der *Band-pennen.*
Verscheide groote *Kaap-Horens*, en die zeer schoon geteekend.
Een zeer fraeje groote *Argus*; en meer andre van die zelve zoort.
Verscheide Appelbloessеme geribde *Tooten*, die ik niet kenne, en niet wete meer gezien te hebben.
Een *Opper-Admiraal.*
Een ros-agtig graeuw basterd *Wenteltrapje*, een ongemeen en zeldzaam stuk.
Zeer fraeje *Nassouwen.*
Een Orangie-agtige *Rysten-bry-Hoorn*, of *Sproetje*, zeer fraey, en zeldzaam, ja weergadeloos.
De graeuwe *West-Indische Moor.*
Een zoort van een langagtig *Stompje*, van agteren als een *Knol*, en met groeven.
Twee paar *Crissen.*
Twee *Jokjens*, of *Wevers-Spoeltjens.*
Een zeldzame schoone en groote bruinet, met veel witte en fraeje bruine blokken 'er in.
Een kleene rechte Goud-Lakenze *Hoorn*, byna

byna als een blaeuwagtige *Hoender-veder* of *Bruinet*, zeldzaam.

Een paar zeldzame *Babilonsche Torens*, byna leververwig.

Fraeje kleene getakte *Lap-Hoorns*.

Een leververwige fraeje *Arke-Noachs*.

Een paar gladde *West-Indische Spillen* met tanden.

Een of twee schoone *Guineesche Tooten*, zeer fraey.

Een paar middelbare groote *Spillen*.

Eenige fraeje *Bultjes*, of *Buccheltjes*, en een met een manneken 'er op.

Een uitmuntende *Canari* met tanden, fraey gemarmerd.

Twee paar gevlamde geribde *West-Indische Casketten*; dog 't een paar groot, en uitmuntend fraey.

Een paar *Isabelle*, of Orangie *Nassauwen*.

Een paar zeldzame graeuwe verkeerde *Luyt-Hoorns*, of *Vygen*, vry groot, weet niet dat die meer, dan by dezen Heer, en de Heeren *Schynvoet*, *Vincent*, en *Groen* zyn.

Verscheide verkeerde geele *Hoorns*.

Witte *Zwitzers-broeken*, met korte doorns.

SCHELPEN van zyn Ed:

Verscheide paaren fraeje *Bacassam-Schelpen*.

Verscheide *Steen-scheden*.

Twee a drie fraeje gedraeide *Haspels*.

Eenige *Peuldubbletten*.

De *Straat-Davids-Dubblet*.

Een uitnemende Orangie *Lazarus-Klap*.

Ettelyke roode *Del Minasche* Dubbletten van *D. Adama*, zynde een zoort van roode *Pofferkens*.

Een zeldzaam gekartileerd *Wafel-Yzer*.

Een groote Appelbloezeme *Tour de Bra*, en eenige paaren kleene dito.

Een paar groote *Navel-Dubbletten*, zeer zeldzaam met diepe groeven, vallende op *Batavia*.

Verscheide andre van een zoort, die nog wat anders is.

Een Orangie zeer schoone *Foeli-Dubblet*, een duim lang, en twee vingers breed.

Een Appelbloessem en wit gedoornd *St. Jacobs-Schelpje*, als een *Wy-Taschje*, ongemeen, hoedanig een nu de Heer *de la Fallie* in den *Haag* ook bezit, en A°. 1717. van my onder andre Dubbletten en Hoorns gekogt heeft. Ook heeft 'er de Heer *Seba* een. En (zoo geloove) de Heer *Vincent* een diergelyk.

Een groote *Tour de Bra*, als de gemeene kleene, of als de *Ternataansche Letter-Schelp*; trekkende wat na den blaeuwen.

Ettelyke schoone *Smirnasche St. Jacobs-Schelpen*, Citroen-geel, en met wit opwerk.

Een paar groote *Compas-Schelpen*; dog geloove dat de Heer *Kiggelaar* de grootste heeft.

Een paar bloed-roode dito.

Verscheide schoone Goude *Tongen*.

Veel schoone bonte *Mantels*.

Ettelyke schoone roode, groote Orangie, en andre, ook eenige Citroen-geele *St. Jacobs-Schelpen*.

De zeldzame witte geribde *Venus-Dubblet*.

Verscheide fraeje *Ys-Dubbletten*.

De Heer *Albertus Seba* heeft mede zeer fraeje Hoorns, onder welke my voorstaat deze zeldzame stukken A°. 1720. en 1724. gezien te hebben: *Zeldzame Hoorns van de Heer Seba.*

De Orangie Admiraal van de Heer *d'Orville* voor 60 gulde ingekogt; dog nu in handen van een ander.

Een *Doeken-Huysje*, het grootste dat ik wete in *Holland* heel gezien te hebben; een ongemeen fraey stuk. Het is gekomen van de Heer *Cornelis de Bruin*, die beroemde Reiziger, en is weerdig van alle Liefhebbers gezien te werden. Het is ontrent drie hand-breedten en, na myne gissing, nog wel zoo lang.

Een paar zeer fraeje gladde *West-Indische Spillen*, hoedanige ook de Heer *Luder* gehad heeft; en eene onvolkomene dito.

Een paar zeer fraeje *Argus-Hoorns*.

Een paar *Kaap-Hoorns*.

Verscheide fraeje *Beddetyken*.

De gladde *Trompet*, of een diergelyke.

Twee a drie *Cameel-Hoorns*.

Verscheide buiten-gemeen-groote *Harts-Hoorns*.

Twee *West-Ind*: groote geele gebandeerde en gespikkelde dito, en een uitmunde groote daar van.

Een Ros-agtige fraeje zeer zware *West-Indische Trompet*.

Verscheide groote fraeje *Slekken*, uit de *Middelandsche Zee*, met tuiten.

Verscheide *West-Indische* zwart-gebandeerde lever-wige *Brandarissen*.

De geele en Orangie *West-Ind: Kuypers-Boor*.

De *Opper-Admiraal*, zeer goed, en volkomen.

Verscheide *Guineesche Tooten*, en eene die fraey groot is.

Een paar *Cartageensche Lik-Hoorns*, of *Klip-Hoorns*.

Een fraey *Draken-Hoofdje*.

De zeldzame *Zonne-Hoorn*; zynde uit myn aangehaald goed gekomen.

Eenige *Achaate Hoorns*, of 't blad der Admiraals by *Rumphius* op de Plaat N°. XXXIV. by de Letter K. te zien.

Een paar *Jokjens*, of *Spoeltjes*.

Veel schoone *Brandarissen*, ook 't wit *Scorpioentje*.
Een uitmuntende schoone half-zwarte, en witte *Brandaris*.

SCHELPEN van zyn Ed:

De groote bleek-roode *Compas-Schelp*.
Een zeer groote Appelbloesseme *St. Jacobs-Schelp* of *Wy-Tas* met doorns, als die welke de Heeren *de la Fallie* en *Schot* mede hebben.
Zeer groote en zeer volkomene *Nagel-Schelpen*, byna al zoo groot, als by de Heeren *Vincent* en *Kiggelaar*.
Verscheide roode *Del Minase* Schelpen van *D. Adama*.
Verscheide Appelbloezeme groote *Tour de Bra's*, of *Zonnestraalen*.
Een a twee enkel-blaeuwe donkere dito.
Een bleeke Orangie schoon-getakte *Lazarus-klap*, en verscheide andre van die zelve verw, en daar onder rechte Orangie.
Verscheide *Haanekammen*.
Neptunus Snuifdoos.
Twee fraeje *Neptunus-Schachten*.
Een bastaard-*Cris*.
Verscheide fraeje *Konings-Mantels*.
Zeer groote bastaard-*Wafel-Yzers*.

En van de Heer Schaid. Ao. 1719. Heb deze ongemeene stukken by de Heer *Schaid* gezien.

HOORNS.

Verscheide *St. Maloze*, of *Fransche Bel-Hoorns*; die ook in *Guinea* vallen.
Twee groote *West-Indische Spillen* met tanden; dog de eene maar volkomen.
Een schoone *West-Indische* bruine *Toot*, die niet kenne, fraey gemarmeld.
Graeuwe en bruine gladde platte zeldzame *Doyers*.
Een zeldzaam *Midas-Oor* uit *West-Indien*, graeuwagtig, en van binnen Appelbloessem.
Een fraeje Orangie *West-Indische Kroon-Hoorn*, hoedanig eene uitmuntende geele ik ook by de Heer *van Segwaart* vinde. Deze is vry groot, en schoon.

SCHELPEN van zyn Ed:

Een groote Appelbloesseme *Tour de Bra*.
Eenige *Smirnase St. Jacobs-Schelpen*, of *Wy-Tasschen*, wit, en flaeuw Appelbloessem 'er op.
Eenige Orangie Dubbletjes.

Fraeje Hoorns van de Heer Vincent. In 't Jaar 1720. zag ik onder het oneindig getal fraeje Hoorns van de Heer *Vincent*, tot *Haarlem*, deze uitmuntende stukken.

HOORNS.

Twee Orangie Admiraals.
Een Opper-Admiraal, fraey van groote, en goed.
Twee *Zuydlandsche Trompetjes*.
Een *Jokje*, en twee a drie kleene bastaard-dito.
Een groote en een kleene gevlamde verkeerde *Luyt*-Hoorn, zeer mooy.
Een paar bruin-gevlamde sluyke zeldzame *Mollen*.
Verscheide Appelbloesseme geribde *Dadel-Tootjens*.
Verscheide groote *Italiaanze Vloeren*.
Vier *Achaate* Horens.
Drie *Verkens-bekken*.
Twee a drie gladde Hoorns, als *Navel-Horens*, zynde dik en lever-verwig.
Verscheide *West-Indische Midas Ooren*.
Een paar *West-Indische* gladde *Spillen* met tanden.
Een paar middelmatige *Nautili*, of *Doeken-Huysjes*.
Een groote dito, ontrent 10 duimen lang, de witste, fraeyste en grootste, die ik kenne, buiten die van de Heer *Seba*, die wel wat grooter, maar geeler is.
Een *Krab*, die van binnen Orangie is.
Een geele groote klimmende *Leeuw*, en twee kleene dito, als klimmende *Leeuwen*.
Een *Buykje*, of *Bezoar* met een naad in 't midden.
Een a twee fraeje *Schouten by Nacht*.
Vier *Zoompkens* met naden 'er over henen.
Twee a drie zeer groote *Hart-Hoorns* met banden, de grootste ruym een halve voet lang.
Twee gemeene, en twee blaeuw-agtige, *Duivels-klaeuwen*.
Drie geele *Tooten*, met geele stippel-banden, en geele vlekken, een zoort van *West-Indische* Admiraals.
Twee a drie *Slekken* met roode tuiten.
Twee zeldzame Horens als Vledermuizen, met 13 a 14 fyne rosse banden; dog de eene wat geeler van banden, en heb een diergelyke, rooder van banden, by de Heer *Schynvoet* gezien, *d'Orangie-vlag* genaamd, en by niemand anders.
Twee a drie dito graeuwe, met een verkeerden bek.
Drie a vier gladde Horens, van fatzoen als een kleene *Trompet*.
Een paar verkeerde geele Hoornkens, en nog 1 dito.
Twee *Haspels*.
Twee a drie fraeje *Kaap*-Hoorns.
Drie *Caret*-Hoorns.
Drie a vier *Katwykze* Hoornkens met banden.
De *West-Indische* geele *Kuipers-boor*.
Een paar groote geknobbelde *Trompetten*.
Een zeldzaam kleen Hoornken met drie omwentelingen of kringen agter, dat niet kenne.

Een

Een paar kleene geele Hoornkens met een a twee bruine banden.
Twee Goude *Lakens* met drie banden, ieder byzonder, en zeldzaam.
Verscheide zeldzame *Doyers* van verschei-de verwen.
Ook groene gemarmelde dito.
Een a twee paar diep-ingegroefde kleene Hoornkens.
Ettelyke zeer fraeje rechte, ook Boeren- en wilde groote *Musycquen*.
Een a twee *Staten-Vlaggetjes*.
Twee *Olikoeken* met Corinthen met veel Appelbloessem.
Een *Sproetje*, of de *Kikvorsch*, die van binnen zwart is.
Een groot schoon *Kemphaantje*, die lever-verwig, en een Appelbloessem is.
Een Eyken-houts-*Toot* met een band.
De witte kort-getakte zeldzame *Switzers-broek*, en zeer fraije kleene *Krul-Horenkens*.
Eenige graeuwe *Mooren*, of *Mistiçen*.
Een zwarte *Moor*, wel een voet lang.
Drie groote gebandeerde *Mooren*, yder byzonder.
Verscheide getakte rosse en bruine *Brandarissen* uit *West-Indien*, of uit de *Middelandsche Zee*.
Een zeer groote *Soldaat*, met de Visch 'er in overgekomen, en verscheide kleener dito.
Een Appelbloessem *Brandarisje*.
Het wit *Scorpioentje*; en een zwart.
Een a twee *Neptunus-Schachten*.
Een zeldzame graeuwe kort-gedronge *Dadel*, als de *Persiaansche* van *Jonston* byna.
Verscheide fraeje *Beddetyken*.
Een a twee *Saten-Vlaggetjes*.
Een groot *Beddeken* met banden; dog die met groote Dobbelsteenen, of Beddekens, niet.
Een gestreepte *Bezoar*.
Een paar groote *Talang-* of *Lap-Horens*, een Manneken, en Wyfken.
Een zeer fraeje gevederde kleene zeer donkere *Trompet*.
Een fraeje *West-Indische* gedoornde *Snippenbek*.
Twee kleene *Arken Noachs*.
Eenige groote *Fransche Bel-Hoorns*, en een zeer kleene.
Vier a vyf *Argus-Horens*, en een vry groot van oogen, en fraey.
Drie a vier *Sjanko's*, of *Offer-Hornes*.
Twee groote *Wervel-Horens*.
Een *Buykje* met een dikke rand in 't midden.
Eenige zwartagtige *Harts-Horens* met banden.
Een uitmuntende schoone groote *Netenkam* of dubble *Spinnekop*, volkomen van tanden.
Een dito onvolkomen, en nog 2 paar kleener, mede volkomen van tanden.
Verscheide *West-Indische* kleene gedoornde *Lap-Hoorns*, en een a twee met huizen 'er op.
Een zoort van een *Cameel-Hoorn*.
Twee getakte *Knollen*.
Een gemeene vry groote dito.
Een a twee *Ternataansche* zeldzame getakte *Vleermuyzen*.
Groote doorgesneede *Papedo-* of *Paarlemoer-Horens*; en een dito fraey uitgesneden.
Twee a drie *Zee-Tonnen*.
Een paar kleene witte, of graeuwagtige *Tootjens* met een breede en een smalle geele band.
Een heerlyke en groote *Kroon-Horen*, en meer kleene.

SCHELPEN van zyn Ed:

Een *Venus-Hartje*, rondom fraey Appelbloessem.
Een met Purpre stippen.
Een Citroen-geel, fraey; dog niet te sterk van verw.
Een zeer grootte volkomene *Nagel-Schelp*.
Zeer fraeje *Poffers*, of *Quakers*.
Een paar *Compas-Schelpen*.
De bloed-roode, en de bleek-roode dito, van ieder een paar.
Drie donkere zeldzame groote *Zonnestraalen*, of *Tour de Bra's*, enkel blaeuw.
Verscheide groote Appelbloezeme *Tour de Bra's*.
Verscheide heerlyke Orangie *Lazarus-klappen*, ook enkele en dubble *Haanekammen*.
Vier a vyf Citroen-geele zeldzame *Dubbletten*, of *Steene-bloemen*, hoedanige mede by de Heer *Luder* verkogt zyn.
Twee *Crissen*, een groote, en een kleene.
Verscheide *Peul-Dubbletten*.
De rechte *Steen-schede* nog in de Steen stekende.
Twee ongemeene, en twee gemeene *Straat-Davids-Dubbletten*.
Een fraey paar *Straat-Davids-Dubbletten*.
Twee a drie goede Goude *Tongen*.
Een witte *Tong*.
Een in een gedrongen Citroen-geele *Nagel-Schelp* met stompe nagelen.
Een dito, met wat Appelbloessem, zeer fraey.
Een zeer groote, en zeer volmaakte *Nagel-Dubblet*.
Twee kleene *Rots-Dubbletteu*.
Een gedoornd *Wy-Tasje* wit en zwart; rood-agtig van verwe.
Een a twee zoorten *Ambonsche*, byna als de *Cartageensche*.
Verscheide schoone bonte-*Mantels*, en en groote *St. Jacobs-Schelpen*.

Een zeer groote gedoornde volmaakte *Holster*, of *Ham-Dubblet*, veel grooter als de myne.
Drie fraeje roode *St. Jacobs-Schelpen*, met witte ruitjes.
Een fraeje sterk-roode, matig-groote, dito.
Een kleene Orangie *St. Jacobs-Schelp.*
De groote geribde *Venus-Dubblet.*
Verscheide fraeje *Mossels.*
Een Appelbloezem-agtige *Foelie-Dubblet*, die mooy is.
Mitsgaders veel andre heerlyke stukken, die my, door de groote menigte van alles, ontschoten zyn, alzoo die maar onthouden, en niet aangeteekend heb.

Als ook byzonder van de Heer Auditeur de la Fallie.

By de Heer Auditeur *de la Fallie*, in den *Haag*, heb Ao. 1718. een groote Schat van fraeje en zeldzame Hoorns gezien, waar van my deze in 't geheugen nog hangen.

HOORNS.

Twee zeer fraeje *Opper-Admiraals*, yder byzonder van verw en teekening; dog de eene fraejer, als de andre.
Een zeer zeldzaame Hoorn, by zyn wel Ed: *Cedo Nulli* genaamd, van groote byna als een Orangie *Admiraal*; dog korter in een gedrongen, en wat dikker, hebbende kleene geele, witte, en bruin-agtige bandjens ketens-wyze over de geheele Hoorn, die my zeer zeldzaam, en fraey, voorkwam, zynde een ongemeen stuk, dat niemand anders bezit.
Een Orangie *Admiraal*, welke ik niet gezien heb, maar die zyn Ed: (zoo my bericht is) naderhand bekomen heeft.
Twee zeer fraeje *Wentel-trappen*, en nog een bastaard zoort.
Verscheide gestreepte zeldzame *Bezoars*, of *Beddekens.*
Een fraeje zwarte *Schout-by Nacht.*
Een zeer fraey gemarmerde *Arke Noachs.*
Veel vreemde my onbekende Hoorns uit de *Middelandsche Zee*, of *West-Indien*, die zyn wel Ed: zeide uit het *Oosten* bekomen te hebben.
Veel roode *Meirkens.*
Veel ongemeene Appellbloesseme *Slekken.*
Ongemeene Citroen-geele en fraeje Oranje *Schelpen*, nevens heerlyke *Lazarus-klappen.*
Het gedoornd *Wy-Tasje.*

En van de Schelpen staat my nog een ongemeene *Bia Tenimbar*, of anders de *Eyken-houts-Dubblet* voor, die vry groot, en met twee a drie zwarte dwars-banden; maar beneden aan den buiten-zoom met een fraeje hoog-Orangie band, wel een pink breed, geteekend is, en die pas 'er wat van 'er nog een heeft; dog die daar wat smaller, en nog van een agter-kant voorzien is. Zynde een wonderlyk fraey en weergadeloos stuk; hoewel de Heer *Groen* een diergelyk heeft; dog die dat schoon Appelbloessem niet heeft.

De groote, en onnoemelyke meenigte van fraejigheden, die dezen Heer bezit, is oorzaak, dat my veel andre Hoorns en Schelpen ontschoten zyn.

Die van de Heer Kiggelaar

In 't Jaar 1718, zag onder de Hoorns en Schelpen van de Heer *François Kiggelaar*; een ongemeen groot Liefhebber, en naeuwkeurig kenner van de zelve, deze ongemeene stukken.

Een heerlyke zoort van groote zeldzame *Doyers*, van gedaante als een plat *Moorsch Tulbandje*, die wat Petool-agtig zyn, een ongemeen schoon groen stuk.
De groote zeldzame gevlamde, en geknobblde *Triton*, of *Trompet.*
De *Slak* met een verkeerde bek, die nu in handen van de Heer *van Segwaart* is.
Verscheide andre fraeje, zeer zeldzame zwart-geteekende *Pekken*, byna als de *Batavische Alikruiken.*
Een zoort van zeer lange *Zoompjens*, zynde fyn-geribd, nog wel eens zoo groot, met een breede Lip, als de *Midas-Ooren*, uit de *Middelandsche Zee.*
Een schoone zeer groote *Verkens-bek.*
Een dito, dito met een groote steert.
Twee groote *Neptunus-Schachten*; de eene recht, (nu by de Heer *van Segwaart*,) en d'andre wat krom, en met een bocht.
Een paar gladde getande *West-Indische Spil*, en ook nog een paar grooter zoort, zonder tanden. De eerste komt in *Bonannus* voor, en is by de Heer *Luder* ook verkogt; dog de grooter zoort komt in *Bonannus* niet voor, deze bezit nu de Heer *van Segwaart.*
Twee *Jokjens* of *Spoeltjes*, die de Heer *van Segwaart* nu ook heeft.
Twee *Vice-Admiraals.*
Twee Hoorns als *Babilonsche Torens* van lengte; dog glad, met kleene bruine vlekken op een graeuwen grond, en byna als een zoort van dunne *Trompetten.*
Verscheide zeldzame *Arken Noachs.*
Een Orangie *Admiraal.*
De *Guineesche Toot*, verscheidene van dien.
Een fraeje *Harts-Hoorn* met banden, en nog een goede.
Verscheide *West-Indische* fraeje *Harts-Hoorns.*
Een a twee groote *Italiaansche Vloeren.*
Een Hoorn byna als de klimmende *Leeuw*; dog kleener.
De gedraeide *Haspel.*
Verscheide *Krul-Hoorns* uit het *Westen*,

of uit

of uit de *Middelandsche Zee*, en ook eenige met zwarte takken.

Verscheide ongemeene *Vliegen-scheetjens*, ook groote Vliegen-scheetjens, en groote Vloyen-scheetjens; dog anders als onze groote van de *Schilpads-Eylanden*.

Een paar kleene gladde *West-Indische* zeldzame *Storm-hoedjens*, of uit de *Middelandze Zee*.

Een weergadeloos *Blaasje* met een schoonen spier-witten dwars-band, een stroo breed, staande tusschen twee fyne zwarte banden.

De appelbloezeme *Carakol*, of *Slek*, uit de *Middelandsche Zee*, nu by de Heer *van Segwaart*.

Een zeldzame dikke korte stompe *Trompet*.

Een *Schout-by Nacht*, en een dito leververwig.

Een fraeje dito, die zwart is.

Verscheide *West-Indische Tooten*.

Twee *Guïneesche Tooten*.

Een schoone *West-Indische Kroon-Hoorn*. } deze heeft nu de Hr. *van Segwaart*.
Een dito, dito Orangie, dito zeer fraey. }

Een paar gestreepte *Bezoars*, of *Beddekens*.

Verscheide fraeje *Beddeteyken* met knobbels, enz.

Verscheide verkeerde graeuwe Hoorns, of *Luyt-Hoorns*.

Een Appelbloessem geribd *Tootje*.

Twee *Cameel-Hoorns*.

Twee langwerpige *Zuidlanders*, als bastaard-Pauskroonen van spikkeling; zeer fraey.

Een schoon *Doeken-huysje*.

De graeuwe *Moor*.

Een violet *Quallebakje*.

Een schoone groote *Kemphaan*, met een vinger, zynde leververwig.

Een paar fraeje gevlamde *Tepel-bakken*, nu by de Heer *van Segwaart*.

Verscheide geribde *West-Indische Casketten*.

Verscheide *Midas-Ooren* uit de *Middelandsche Zee*.

Een paar kleene Appelbloessseme, die nu de Heer *van Segwaart* heeft.

Verscheide fraeje *Carakollen*, anders dan de vorige.

Een paar *Tyger-Slekken*; en een paar zeldzame groote groene en zwart-gebandeerde dito anders *Koe-oogen-Slekken* genaamd. Nu in handen van de *van Segwaart*.

Fraeje *Bandasche* kleene witte *Krul-Hoorns* met zwarte takken.

Een paar fraeje *Fransche Bel-Horenkens*.

Een paar dito, dito fyne gestreepte, zeer mooy.

Een paar *Wy-Tassen*.

Een groote witte *Spil*.

Twee witte kleene kort-getakte *Switzers-broeken*.

Twee grooter voor getakte dito.

Verscheide verkeerde geele Hoorns.

Een paar lanwerpige *Catwykze Tollen*, nu by de Heer *van Segwaart*.

SCHELPEN van zyn Ed.

Een zeer groote schoone *Ys Dubblet*, de grootste, en fraeyste, die ik kenne, nu in handen van de Heer *van Segwaart*.

Een groote *Compas-Schelp*, zonder weerga.

De bloed-roode dito.

De bleek-roode dito.

Een paar zeldzame ingekorvene *Stots-kappen*, die op elkanderen paaren.

Twee *Smirnasche St. Jacobs-Schelpen*, Citroen-geel, en wit.

Een kleene Appelbloezeme groote *Tour de Bra*.

Een geel agtig *Venus-Hartje*.

Een Appelbloessem dito.

Een fraeje Orangie *Lazarus-klap*, op een Klipje. Nu in handen van de Heer *van Segwaart*.

Eenige fraeje *Haanen-kammen*, en een vier dubble. Nu in handen van den evengemelde Heer.

Een fraeje bruine bonte en witte *Bontemantel*.

Een paar zeer groote *Nagelschelpen*, volkomen van nagelen, en een Citroengeele, te zamen, nu by de Heer *van Segwaart*.

Twee *Dubbletten*, eveneens als de *Cartageenze*.

Twee *Boom-Dubbletten*.

Twee *Crissen*.

Een zeer groote bruine gemarmerde *Posfer*, nu by de Heer *van Segwaart*.

Een a twee groote, en meer andre *Mossels*, die fraey zyn.

De witte geribde *Venus-Dubblet*.

Die Cabinetten van dezen Heer zyn in Juny 1723. in den *Hage* verkogt; en 't verdre kan men in die Catalogus zien.

De Heer *Segveld* in '*s Gravenhage* bezit mede zeer fraeje en ongemeene stukken, die by geen andre Liefhebbers zyn. Van zyne fraeje Hoorns heb ik nog deze onthouden, A°. 1718. en 1720. gezien te hebben. *En van de Heer Segveld.*

Een Hoorn, als een *Knol* met een tuyt, zynde wit, en agter drie a vier in gegegroefde kringen hebbende.

Een Citroen-geel *Stompje* van *Curacao*, met twee a drie omgieringen met takken. Dit zag nergens meer.

Een dito, dito grooter Hoorn, die niet kenne, ook van daar. Deze heeft ook niemand anders.

Ver-

Verſcheide *Kemphaanen* lever-verwige, en een zeer fraeje, die Appelbloeſſem, en de kleenſte van de drie is, die ik kenne.
Een Appelbloeſſeme getakte kleene *Lap-Hoorn*; dog zonder lap 'er aan.
Twee zeldzame Hoorns met ſnuiten, by na als den Admiraal van *Oma*, lever-verwig, zynde een zoort van *Trompetten*.
Een paar zeldzame korte witte *Switzers-broeken*, uit de *Middelandſche Zee*.
Twee kleene witte zwart-getakte *Krul-Horens*.
Twee dito, veel bruiner, dito van grond.
Twee groote kort in een gedronge zwarte breede *Mooren*; hoedanige nergens gezien heb.
Drie a vier *Arguinze Tepel-bakken*.
Drie a vier andre dito, rond, bruin, en kleener, en drie a vier nog kleener dito.
Twee lichte geribde *Weſt-Indiſche Casketten*.
Twee wat zwaarder, dito.
Een paar zeer kleene *Ambonſche* dito, met netjens.
Twee roode geribde *Arguinze Tootjens*.
Twee geele verkeerde Hoorns.
Twee paar *Criſſen*.
Een Appelbloezeme *Zwitzers-broek*. } deze heeft zyn Ed: alleen.
Een dito, ... Stompje.
Een geel . . . . . dito.
Vier *Franſche Bel Hoorns*, zeer fraey.
Twee groote *Italiaanſche* roode *Vloerkens*.
Een paar bruine klimmende *Leeuwen*.
Drie geele kleene dito.
Twee groote dito, met groote druppels.
Een *Neptunus-Schacht*.
Een groote zwarte *Moor* met eene band, de grootſte, en beſte, die oit gezien heb, zynde vry langer als een ſpan, en vry dik.
Twee groote *Trompetten*.
Een violette *Slek*, die niemand meer heeft; dog twyffel, of ik die ook by de Heer *Schot* gezien hebbe.
Een a twee zeldzame *Luyt-Hoorns*.
Twee paar groote *Weſt-Indiſche* geele *Kuipers-booren*.
Twee geknobbelde *Beddetyken*.
Een paar geknobbelde graeuwe *Laphoorns*.
Een zeldzame groote gekartelde *Doyer*.
Een zeer kleen *Weſt-Indiſch Storm-hoedje*, of *Casketje*.
Een zeldzame platte *Rudolfus*, of *Wydmonder*, een zoort van *Beddetyken*.
Een zeldzame *Muſycq-Hoorn* zonder Muſycq-nooten.

SCHELPEN.

Smirnaſche St. Jacobs Schelpen, vier paar.
Verſcheide geele Orangie, en ook witte, dikke *Filoozen*, of kleene *Poffertjes* van *Curacao*, die by niemand gezien heb.
Een groote fraeje Purper-agtige *Moſſel*.
Twee *Criſſen*.
Een paar diep-ingekorvene Dubbletten even eens als twee parende *Sots-kapjes*, zeldzaam, en heb die alleen ook by de Heer *Kiggelaar* gezien.
Drie roode Schelpen van *D. Adama*, van *Del Mina*.
Een groote *Compas-Schelp*.
Agt *Haan-kammen* by een, en nog twee a drie andre.
Een ſchoone licht-Purpre *St. Jacobs-Schelp*.
Een zeldzame *Lazarus-klap* zonder takken.

My ſtaat voor Aº. 1718. by de Heer *Jacob Bart* in den *Haag*, woonende in de Wagen-ſtraat, deze fraeje ſtukken gezien te hebben. *Van de Heer Bart.*

HOORNS.

Een paar groote zwarte *Mooren*.
Een uitnemend-groote, dog wat geſchonde, *Bruinet*.
Twee minder dito.
Een paar witte zeldzame *Spillen*, die noit by iemand anders zag. Zy waren van de Heer *Fagel* gekomen; dog Aº. 1720. vond die niet meer by zyn E.
Een zeldzame Appelbloeſſeme *Slek*.
Een zeer ſchoone volkomene *Naſſauwer*.
Een paar graeuwe zeldzame *Tooten*, als Harts Hoorns.

De Heer *de la Fallie* tot *Delft*, heeft zekerlyk een zeer fraey Cabinet met Hoornkens; dog wat dien Heer bezit, weet ik niet, dan alleen dat ik weet dat zyn Ed. deze ſtukken, waar van eenige gezien heb, heeft. *Zeldzame Hoorns van de Heer de la Fallie tot Delft.*

HOORNS.

Een *Wentel-trap*. Dit is my van andre zoo bericht.
Een *Opper-Admiraal*, by my Aº. 1717. gekogt.

SCHELPEN.

Een zeer zeldzame en ongemeen fraeje *Konings-mantel*.
Een donker-blaeuwe groote *Tour de Bra*.
Een zeer fraeje Citroen-geele *Dubblet*, uit de *Middelandſche Zee*, die niet kenne, welke drie ſtukken gezien heb.

Van de ongemeene ſtukken, die de Heer *Bloem* tot *Rotterdam* bezit, komen my deze te binnen. *Die van de Heer Bloem.*

HOORNS.

Een ſchoone getakte *Switzers-broek*.

Een

Een geribd Appelbloessem fraey *Tootje*, anders de *Dadel-Toot* genaamd.
Twee fraeje zwart en wit-gemarmerde *kruiken*, wat grooter als myn *Zuydlanders*, en in *Bonannus* te vinden, No. 220.
Een groote getakte *West-Indische Snippenbek*.
Drie *Fransche Bel-hoorns*.
Een groote Kikvorsch met verscheide bruine banden op een witte grond.
Een paar *West-Indische* Hoorns, als Spellewerks-kussens met witte banden van vlekskens.
Een paar *West-Indische* fraeje *Tootjens*.
Een paar *Catwykze Tollen*.
Een graeuwe *Rudolfus* met een witten band, en van binnen Orangie.
Een dito zonder band, van binnen wit.
Een paar witte kleene lange *Tepelbakjes* van *Curaçao*.
Een paar bruine kleene dito.
Een zeldzame witte *Westerze* Krul-Hoorn met takken, zonder krullen.
Een groote dito, zynde dik en zonder eenige takken, byna als die van de Hr. *Wybers* uit het roode *Meir*.
Een a twee zeer zeldzame *Alikruiken*, of *Slekke-Hoorns*.
Eenige zwarte *Mooren* met banden, en een zeer fraeje, schoon van band.
Twee a drie kleene graeuwe *Mooren*.
Een zeer groote *Tepel-bak*.

SCHELPEN.

Een groote *Haanekam*.
Een zeldzame graeuwe weergadelooze *Bult-Dubblet*.
Een volkomene Appelbloezeme Krab met pooten; Een ongemeen stuk, en verscheide andre, welke ik voorby gae.
Een gebucchelde dito, als een Kemphaantje.
Twee zeer groote *Ham-Dubbletten* van *Curacao*.

Die van de Heer van Segwaart. De Heer *van Segwaart* bezit in zyn uitnemend fraey Cabinet deze zeldzame stukken, zoo verre het my heugd die gezien te hebben.

HOORNS.

Vier *Olie-Hoorns* met rosse banden.
Twee zeer groote dito, met breede ribben, ongemeen.
Een paar kleene, en nog drie paar groote *Caret hoorns*, waar onder zeer fraeje.
Een paar zeer moye *Bagynen-drollen*, of *Tollen*.
Twee groote zeldzame geribde *Spillen*, ongemeen fraey.
Een paar groote geknobbelde dito.
Zeer groote bonte Knobbel-Hoorns.
Twee zeer groote, en vier kleene *Napjens*.

Een flaeuw-geribde moye groote *Spil*.
Een zeldzaam paar *Tygers*, als Vloyescheeten.
Een groote getakte *West-Indische Snippenbek*; en drie bonte gebandeerde dito.
Twee paar groote Orangie *Brunetten*.
Vier Kraal *Nautuli*, of Kraal *Doeken-huysjens*, matig groot.
Een paar groote *Doeken-huysjens*.
Een paar gemeene fraeje dito, en nog twee paar kleener zeer fraeje.
Twee paar *Fransche Bel-horens*.
Vier kleene *Spaansche Horenkens*.
Een glad *West-Indisch Midas-oor*.
Een groot *Zoompje* met een naad 'er over; en nog ettelyke andre zoo.
Drie enkelde *West-Indische Casketten*, yder byzonder.
Een ongemeene groote gedoornde *Beddetyk*, de grootste die kenne, en meer andre.
Vyf a zes gestreepte *Bezoars*, en eenige van verscheide gronden en vlammen.
Zes *Katwykze Tollen*, en nog twee grooter zoort.
Een groote bruine *Doggersandze* Hoorn met veel Wormen 'er op.
Een ongemeene groote *Marl-priem*.
Negenderley *Zee-Appels*, en daar onder een paar Tulbanden.
Een paar Orangie gebandeerde *Dadels*, weergadeloos.
Een rechte blaeuwe *Limoen-doorn*.
Een zeer groote bastaard-*Wentel-trap*.
Een paar witte geknobbelde *Lap-hoorns*.
Twee *Duivels-klaeuwtjes*, met drie vingertjes 'er aan.
Een paar flaeuw-Appelbloessseme *Kemphaanen*.
Twee Naalden met witte druppels.
Een paar roode kleene *West-Indische* dubbel-getakte *Lap-horens*.
Een paar geele dito, dito enkel getakte, dito met een wit-agtige band boven by de knobbels; en nog vier andre dito.
Een zeldzame gespikkelde *Lap-hoorn*, by *Rumphius* Tab. XXXVII. No. 3. te zien; en deze heeft de Heer *Groen* ook.
Een witte en Appelbloessseme *Kemphaan*.
Drie leververwige ditoos.
Een paar kleene ditoos.
Twee groote *Vleermuyzen*, of wilde *Musycquen*; roode.
Een geele gedrukte *Doyer*.
Een ongemeene fraeje *Arguinze Krulhoorn* zonder krullen; dog met sterke Appelbloesseme baaren, of scherven over dwars, en met veel banden en ribben 'er over henen. Een zeer zeldzaam stuk.
Een kleen wit en zwart getakt *Krulhorentje*.
Drie Orangie *Podagra's*.
Een ongemeene *Tepel-bak* met drie over-

langze breede banden, weergadeloos.
Verscheide gemarmerde wit, en rosse ditoos.
Een kleene *West-Indische* dito zonder tepel, en van de lange zoort van *Curacao.*
Een paar groote dito.
Een paar *Argus-hoorns* met breede bruine banden, en met een witte dito.
Verscheide andre fraeje ditoos.
Een paar groote roode *Italiaansche Vloertjens.*
Eenige paaren roode gespikkelde *Wolkjens*, of Achaate-*bakjens.*
Sipmans-hoorn, of de Appelbloezeme *Dadel-toot.*
Een Achaate *Hoorn*, by *Rumphius* Tab. XXXII. by Letter K. te zien.
Een paar zeldzame *Boter-weggen*, *Hartshoorns* met groote stippels gebandeerd.
Een kleene *Leeuwen-toot.*
Een paar zeer zeldzaam gemarmerde ditoos.
Vier fraeje *Guineesche Tooten*, waar onder drie groote.
Een paar zeldzame geele *Voet-horens.*
Twee paar zwarte, en een lever-verwige *Zee-ton.*
De *Curassauze Wolk-toot.*
Een groene *Kaas* met drie banden.
Een paar *West-Indische* zwarte *Pauskroonen*, zynde een zoort van groote dikke Tuyten.
Een paar kleene witte geknobbelde Hoorns, met eene rey knobbels, en byna als *Moortjes.*
Een paar zeldzame zeer groote *Lobben* zonder takken, *Draken-steerten* genaamd.
Twee ongemeene schoone *West-Indische* Orangie *Kroonhoorns*, en eenige andre.
Drie paar zwarte, en Appelbloessemе zeldzame *Doyers*, of *Maan-horens*, gemarmerd.
Een groote schoone gemarmerde *Vyg*, en nog eenige andre.
Een paar lingze of verkeerde *Horens.*
Twee kleene geribde *West-Indische Casketten.*
Twee groote *West-Indische* Admiraals. Een zoort van geele *Tooten.*
Een paar groote *Soldaaten.*
Een paar kleene, dog zeldzame dito.
Een paar witte *Zwitzers-broeken.*
Eenige zeldzame *Zuydlandze Trompetjes.*
Een ongemeene schoone zwarte getakte witte *Brandaris*, en nog zoo een dito wat minder.
Een paar Rievier *Paus-kroonen*, en drie gedoornde *Rievier-Alikruiken.*
Vier Citroen-geele ongemeene *Knollen*, de eene diep-geribd.
Een groote geknobbelde *Lap-horen*, en twee dito met bulten, en zes vingers.
Een paar groote en een paar kleene *Verkens-bekken.*

Een paar *Turks Papier*, en een paar zeer kleene dito, zeer zeldzaam.
Een groote geribde *Olie-hoorn* met witte druppels.
Twee *Opper-Admiraals*; de eene zeer goed.
Een *Onder-Admiraal*, mede zeer goed.
Een Orangie *Admiraal*, die goed is.
Twee *Omaze Admiraals*, vallende op 't Eiland *Oma*, en waar van 'er de Heer *Schynvoet* een heeft.
Een *Vice-Admiraal.*
Vyf paar zeer fraeje *Kaaphoorns* waar onder twee paar ongemene.
Een ongemeene groote *Musycq-hoorn.*
Een schoone *Oliekoek* met Rozynen.
Een *Vice-Admiraal*, en een bastaard dito.
Veel *Arguinze Krul-Horens.*
Vyf Ciperze *Katjens.*
Drie graeuwe geslepene *Kroon-horens.*
Een paar zeer zeldzame kleene groen-gevlekte *Kroon-horens*, die zyn Ed:, en ik, alleen bezitten.
Een paar gevlamde bruin en geele *Tepelbakken.*
Een paar *Jokjens*, of *Wevers-speelkens.*
Een *Neptunus-Schacht.*
Een wonderlyk fraey uitgewerkt en doorlugtig paar *Distel-hoornkens* A°. 1723. eerst uit *Indien* gekomen, onder de naam van *Wentel-trappen.*
Een witte zeer dikke *Moerbey hoorn.*
Een paar zeldzame gladde *Snippe-bekken* met tanden; welkers weergae by de Heer *Luder* ook verkogt zyn.
Een geknobbelde Orangie *Wydmonder.*
Een paar *Koejen-oogen-Slekken.*
Een *Caracol*, die onder Appelbloessem is.
Een paar *Tyger-slekken.*
Ettelyke dikke *Post-horen-slekken.*
Drie *Cameel-horens.*
Een paar gemarmerde getakte *Zwitzers-broeken*, byna als Stompjens.
Een graeuwe *Slek*, met een verkeerden bek.
Een ongemeene kort-gedrongen *Kroonhoorn*, even eens als een Harts-hoorn, met een smalle band voor, en in 't midden, en met een fyn netje over 't geheel lyf.
Een zeldzame rosse *Vloyen-scheet.*
Een ongemeen schoon paar blaeuwe *Wolkjes*, of Achaate *Kakjes* wonderlyk fraey.
Vier *Offer-Horens*, of *Sjanko's.*

Schelpen of *Dubbletten* van zyn Ed:
Een paar *Haspels.*
Een ongemeene schoone bruine groote *Poffer.*
Een weergadelooze vry groote Orangie *Nagel-schelp*, kort en stomp van nagels.
Twee paar *Adama* Dubbletten.
Een Orangie *Nagel-Dubblet* zonder nagels; dog sterk van Orangie.
Een Appelbloessemе stompe dito, zeer heerlyk.

Een

Een paar kleene zeldzame gladde *Noachs-schelpen*, en de nog zeldzamer gladde dito.
Drie witte bastaard *Arken*, en twee paar bruine *Arken-Noachs*.
Een ongemeen paar zeer volmaakte groote witte *Nagel-schelpen*.
Een Citroen-geele dito.
Een ongemeene Purpre *Foeli-Dubblet*.
Een paar kleene *Compas-schelpen*.
Een paar witte kleene *St. Jacobs-schelpen*.
Een paar zeer groote dito.
Drie a vier ros-gemarmerde dito.
Een paar bleeke peersche Dubbletten.
Een groot wit plat *Wafel-Yzer* vol ribben, hoe langer hoe meer verminderende; zeer zeldzaam, en my onbekend.
Een paar groote *Raspen*.
De zeldzame geribde *Venus*-Dubblet.
Ettelyke schoone *Bontemantels*, een paar Kraal-Dubbletten, en ook fraeje *Koningsmantels*.
Een zeldzame Dubblet als een *Wafel-Yzer* vol kringen, aan de eene kant gedoornd.
Een zeer groot *Laurier* blad.
Een ongemeene *Venus*-Dubblet zonder tanden.
Een paar groote blaeuwe en witte *Tour de Bra's*.
Een blaeuwe dito.
Een paar Appelbloezeme dito.
Een schoone groote Goude *Tong*.
Een spier-witte dito.
Een ongemeen schoon Appelbloessem *Hammeken*, of *Roos-dubblet*.
Een paar geribde Orangie *St. Jacobs-schelpen* of *Konings-mantels*.
Een *hierlandze Mossel* met een *Lazarus-klap*.
Een groot *Malolis-oor*, met een Peerl.
Twee paar *Westersche* lange *Mosselen*.
Twee paar dito, geslepene dito.
En groote en kleene *Cris*.
Kleene zeer moye *Mosselen*.
Een purpre *Lazarus-klap*.
Een groote geele *Nagel-schelp*.
Een a twee paar groote Zilvere *Tafelborden*, een zoort van groote Paarlemoer-schelpen.
Een buiten-gemeene groote gemarmerde *Poffer*.
Een geslepe graeuwe *Noordze* dito.
Een Orangie *Lazarus-klap* op een Klipje.
Twee dito, met witte doorns, ongemeen fraey, en zeer veel andre van die zoort, die uitsteeken.
Een drie-dubble dito, op Coraal-steen gegroeid.
Een kleen zeer wit en zeer fyn-gedoornd *Lazarus-klapje*, zeer fraey.
De schoonste, grootste en witste *Is-Dubblet*, die kenne; en nog eene half zoo groot, en wat geeler.

Vyf *Haanen-kammen*.
Twee *Crissen*.
Vyf *Ambonze* platte *Letter-schelpen*, of *Hermans*-Dubbletten.
Een Purper gestipt *Venus-hartje* zonder tanden, en beneden Purper.
Een ongemeene fraeje Purper en wit gemarmerde *Bacassam-schelp*.
Een dito, dito blaeuw, wit gemarmerde dito.
Een *Carthageenze* ongemeene Dubblet.
Een paar *Boeren-boon*-Dubbletten.
Een *Vyg* Dubblet; van my gekomen; en van welke ik 'er nog een paar hebbe.
Een ongemeene *Poffer* als de *Griekze A.* Dubblet, met een zeer breede blaeuwe en een witte band. Een weergadeloos stuk.
Een dito flaeuw gemarmerde, dog platter.
Een geele kleene *Lip-Dubblet*.
Een bruin-overlangs-gestreepte Dubblet, even eens als de *Griekze A.* Dubblet. zeer fraey.
Een groote zeer gladde witte Porcelyne *Poffer*, ongemeen.
Een paar rosse *Ambonze Mosselen*.
Een paar andre dito.
Vier kleene roode zeldzame *Mosselkens*, zeer veel ongemeene *hierlandze* fraeye *Mosselen*.

De Heer *Carel Burchard Voet* bezit mede veel fraeye Hoornen, van welke my deze te binnen komen: Van de Heer Voet.

HOORNS.

De rechte *Opper-Admiraal*, kleen; dog zeer helder en reyn.
Een paar ongemeene schoone gemarmerde *Vygen*.
Twee *Caret-Horens*.
De kleene *Neptunus-schacht*.
De zeldzame zwart-gebandeerde *Slek* van *Cadix*.
Een paar kleene onbekende *Wydmonders*, met twee reyen knobbels.
Een paar witte zeldzame *Schildpads-steerten*.
Een *Caap-hoorn*.
Een paar kleene fraeye witte *Krul-hoornkens* met zwarte takken.
Een paar kleene *Curaçaoze Tepelbakken*, byna zonder tepel.
Een gladde dito zonder tepel.
Een paar *Argus-hoorns*, en een paar kleene dito, een vinger lang.
Een kleen weergadeloos *Tootje*, byna als een *Cypres Katje*, met twee witte banden.
Een paar zeldzame geele *Kuypers-booren*.
Een paar dito, dito Dadels-gewyze, en lang.
Een graeuwe *Zee-ton*.
Een ongemeeñ ros en wit-gevlamde *Tepelbak*

bak met twee breede roffe banden, een weergadelooze fraeye Hoorn.
Een witagtig *Harpje*.
Eenige *Arguinze* witte *Pau-kroonen*.
Een *Groenlanze Hoorn* met een groene breede ronde Lip, zeer zeldzaam, en wat na een *Doggerzandze Knol-hoorn* trekkende.
Twee kleene fraeye *Verkens-snuyten*.
Een zeldzame *Arguinze* baftaard-*Krulhoorn* zonder takken, wat Orangie.
Een paar *Ooft-Indifche* ditoos.
Een *Weft-Indifch* zeldzaam *Tootje*.
Een groote *Weft-Indifche* gedoornde *Snippe-bek*.
Zes kleene ditoos.
Een witte *Vyg* of *Luyt*, ongemeen.
Een paar *Spaanfche Hoogfteerten*, van *Cadix*.
Een groote bleek-geele geknobbelde *Bedde-tyk* met roffe banden.
Een groen *Kaasje* met een breeden helder witten band in 't midden.
Twee paar witte *Arguinze Trommel-schroeven*.
Een *Olie-koek* met Corinthen.
Een baftaard-dito.
Een paar fraeje *Kroonhorens*.
Een *Franfche Bel-hoorn*.
Vier Orangie *Arguinze Krul-horens*.
Vier witte getakte ditoos.
Twee *Weft-Indifche* zeer kleene en ongenette *Casketjes*; zeer fraey.
Een paar dito, dito, dito met gebergten geteekend. Zeer zeldzaam, en noit meer by my gezien.
Twee paar zeer fraeje *Agate Tooten*.
Een paar Kraal-*Nautuli*, kleene, ontrent een vinger lang.
Een paar *Mufycq-horens*.
Een paar plat-gebuechelde zelzame *Zoutkorls* met veel fraeje oogjens.
Een paar zwarte gladde *Brandariffen*.
Een paar bruine *Arguinze Naalden*.
Een paar gefleepen *Midas-ooren*.
Een paar gladde bruine *Zuidlandze Trompetjens*.
Twee kleene witte *Midas-ooren*.
Een fraeje kleene *Arke Noachs*.
Een paar *Weft-Indifche* geribde *Casketten*.
Een paar kleene geribde en overlangs gevlamde *Casketten*, blaeuwagtig van verwe.
Een paar zeldzame geribde *Wefterze Voethorens*, byna als de *Venus-* of *Voet-hoorn* met hair.
Vier zwarte *Mooren*.
Een paar *Purpura's*, van *Cadix*, zonder doornen.
Een paar blaeuwe kleene gevlamde *Casketten*.
Zeer kleene bruine *Rudolfus-horens*.
Een groote *Mufycq* Hoorn, en nog vier kleene dito.
Een paar platte *Wydmonders*, een *Weft-Indifche* Hoorn, zeldzaam.
Vier Spaanfche *Purpura's*.
Twee *Maan-horens*.
Vier *Doggerzandze Knol-horens*.
Een Hoorn, *Turks Papier* genaamd.
Een kleene dito *Arabifch Papier*, weergadeloos, en noit meer by my gezien. Hy is van 't zelve fatzoen in 't kleen, als de groote van 't *Turks Papier*, dog nog een weinig anders, en zeer fraey met 6 a 7 reyen blokjens, byna als de *Guineeze Toot*, zwart en wit geteekend tegen malkanderen, vercierd. Hebbe noit de weergae gezien; de zelve is ontrent een halve pink lang, en zeer glad en helder van grond, en teekening.
Een geelagtige of graeuw-geele *Weft-Indifche Tepel-bak* met een tepel, en ydele bruine vlammen. Een zeldzaam ftuk.
Een ongemeene zeldzame *Patrys* met verfcheide dubble banden; en ook zoo een bruine dito, beide ongemeen, en noit zoo meer gezien.
Een kleen en zeldzaam Horentje byna als een breed-gelipte witte *Brandaris*; dog bruin; en met 5 a 6 opftaande verdeelingen op den rug.

SCHELPEN.

Een *Hertje* met Purpre ftippen.
Twee *Tygers-tongen*.
Een fpierwitte fchoone *Tong*, even eens als de Goude *Tong*, ongemeen.
Twee witte *Aardbeyen*.
Een paar groote roode *Tour de Bra's*, of Appelbloezeme Zonneftralen.
Een bruine platte zeer groote *Poffer*. Zeer zeldzaam.
Twee paar groote graeuwe ditoos mede zeldzaam.
Drie witte geribde *St. Jacobs Schelpen* met roode doornen, en 't eene agter Orangie; met drie ftippel-banden agter aan.
Een groote witte zeer zeldzame *St. Jacobs Schelp*, en twee Gredelyne ditoos, een zoort van *Konings-mantels*.
Groenlandze Dubbletten als *Poffers*, groot en fraey.
Een witte dito; zeer zeldzaam.
Een groote ongemeene fchoone *Straat-Davids Schelp*, drie duimen breed, of byna een hand groot, zeer bruin, de fraeyfte groote, die ik oit zag.
Een dito, wat grooter, dog flegter, zynde licht-ros.
Vier paar ditoos, zeer fraey.
Vier *Straat-Davids Alikruiken*.
Een gladde langwerpige Schelp.
Een paar witte onbekende *Pofferkens*.
Een *Steen-fcheede*.
Twee paar *Noordze Moffels* bleek violet, en fchoon geteekend.
Vier *Yslandze* of *Noordcaapze* ditoos, byzonder fraey, en fchoon violet.

Een *Spaansche* dito hoog violet, zeer breed; en van *Cadix*.
Een paar geribde *Venus-schelpen*; dog defect.
Een groote ongemeen schoone Citroengeele *Nagel-schelp* met stompe nagels; en een kleene dito zeer fraey.
Een groote *Navel-Dubblet*, als de *Batavische*, zeer gekarteld, en 2 kleene ditoos.
Vier *wannetjes Dubbletten* van *Cadix*, en een dito vol pokken.
Een gladde Dubblet met witte dwarsstreepen.
Een paar matige *Ys-dubbletten*.
Twee groote *St. Jacobs* Schelpen.
Veel weergadelooze hierlandsche *Mosselen*. Ongemeen fraey.
Ongemeen-fraeje *Braadpannen*.
Een ongemeene fraeje *Compas-schelp* vol fraeje vlekken 'er op. Zeldzaam.

Van de Heer de Koning. De Heer *de Koning* bezit verscheide Hoorns, die fraey en ongemeen zyn, van welke my deze te voren komen.

HOORNS.

Twee uitmuntende dog verscheide geteekende *Caapen*.
Gevlamde *Schildpads-staarten*, of ongetakte *Krul-Hoorns*, van *Cadix*, met zwarte banden.
Zes fraeje *Kroon*-Hoorns.
Arguinze Hoorns van die zoort van velerley verwe, ook Appelbloezeme.
Zuidlantze Trompetjens.
Een Admiraal van de *Dadels*; zeldzaam.
Doggerzandze Knol-Hoorens verscheide zeer groote, en kleene.
Twee kleene bastaard-*Jokjens*, of *Spoelkens*.
Een paar geknobbelde zeldzame witte *Wyd-monders*, zynde een zeldzame zoort van *Moerbeyen*. Hebbe die noit meer gezien.
Een paar zeer groote groen-gebandeerde *Maselen*, die ook noit meer gezien heb.
Witte kleene gekartelde *Babilonsche Torens*, van *Curacao*.
De gedoornde en ongedoornde *West-Indische Snippebek*.
Arguinze gemarmerde *Doyers*.
De zwart-gebandeerde *Slek* van *Cadix*.
Dunne *Modder-Hoorns*.
Een groote Hoorn, byna als een *Aroeze Trompet*, van buiten wit, van binnen rood, als de *Sjangko's*; dog wat geschonden.
Een paar zeldzame witte bastaard-*Naalden* met veel zwarte banden.
Een paar ongemeene witte bastaard-*Oliekoeken*, met vyf overlangze dikke ribben, en geel van mond, welke ik niet wete by iemand gezien te hebben.
Een paar witte lange *Tepelbakken* van *Curaçao*, met een tepel.
Een zeer groote bruine dito, van *Curaçao*, en een kleener.
Een paar groote *Fransche Bel*-Hoorns.
Een *Oliekoek* met Rozynen.
Verscheide ongemeene fraeje groote gedoornde *Beddetyken*, en een 'er onder die blaeuw, en zeer fraey van Orangie banden en verwen, en die de uitmuntenste is, die ik kenne. Daar zyn 'er 13 a 14, ieder om het fraeyste.
Een paar dubble *Neten-kammetjes*.
Een paar geele *West-Indische* gespikkelde zeldzame *Harts-Hoorns*, de eene met een tuit; en de andre plat ingebogen agter.
Een rosse en wit-gekartelde zeldzame *Tol* uit de *Middelandze Zee*.
Een dito groene wat kleener.
Een groote, en een paar kleene *Verkens-snuyten*.
Zeven *Katwykze Tollen*, byna yder verscheiden, en daar onder zeer zeldzame.
West-Indische geribde *Kasketten*, verscheide.
West-Indische roode getakte kleene *Lap*-Horens, en ook ongetakte.
Een geelagtige dito.
Een zeldzame zoort van een witte Hoorn, die agter als een *Zwitzers-broek* gedoornd is met drie a vier omgangen. Deze is zeer zeldzaam. Daar zyn 'er hier twee van.
Batavische Boere Jongens.
De *West-Indische Argus*; twee stuks.
Twee *Vleugel*-Hoorns, of *Kemphaanen*, gespikkelde.
Een zeldzaam geribd *Buykje*, met twee zeldzame ribben 'er over henen.
Twee rosse dito.
Een paar rosse geknobbelde *Lap*-Hoorns.
Een *Ark*.
Een zeldzame dikke *Slek*, met vier bruine banden.
Een gevoornde *Plek*-Hoorn.
Een Hoorn, die by *Rumphius* op de Plaat N°. XXXIV. by de K. afgebeeld, en de *Achaat-hoorn* genaamd is.
Een zeer groote geribde *West-Indische Casket*.
Een *Kuypers-boor* als een *Dadel*.
Een bruine geribde *Brandaris* uit de *Middelandsche Zee*.
Een kleene *Zee-ton*.
Een witte dito.
Het fyn geribd *Midas-Oor* uit *West-Indien*.
West-Indische graeuwe zwart gevlekte *Naalden*.
De *Cartageensche Klip-Hoorn*, of *Likhoorn*.

SCHELPEN van zyn Ed:

De ongemeene zeldzame groote diep-in-

gekeepte *Navel-* of *Wervel*-Hoorn met diepe inkepingen, de *Vredevlag* genaamd, en nevens eenige zeldzame ſtukken van den *Schryver* mede in Prent gebragt, weergadeloos; en met tanden op zyde; zynde als een groot *Wafel-Yzer*, of als een *Tygers-tong*, ontrent als een hand-palm van grootte, en tusſchen de twee en drie duim breed, hebbende zeventhien omgieringen aan yder zyde.

Een zeer groote, weergadelooze *Aardbey*, ongemeen groot van vlekken, en die ongemeen ſterk van rood op een zeer witte grond is, diergelyk ik noit meer gezien hebbe, welke twee ſtukken weerdig zyn van alle Liefhebbers gezien te werden.

Twee paar fraeje groote *Noordze* peerze *Moſſels*.

De *Delminaze* Dubblet van *D. Adama*, een paar.

Veel fraeje *Moſſel-ſchelpen*.

Een paar *Straat-David-ſchelpen*.

De grootſte zoort van *St. Jacobs-ſchelpen*; wit.

Een lever-verwige dito ingebogen.

Moſſels van *Cadix*.

Groenlandze Quakers.

Een *Noordze Venus-Labbaar*.

Een *Spaanze* witte gladde Dubblet met drie fyne banden overlangs.

Een zeldzame witte Schelp met dwarsribben.

Een *Cartageenze* Dubblet.

Een *Cris*.

Een paar bleek-peerſche Dubbletten.

En veel andre, my ontſchoten.

En van de Meſſrs. Vervel, en Crena.

De Heeren *Vervel* en *Crena*, (die maar over een Jaar of twee begonnen hebben) bezitten deze zeldzame ſtukken:

De Heer *Vervel* deze:

Een *Admiraal*.

Een getakte *Stormhoed* met een net 'er over; dog wonderbaarlyk fraey en zeer bruin gevlamd, diergelyken ik noit by geen Liefhebber gezien heb.

Een paar *Weſt-Indiſche Casketten*, ongeribd, dog vol gladde roſſe dwars-banden; by my al mede onbekend.

Een *Hart*-Hoorn met banden, tot halfwegen toe gegranuleerd, of gekarteld.

Een ongemeene fraeye zeeme *Zee-waejer*.

Twee ongemeene groote ronde roode gekartelde *Zee-Appels*; weergadeloos.

Een weergadeloos zeer dicht zwart, geel, en rood gebandeerd, en zeer fraey *Katwyks Tolleken*.

Een kleene roode *Weſt-Indiſche* geknobbelde *Storm-hoed*, diens weergae ik al mede noit gezien heb; dan by de Heer *Schynvoet*; dog vry grooter, dan deze.

Een paar *Yslandze* of *Noordze* peerze Dubbletten, en meer andre.

De Heer *Crena* bezit deze:

Drie bruine zeer zeldzame *Weſt-Indiſche Klip-klevers*, of *Lik*-Hoorns; die by geen Liefhebber gezien heb; dan dat ik 'er ook een by gifte van zyn E. bezit.

Een paar zeer fraeje *Menniſte Tooten*.

Een paar geknobbelde *Weſt-Indiſche Stormhoeden*.

Een Citroen-geele kleene Dubblet.

Ettelyke peerſche *St. Jacobs-ſchelpen*, als *Konings-mantels*.

En meer andre, die my niet te binnen komen.

Een groene verkeerde Hoorn; zeldzaam.

Het *Turks Papier*, ontrent een halve pink lang, een ongemeen ſtuk, en dat ik zoodanig by geen Liefhebber gezien, nog in geen Schriften zoo kleen meer ontmoet heb.

Een zeer zeldzame Hoorn, van forme by na als een *Buykje*, of gevlekte *Bezoar*; dog wel zoo rond. Een weergadeloos ſtuk.

Een paar witte kort-gedoornde Hoorns, mede zonder weergae.

Een paar peerſche *Yslandze*, en meer andre fraeye Dubbletten, welke alle onmogelyk aanhalen kan.

Een Citroen-geele zeer zeldzame *Zotskap*.

Wat de *Schryver* bezit, heeft hy bevorens al ten deelen aangehaald, en verder by de zeldzame ſtukken, in Prent gebragt, en agter aan getoond, hoewel 'er van tyd tot tyd nog veel zeldzame ſtukken, welke alle hy onmogelyk hier melden kan, bygekomen zyn.

Bevorens hebben wy reeds getoond, wat Liefhebbers de *Wentel-trap* bezitten, nu zullen wy voortgaan, om te zeggen, wat voor Liefhebbers deze en geene andre van de zeldzaamſte ſtukken onder zich hebben.

De Orangie *Admiraal* is in handen van deze Heeren.

De Heer Landvoogd, *Adriaan van der Stel*, in *Amboina* heeft 'er veel nagelaten; dog weet het getal niet.

De Heer *Wybers* heeft 'er. . . .	3
De Heer *Auditeur de la Faillie*. . . .	1
Ik hebbe 'er.	3
De Heer *Schot*.	1

Die 80 gl. gegolden heeft op de verkoping van de Heer d'Acquet.

De

De Heer *Kiggelaar*. . . . 1

De Heer *van Segwaard*. 1

De Heer *Groen*. 1

De Heer Raadpensionaris *Gasper van Citters*, (zoo my bericht is) een. 1

De Heer Borgemeester *Willem van Citters*. 1

Onder welke Liefhebbers de zeldzaamste stukken berusten.

De Heer *Vincent*. . . . 2

De Heer *Seba*. 1

De Heer *Helmolt*. . . . 2
De eene heeft veel Orangie; dog is dof, de ander helder; dog te wit.

Onder de Horenkens van de Heer *Douglas*, A°. 1722. verkogt. 1

21 Behalven die van de Heer van der Stel.

Daniel van Loenen in *Amboina* overleden, liet na de twee schoonste, die ik oit gezien heb, daar al de andre maar doode by zyn. 2

21

De *Opper-Admiraal* werd bezeten by deze Heeren.

De Heer Auditeur *de la Fallie*. 2
yder van de twee byzonder; en nog een derde bastaard-zoort.

De Heer *de la Fallie*, tot *Delft*. 1

De Heer *Jacob Elias Schot*. 1

By Rumphius met de Letter B. C. E. gemerkt.

De Heer *Schynvoet*, *Opper-Admiraals*, of *Admiraals*. 3

De Heer *Helmolt*, tot *Groningen*. 1
deze is schoon, en vry groot.

De Heer *Voet*. { Deze zyn kleen; dog moy, en hebben 'er yder. { 1
De Heer *de Haan*. 1

De Heer *van Segwaard*, 2 *Opper-Admiraals*, en 1 *Admiraal*. . . . 3

De Heer *Seba*. 1

De Heer *Vincent*. . . . 1

15

Appelbloezeme *Kemphaantjes*, of *Vleugel-Hoorns* zyn by

De Heer *Groen*, die de beste heeft. 1

De Heer *Schot*. . . . 1

De Heer *Segveld*. . . . 1

3

De Heer *Vincent* heeft 'er ook een; dog die is gemengeld van verwen, hoewel ook zeer fraey.

De *Guineesche Toot* is by deze Heeren.

De Heer *Schynvoet*. { Wie van deze Heeren de beste heeft, en wete niet recht; dog deze Heeren bezitten de grootste. { 1 Groote; en meer andre.
De Heer *Schot*. 1 Idem.

De Heer *Seba*. . . . 1 Idem.

De Heer *van Segwaard*. . . 1

De Heer *Groen*. 2

6. groote.

De Purpre *Caap-Hoorn*.

Deze zag by niemand, als by de Heer *Helmolt* een paar; zynde van onder sterk purper.

Zeer kleene genette *Stormhoedjens*.

De Heer *Helmolt*. . . . 2

Ik. 1

3.

Dito *West-Indische*.

De Heer *Voet*. 1

Ik. 4

5.

Zeer groote *Doeken-Huyven*, of *Nautuli*, werden bezeten by deze Heeren.

De Heer *Seba* heeft de grootste. 1

De Heer *Vincent* de grootste daar na; dog fraeyer, en zeer wit, het moyste stuk hier te Lande, 10 duym lang. 1

Dito Heer, twee wat kleener. 2

Ik. 1

De Heer *van Segwaart*. . . 1

De Heer *Kiggelaar*. . . . 1

7.

Turks Papier, bezitten deze.

Ik. . . . . . . 4 Yder paar byzonder.

De Heer *Schynvoet*. . . . 3

De Heer *van Segwaard*. . . 3 En 1 paar kleene, weergaloos.

De Heer *Voet*, 't *Arabisch Turks-Papier*. 1

De

De Heer *Crena*, een zeer kleen en ongemeen *Turks Papier*. . . . 1

12

Admiraals van *Oma* bezitten.

De Heer *van Segwaart*. . . 2

De Heer *Schynvoet*. . . . 1

De Heer *Schot*. . . . 1

4

Sproetjes, of *Kikvorschen*, die van binnen Purper of zwart zyn, of *Rystenbry-Hoorns*, bezeten by.

De Heer *de Haan*. . . . 4

Ik. 2

De Heer *Vincent*. . . . 1

De Heer *Helmolt*. . . . 1

De Heer *Schot*, een uitmuntend Orangie-agtig over 't lyf. . . . 1

9

De witte *Porcellana*, van binnen Appelbloessem bezit alleen.

Ik. 1

De geele *West-Indische Harts-Hoorn* met vlekken of spikkels, bezitten.

De Heer *Segveld*. . . . 2

Groote. De Heer *Groen*. . . . 3

Matig groot. De Heer *van Segwaard*. . . 2

Kleene. De Heer *de Koning*. . . . 2

Zeer fraey. *Ik*. 2

Dito. De Heer *Vincent*. . . . 3

14

De getakte *Knol* bezitten.

De Heeren *van Citters*. . . 2
Op myne verkooping ingekogt A°. 1717.

De Heer *Helmolt*. . . . 1

De Heer *Groen*. . . . 1

De Heer *Vincent*. . . . 2

6

De *Vice-Admiraal* werd bezeten by.

De Heer *Schynvoet*. . . . 3

De Heer *Kiggelaar*. . . . 2

De Heer *van Segwaart*. . . . 1

De Heer *Segveld*, een bastaard-zoort. 1

De Heer *Groen* heeft een kleen ros *Vice-Admiraaltje*. 7.

De graeuwe *Mol*, of de *Argus* zonder oogen.

Helmolt. 1

Ik. . . . . . . 1 Kleene.

Groote en schoone.

Gladde getande en ongetande *West-Indische Spillen* bezitten. 2.

De Heer *Schot*. 2

De Heer *Kiggelaar*, een paar groote, en een paar kleene. . . . 4

De Heer *Vincent*. . . . 2

De Heer *Seba*. . . . 3

Ik. 2

De *Admiraal* der *Gnemoe-Hoorns*, of *Band-pennen*; zoo de Orangie verwige, als ook de Citroen-geele zoort, bezitten. 13.

De Heer *Wybers* de Orangie. . . . 1

De Heer *Schot* dito. . . . 3

Ik, een Orangie, en een Citroen-geele. 2

Gevlamde *Casketten*, of gestreepte *Bezoars* bezitten. 5.

De Heer *Schot*. . . . 4

De Heer *van Segwaard*. . . 5

De Heer *Schynvoet*. . . . 2
een glad, en ook een ingekeept, dat by niemand, dan ook by de Heer *Wybers*, zag.

De Heer *Wybers*, twee ingekeepte. 2

De Heer *de Koning*, een geel en bruin-gevlamd. 2

De Heer *Kiggelaar*. . . . 2

De Heer *Voet*, kleene, blaeuw en bruin gevlamd. 2
—— Een heerlyk groot paar. 2

De Heer *Groen*. . . . 1

De Heer Auditeur *de la Faillie*. 4 a 5

De Heer *Voet*. . . . 2

29.

Ca-

Cameel-Hoorns, of ſtompe *Lap-Horens*, bezitten deze.

De Heer *Vincent* heeft een zeer byzondre zoort van deze. . . . 1

De Heer *van Segwaart*. . . 3

De Heer *Groen*. . . . 4

De Heer *Seba*. . . . 2 a 3

Ik. 2

12

Dubble *Kammen*, of *Spinnekoppen* bezitten.

De Heer *Vincent*, een uitmuntend ſtuk. 1

Groote onvolkomen. De Heer *Helmolt*. . . . 1

De Heer *Groen*. . . . 2

Groote. De Heer *Schynvoet*. . . . 1

De Heer *de Koning*. . . . 2

Ik, een zeer groote, en 1 paar kleener. 3

10

Jokjens, ofte *Wevers-Spoeltjens*, bezitten.

De Heer *Schot*. . . . 3

De Heer *Wybers*. . . . 1

De Heer *Schynvoet*. . . . 1

De Heer *Kiggelaar*. . . . 2

De Heer *Groen*. . . 2

De Heer *Vincent*. . . 1
en twee a drie kleene, en ik een Appelbloeſſem dito. . . 1

13

De *Verkens-ſnuit*, bezitten.

De Heer *Vincent*. . . 3

De Heer *de Koning*. . . 3

De Heer *Groen*. . . 2

De grootſte. De Heer *Kiggelaar*. . . 1
en een met een groote ſtaart. 1

De Heer *van Segwaard*. . 2

Ik. 2

De Heer *Schynvoet*. . . 4

De Heer *Voet*. . . . 2

20

Katwykze gebandeerde *Tollen*, of baſtaard-*Staaten-vlaggen* bezitten.

Meeſt verſcheiden. De Heer *de Koning*. . . . 7

De Heer *Kiggelaar*. . . 3

De Heer *Vincent*. . . 4

Ik. 8

De Heer *Bloem*. . . 2

De Heer *Vervel*, een weergadelooze. 1

25.

De geſpikkelde *Lap-Horen*.

De Heer *van Segwaart*. 3

En (zoo meine) de Heer *Groen*. 1

4

Neptunus-Schacht bezitten.

Onder de Heer *Douglas Horenkens*. 2 De grootſte

De Heer *Schynvoet*. . . 1

De Heer *Kiggelaar*. . . 2 Dog een 'er van heeft nu de Heer van Segwaart.

De Heer *Groen*. . . . 2

De Heer *Schot*. . . 2

De Heer *d'Orville*. . . 1

De Heer *Seba*. . . . 2

De Heer *Segveld*. . . 1

13.

Schoone *Knollen* bezitten.

	Orangie.	Witte.	Citroen-geele.
De Hr. *van Segwaart*.	1		2. Weergadeloos.
De Heer *Vincent*.		1	2. Gemeene.
Ik. . .		1 weergadeloos.	
	1	2	4.

De *Kraal Nautulus*, of *Coraal-Doeken-huyſje*, bezitten.

De Heer van *Segwaart*. . . 4 De beſte.

De Heer *Schynvoet*. . . . 2

De Heer *Voet*. . . . 2 Kleene.

8.

Sjanko's of *Offer-Horens*.

De Heer *van Segwaart*. . . 5

De Heer *Vincent*. . . 3 a 4

De Heer *Groen*. . . 2

De Heer *Schynvoet*. . . 2

Dito een zeer kleen. . . 1

22.

Van zeldzame *Schelpen*.

De *Del Minaze* roode Dubblet van *D. Adama* bezitten.

De Heer *Seba*. . . . 3

De Heer *Segveld*. . . . 3

De Heer *van Segwaard*. . . 4

De Heer *Schot*. . . 4

De Heer *de Koning*. . . 2

Ik. 2

21.

De Goude *Tong* bezitten.

De Heeren *van Citters* (gekomen van my by verkooping A°. 1717.) 2

De Heer *Groen*. . . 2

De Heer *van Segwaard*. . 1

De Heer *Vincent*. . . 2 a 3

Of meer. De Heer *Schot*. . . 4

Groote. De Heer Auditeur *de la Fallie*. 1 Deze is van myn Goedje A°. 1717. door zyn wel Ed: gekogt.

Ik. 4

16 a 17

De *Straat-Davids-Dubbletten* bezitten.

En daar onder een de grootste, die kenne De Heer *Schywvoet*. . . 3

De Heer *Seba*. . . . 1

Hier zyn de fraeyste. De Heer *Carel Borchart Voet*. 9

De Heer *Dirk Voet* tot *Zwol*. 2

De Heer *de Koning*. . . . 2

En een, vry groot De Heer *Vincent*. . . 3

De Heer *Schot*. . . 2 a 3

Ik. 3

25 a 26.

De witte *Tong* bezit alleen.

De Heer *van Segwaart*. . . 1

De Heer *Carel Buchart Voet* de allerbeste. . . . 1

De Heer *Vincent*. . . 1

3.

Verkeerde *Haspels* bezitten.

De Heer *Groen*. . . 3

Groote witte. De Heer *Schynvoet*. . . 1

De Heer *van Segwaard*. . 2 Kleene.

De Heer *Schot*. . . . 2 Fraeje.

De Heer *Vincent*. . . 2

De Heer *Kiggelaar*. . . 1

9.

De Appelbloesseme groote *Tour de Bra*, bezitten.

De Heer *Groen*. . . 1 De grootste, en beste van glans.

De Heer *Seba*. . . . 6

De Heer *Voet*. . . . 2

De Heer *Dirk Voet*. . . 1

De Heer *Schaid*. . . 1

De Heer *Schot*. . . 1 Groote, en eenige kleene.

De Heer *Kiggelaar*. . . 1

Ik. 1

14.

De donker-blaeuwe groote *Tour de Bra*, bezitten.

De Heer *Schynvoet*. . . 2

De Heer *Vincent*. . . 4

De Heer *Seba*. . . . 2

De Heer *de la Fallie* tot *Delft*. 1

Ik een bleeker *Batavische* zoort. 4

De Heer *Kiggelaar* dito, dito. 2

15.

Venus-Hartjens met roode spikkels, bezitten.

De Heer *Schynvoet*. . . 1 a 2

De Heer *Segwaart*. . . 1

De Heer *Vincent*. . . 1 en nog een met een Appelbloesseme rand, en een Citroen-geel.

De Heer *Kiggelaar* een Appelbloessem, en een geelagtig.

De Heer Auditeur *de la Fallie*. 1 en een Appelbloessem (beide van my gekomen.)

5 a 6.

De Orangie *St. Jacobs-schelpen*, of *Konings-mantels* bezitten.

De Heer Auditeur *de la Fallie*. . 10 Kleene. (van my gekomen)

De Heer *Schynvoet*. . . 2 a 3

De

Kleene. De Heer *Helmolt*. . . 2
en een zeer groote fraeje.

De Heer *Schot*. . . 2 a 3

Kleene. De Heer *Kiggelaar*. . . . 2 a 3

De Heer *Vincent*. . . . 1

De Heer *Seba*. . . 2

Zes groote, en vier kleene. *Ik*. 10

32 a 33.

Citroen-geele dito bezitten.

De Heer Auditeur *de la Fallie*. . 4

Zeldzame, die niet kenne. De Heer *de la Fallie* tot *Delft*. 2

De Heer *Schot*. . . . 4

10.

Compas-schelpen bezitten.

De Heer *van Segwaart*. . . 2

Deze zyn de grootste. De Heer *Kiggelaar*. . . 2

De Heer *Wybers*. . . . 2

De Heer *Vincent*. . . 2

Ik. 2

9.

Bloed-roode, en bleek-roode *Compas-schelpen* bezitten.

Bleek roode.		Bloedroode.
2 . .	De Heer *Helmolt*. . .	2
2 . .	De Heer *Kiggelaar*. . . .	1
2 . .	De Heer *Vincent*. . . .	2
1 . .	De Heer *Seba*, en bloedroode.	
	De Heer *Schot*. . . .	2
7. . . .		7.

De Heer *Groen* heeft een zeldzame bruine alleen.

De zeldzame gedoornde Purpre of witte *Wy-Tas*, bezitten.

Witte.		Purpre
1. . .	De Heer Auditeur *de la Fallie*. (beide van my gekomen)	1
	De Heer *Seba*.	1
	De Heer *Schot*. . . .	1
1. Wit en zwart.	De Heer *Vincent* heeft 'er een wit en zwart of Loodagtig. . .	1
2. . .		3.

Citroen-geele *Lazarus-klap* bezitten.

De Heer *Groen*. . . . 1

De Heer *Vincent*. . . . 3

4.

S T U K K E N.

Welke ik (zoo niet beter wete) meest alleen bezitte; en volgens deze N°. in Prent vertoond.

H O O R N S.

Fraeje stukken; by den Schryver meest alleen te vinden; en in Prent volgens deze No. vertoond.

1 Een groote Appelbloezeme of lichtroode zwart-gemarmerde *Vledermuis*.
2 De *Ternataansche Spil* (nu ook by de Heer *van Segwaart*.
3 —— Graeuwe *Lik-Hoorn*, of *Klipkous*, beneden met flaeuwe zwartagtige vlekken.
4 Een kleene (doorgaans-door de Zee gepaarlemoerde, (dog nu) ongepaarlemoerde *Papedo-Hoorn*, dik-schalige *Gorita-Hoorn*. Deze is mede by de Heer *Schynvoet*.
5 Een Appelbloezeme ongetakte *Brandaris*.
6 Een dunne zeldzame bruine *Spil*.
7 Een spierwitte *Trommel-schroef*.
8 Een leververwige gespikkelde *Babilonische Tooren*, zeldzaam. En een diergelyke by de Heer *Groen*, dog anders van couleur.
9 De *Admiraal* der *Spellewerks-kussens*, zeer fraey.
10 De *Admiraal* van de *Schouten bynacht*, ongemeen, met Pik-zwarte banden op een zeer helder witten grond.
11 De onbekenden *Admiraal*, een zoort van rosse *Kuypers-booren* met zwarte stippelbanden, naast na den *Orangie-Admiraal* gelykende, is ongemeen.
12 Een Citroen-verwige *Gnemon*, of *Band-pen*, dito, met rosse banden; en een Orangie dito, met zwarte en witte banden zeldzaam.
13 Een graeuwe gebandeerde *Mol*, dito by allen onbekend.

Verscheide *Zegreyn-Hoorns*, als:

14 a. Ongemeen groote, graeuw van grond, zwart van knobbels.
15 b. Deze trekt wat meer na 't Appelbloezeme, dito knobbels.
16 c. Deze is graeuw, zonder zwarte knobbels; maar met een rosse gestippelde knobbel-band over dwars.
17 d. Deze is graeuw met een dubble rey rosse knobbels.
18 e. Deze is over 't geheel lichaam ros.
19 Een paar ongemeene groote *Staten-Vlaggetjes*.

20 Een Violet-purpre *Wyd-monder*, of *Rudolfus*.
21 Een zeldzaam geel *Tootje* met groote witte vlekken als een hert van een Menſch, enz:
22 Een zeldzame groote groene *Kaas* met vyf ſtippel-banden.
23 Een dito, dito, met vier dito.
24 Een gekarteld graeuw *Vliegen-ſcheetje*.
25 Twee gekartelde *Hart-Hoorns*, even als *Zegreyn-Leder*.
26 Twee bleek-groen en wit-gevlekte *Kroon-Hoorns*; deze heeft ook de Heer *van Segwaart*, 1 paar, en de Heer *Vincent* 1 van my.
27 Een paar Orangie *Naſſouwen*, en heb een paar aan de Heer *Vincent* vereerd; zyn anders onbekend.
28 Een witte *Krab*, als een *Podagra-Krab* byna.
29 Een blaeuwe zeer lichte *Klip-kous*.
30 Drie ongemeene dito, dito, als een Tyger-geel-gevlamt.
31 Een paar zeldzame *Slange-koppen*, een zoort van Klip-kouzen.
32 Een witte kleene *Porcellana*, van binnen Appelbloezem.
33 Een paar graeuwe zeldzame *Moerbeyen*, van binnen Appelbloezem.
34 Een paar *Eyken-houts-Tooten* met 2 breede witte banden.
35 Een zeldzame *Tulband-Hoorn*.
36 Drie witte *Scorpioentjes*, zeldzaam.
37 Een ongemeene groote dito zwart, en nog een zeldzame zwarte.
38 Een zeer groot *Herten-Horenken*, als met een Steen-rupze 'er over.
39 Een paar uitmuntende geele *Spookjens*.
40 Een zwart-gemarmeld heerlyk dito, zeer groot.
41 Een paar bleek-purpre *Lobbekens*.
42 Een ongemeene zwarte *Brandaris*.
43 Een donker-roſſe ſchoone *Harts-Hoorn*, en nog een geel-agtige.
44 De roſſe *Schout-by nacht*. Deze is ook by de Heer *van Segwaart*, en zoo geloove by de Heer *Groen*.
45 Een paar Appelbloeſſeme dubble *Pauskroontjes*.
46 Een blaeuw *Bezaantje* of *Duyfje*.
47 Een ſchoon ros *Tootje* met een breede helder-witten band in het midden, en agter aan een gemarmelde dito.
48 Een geel gemarmeld *Tootje*, en een diergelyk bruin.
39 Een paar zwart-agtige groene *Kaasjens*, met een witte band in 't midden.
50 Een fraey *Agaate Bakje* met breede donkere en fyne dito ſtreep-banden op een witten grond.
51 Een bruin *Spookje* zonder teekening. Dit mede by de Heer *van Segwaart*.
52 Een dito, dito met witte vlekjens.
53 Een fraey dog wat divers paar kleene net-geteekende *Knobbel-Horenkens* met witte, zwarte en ſterk-groene blokjens.
54 Een wonderlyk fraey groen- en bruin *Knobbel-Horenken*, met flaeuw wit gemengd.
55 Een dito, zeer fyn van teekening als of 't een *Naſſau* was.
56 Een dito van groen, zwart, en wit ongemeen ſterk, en heerlyk tegen malkandren ſpeelende.
57 Een paar geele *Ternataanſche Vleermuizen*.
58 Een ros-agtige dito.
59 Een wonderlyk fraey *Weſt-Indiſch* rond *Kasketje* of *Stormhoedje*.
60 Een geele *Wolk-Hoorn*, van my de *Cyffer-Hoorn* genaamd, om dat 'er klaar opſtaat 717, 577 aan de eene, en 877 aan de andre zyde.
61 Een blaeuwe *Wolk-Hoorn*; bleekblaeuw en zwart gemarmeld.
62 Een lange graeuwe *Vledermuis*.
63 Een zeldzame gevlamde dito, byna als een *Wydmonder*.
64 Een paar zeer groote witte *Canari's*, met fyne geele dwars-banden, en van binnen peers.
65 Een paar dito ditoos, van binnen zwart.
66 Een zeldzame geteekende *Harts-Hoorn* wit en zwart, zonder harten.
67 Een paar kleene graeuwe *Tootjens*, met 3 bruine ruit-banden, zeldzaam.
68 Een weergadeloos fraey-geteekend en Compleet *Trompetje*.
69 Een zeer kleen, dito.
70 Een heerlyke *Dadel*, bruin en geel gemarmeld.
71 Een dito dito dito, graeuw en zwart dito.
72 Een wonderlyk fraey paar ros en witgemarmelde *Kuypers-booren*.
73 Een Orangie *Boeren-Jongen*, met een fynen witten band.
74 Een paar geel-gemarmelde *Doyers*, of *Slekken-Hoorns*, van binnen bleek-Purper.
75 Den Admiraal der *Italiaanſche Vloerkens*, met 2 breede ſterk-roode banden.
76 Een zeer ſterk-gemarmelde blaeuwe en zwarte dikke *Dadel-Toot*, of *Agaat-Tootjen*.
77 Een dito dito, rood en wit *Agaat-Tootjen*, of *Bruinetje*.
78 Een zeer fraey geel *Agaate-bakje*, met een witten band in 't midden.
79 Een zeer kleen *Buykje*.
80 Een paar kleene graeuwe *Wyd-monderkens* vol zwarte dwars-banden.
81 Een graeuwe gekartelde *Zilver-mond*, met zwarte overlangze vlammen.

82 Een

82 Een paar dito, dito wat lichter graeuwe dito, en dito.

83 Een dito *Zilver-mond*, 't half lyf zwart met witte vlekken, en 't half lyf overdwars graeuw.

84 Een zeer groote geribde graeuwe *Knol*.

85 Een ongemeene *West-Indische Argus*, zeer groot van witte vlekken.

86 Een witte *Boter-Toot* met ydele zwarte spikkels.

87 Een *West-Indische Krul-Hoorn* met zwarte dwars-banden; diergelyken by na ook by de Heer *van Segwaart*.

88 Een weergadelooze *Argus* in witheid van grond, en zwartheid van vlekken.

89 Drie *Neptunus-Schachten*, de eene wat beschadigd.

90 Een zeer schoone *West-Indische Zwitzers-broek*, of *Morgenster*, tusschen 't ros en Purper, ongemeen fraey.

91 Den Admiraal van de *Wolkjens*, of *Agaaten-bakjens*, bleek-grauw; dog helder van grond, met 16 bruine dwarsbanden, met groote witte spikkels 'er op, wonderlyk fraey.

92 Een paar zeldzame *Knol-Horens*, voor aan spits, en agter met diepe gieren; dog meine die nog elders gezien te hebben.

93 Een zeldzaam paar *Kemphaantjes*, of *Vleugel-hoorns*, Orangie van couleur.

94 Een *West-Indische* witte bastaard-*Switzers-broek*, of *Morgenstar* met gezaeyde geele vlekken, ongemeen.

95 Een paar *Doggerzanders* van een wonderlyk fatzoen.

96 Een zeldzame gevlamde *Boeren-Musycq*.

97 Een paar andre geknobbelde *Doggerzanders*.

98 Een zeldzaam ro-gevlamd *Agaatje*.

99 Een paar zeer kleene *St. Maloze Bel-Hoorns*.

100 Een weergadelooze lever-verwige *Sots-kap*.

101 Een paar zeer kleene wit en ros geteekende *West-Indische Stormhoedjens*; en nog een dito kleen zeer fraey bruin geteekend.

102 Drie Orangie *Admiraals*.

103 De *Wentel-trap*, op tweederley wyze, van boven en beneden, net na zyne groote, (gelyk ook alle de vorige Hoornen) geteekend.

104 Een paar *Telinga-Maloli-Horens*, of *Reuzen-Ooren*; weergadeloos groot en schoon.

Een een menigte andre zeldzame welke ik voor by gae.

SCHELPEN of *DUBBLETTEN*.

Welke ik meyne alleen te bezitten, en hier in Prent vertoond.

1 Een paar ongemeene sterk Orangie *St. Jacobs-schelpen*, zeer groot.

2 Een paar dito roode, dito dito.

3 De *Winkelhaak*. Deze is ook by de Heer *van Segwaart* en de Heer *Groen*.

4 Een weergadelooze groote en heerlyke *Rots-Dubblet*.

5 Twee paar *Batavische* peersche *Zonnestraalen*. Heb een diergelyk paar aan de Heer *Kiggelaar* vereerd

6 Een Orangie-geele gemarmelde *Strik-Dubblet*, als met een netje 'er over.

7 Een dito, dito, dito, dito bruiner van teekening.

8 Een dito, dito, dito, dito anders van teekening.

9 Een paar dito, dito, dito, dito, dito.

10 Een wonderlyk paar *Strik-Dubbletten* zeer fraey gemarmeld.

11 Een fraeje *Strik-Dubblet* met donkre vlekken, en zeldzaam van teekening, met een V. 'er op.

12 Een excellente met bruin zeer sterk op een witten grond geteekende *Strik-Dubblet*.

13 Een paar zeer Distinct-geteekende *Strik-Dubbletten* met een rand onder.

14 Een fraeje donker-zwarte *Strik-Dubblet*.

15 Een weergadeloos paar *Mosselen* als de *Schevelingze*.

16 Een paar ongemeene *Landschapjens* of *Griekze A.* Dubbletten, als *Kivits-Eyeren* gespikkeld, dog 't eene wat zwarter als 't ander.

17 Een paar weergadelooze bruin en Orangie-geelagtig geteekende *Strik-Dubbletten*.

18 Een graeuwe effen *Strik-Dubblet* met zeer flaeuwe bruine overlangze breede straalen.

19 Een paar graeuwe gespikkelde *Strik-Dubbletten*.

20 Een ongemeene *Soelische Dubblet*, Orangie-agtig van verwe.

21 De *Vrede-vlag* van de Heer *de Koning* alhier, zonder weergae; dog hebbe 1 paar dat vry kleender en zoo diep niet ingekeept is, 't welk hier na op No. 29. volgd, en 'er al zeer na gelykt; dog is zoo groot, nog zoo fraey niet.

22 Een Gredelyn zeldzaam *Foelie-Dubbletje*.

23 Een zeldzame *Aardbey*, schoon van groote, en met een bloed-rooden breeden band aan zyn boven-rand, en groot van korls; dog de schoonste van grootte, witheid van grond, en grootheid van schoone roode en ydele spikkels is by de Heer *de Koning* hier.

24 Een heerlyk Orangie *Lazarus-klap*, of *Dubblet*.

25 Een paar bruine *Posserkens* met fyne overlangze banden.

26 Een ongemeene groote, en fraey geteekende, zeer brune *Konings-mantel*

27 Een paar zeer fraeje *Vygen*.

28 Een paar zwart en flaeuw geel-gevlamde *Baard knyper* of *Boon-Dubletten*. Dog deze is grooter en beter by de Heeren *van Segwaart*, en *Schynvoet*.

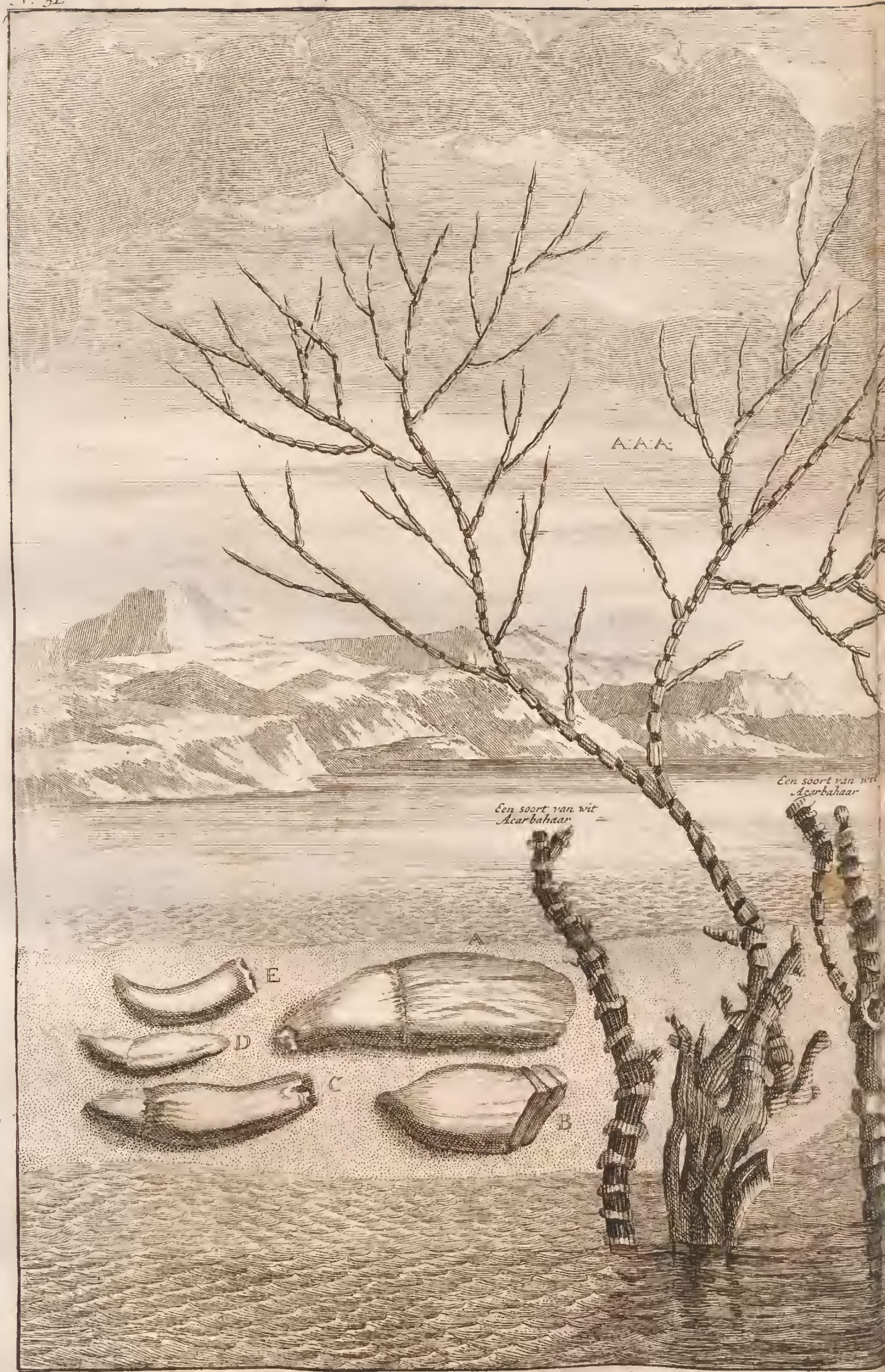
29 Een paar zeldzame *Batavische* zeer groote geribde *Navel-Dubbletten*. En die onder andre Liefhebbers zyn, heb ik aan hen vereerd; ten ware naderhand by andre bekomen zyn.

30 Een paar zeldzame geribde *Amandel-Dubbletten*.

Daar hebt gy Heeren Liefhebbers, het geene wy voorgenomen hadden van deze stoffen te zeggen.

Wy sluiten hier mede het Hek, van de *Ambonsche Land-voogdy*, als mede van desselfs, *Zee*, en *Thuyn*, toe. Meynende, dat wy het voornaamste, dat 'er van *Amboina*, zoo te Land als ter Zee, of van hare Inwoonders, mitsgaders van alles, daar voorkomende, te zeggen valt, zoo net en kort als 't ons mogelyk was, en zoo uitvoerig, als de zaak zelfs vereyscht, hier aangeteekend hebben.

N.° 51.

M. Balen Delin.

A.B.C.D.E. *Verscheyde Walvisch-tanden.* A. A. *Zwarte Acarbahaar.* A.A.A. *Witte Acarbah*

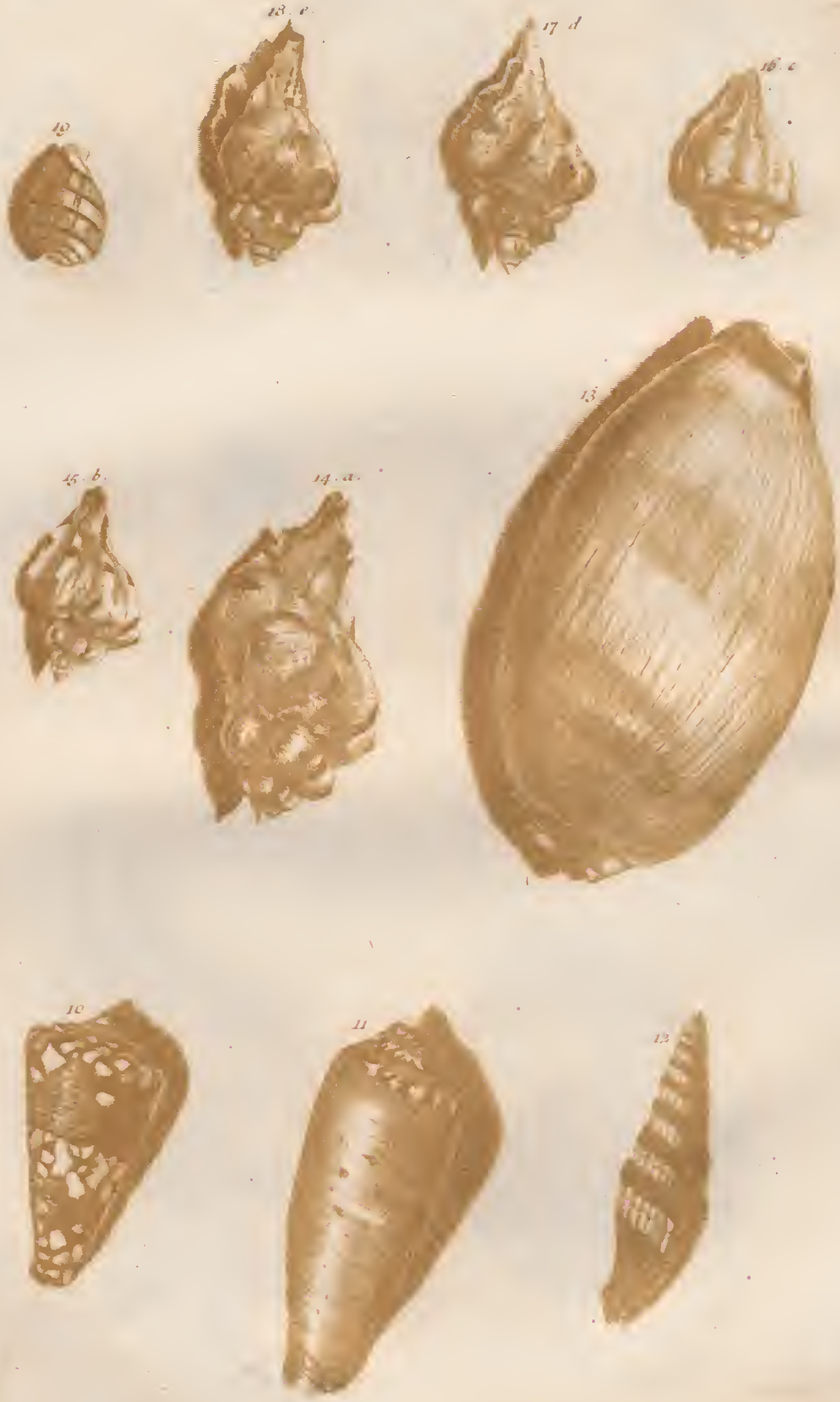

O. Elliger Senior fecit

naar. B.B. *Tali Aros of Zeetouw.* C.C. *Zee-Amaranthus.* D.D. *Zee-boomken van Wit Kraalsteen.*

H. Baden delin. ad viv.

A. Balen delin. ad viv.

32
31
33
37

N.° 39.
N.° 40.
N.° 41.
N.° 42.
N.° 43.
N.° 44.
N.° 45
N.° 46.
N.° 47

N.° 48.
N.° 49.
N.° 50.
N.° 51.
N.° 52.
N.° 53.
N.° 54.
N.° 55.
N.° 57.
N.° 58.

N° 59.
N° 60.
N° 61.
N° 62
N° 63.
N° 64.
N° 67 B.

70
71
72
73
74
75

N.° 79.
N.° 78.
N.° 77.
N.° 76.
N.° 83.
N.° 82.
N.° 81.
N.° 80.
N.° 85.
N.° 84.
N.° 87.
N.° 86.

38
94

97
98
99
101 A.
101 B

N° 102 B.
N° 103. B.
N° 101.
N° 103. A.
N° 104.
J. Goeree fc. direx.

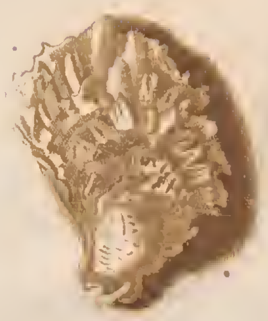

9
8
7
11
10
12
15
14
13

H. Balen delin. et sc.

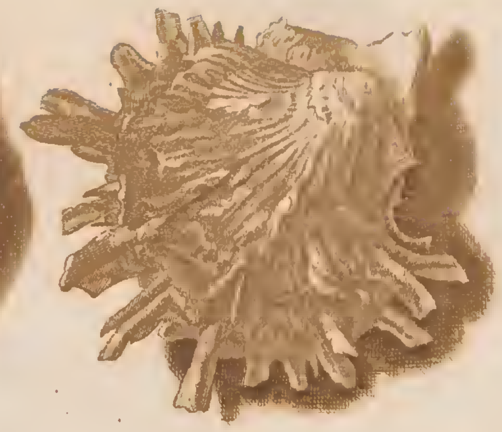

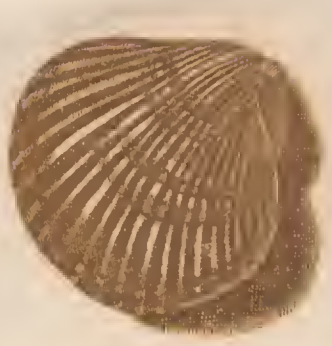
N°22.

N°23.

N°24.

N°25.

N°26.

N°27.

N°28.

N°29.

N°30.

M. Balen delin J. Goeree fec. direx.

